



REPETITIO SOLENNIS
RVBRICAE: DE FIDE IN
STRUMENTORVM. EDI
ta per excellentissimū uirum: &
iuris utriusq; monarchā: diuī do
minū Andreā barbacīā Siculū
Messanensem.

LLVD IN MEDI

i um referā ueneran
di patris: domini op
timi: & scolars prae
stātissimi quod Gre
go. Anthiocēsio epi

scopo bellissime scriptitauit: ubi
christus inquit: ubi n̄ ē fūdamētū
ibi nullius boni opis superest edi
ficium. ideo optimi: maximi dei
omniū inuocato presidio: hanc ru
bricā de fi. instru. quortidianā &
famofā satis agresti quodā stilo
& scolastico: ut ita dixerim: cōmē
to pro meo exili ingenio & studio
rum exercitātōne pauca in hoc pri
mario Bonon. studio: r̄petēda assū
psi. Et scdm̄ Io. an. cōtinuata ē
rubri. hac. s. in rubro de testi. & i
ta etiā sequūtur eū excellētissimi
iuris patres. do. Ant. & do. Pe.
de ancha. Et de materia hētis. ff.
& C. & in aut. de instr. cau. & fide
vi. col. & iii. q. ix. c. si debitū & c.
carte. ix. di. c. si ad sacras. xix. dis.
c. in meōriā. iii. q. iii. c. nullus. c.
ut circa de elec. li. vi. c. cū persone
de priuile. li. vi. Sed excelsus do
ctor & pater uenerādus do. & cōsi
culus meus Abbas: sic cōtinuauit
Visum est. s. de una specie proba
tiōis que fit per testes nūc subdit
de alia specie quā fit p̄ instrumē
ta. Sed glo. Accursii in rubri.
C. eo. hoc mō cōtinuauit. uiso de
probatione uiue uocis: uidēdum ē
de probatione uocis mortue.
Hostien. uero in sū. eo. ti. sic cōti
nuauit. tractatū est superius de il
la specie probationis que fit p̄ ui
uam uocem tanq̄ de digniori nūc
dicamus de illa que fit per uocē
mortuā. i. per scripturā. & sic sen
tit expresse q̄ probatō uiuā uocis
dignior sit probatōe uocis mortu

e. Facit illud quod in simili dicit
Melius ē sub bono rege q̄ sub bo
na lege uiuere. Rex. n. dicitur lex
uiua & corporea. l. p̄nti. C. de hiis
q̄ ad eccle. cōfu. & ideo Bal. in. c.
imperialem in. s. fi. ad fi. in ti. de
prohi. feu. alie. per Fede. non eru
buit Regem: Impatorē corporālē
orbe deū appellare. faciat elegans
dictum do. mei Io. de imo. in. c. ii.
i. eo. uidelicet licet testiōiū mer
catoris faciat seiplenā pbatōnē
iuxta nota. in. l. admonēdi. ff. de
iureiurā. & l. in bone fidei. C. eo.
& c. fi. e. ti. nō tñ scriptura sua fa
cit semiplenā pbatōnē & sic uox
sua uiua dignior est uoce sua scri
pta. & sic mortua. & in hoc ausus
est reprobare Bar. doc. sūmum ut
Bal. sentētia utar: in. l. rōnes. C. de
proba. ita dixit Bar. in. l. quedā &
numularios. ff. de edē. & quod no.
in. l. nuda ratio. ff. de donatō. pro
quo dicto dico fore casū meliōrē
de corpore iur in. c. ii. in uersi. ali
cuius firmitati. robur. i. eo. quod
dictum ad presens non examino.
facit etiam gl. in. l. optima. C. de
contrahē. & cōmit. stip. que uult
q̄ in casu illius. l. probatio per in
strumētū fortior & dignior ē pro
batione per testes & sic per uiuā
uocem. Sed regularit̄ & extra
illum casum probatio uiue uocis
ualidior & dignior est probatioē
uocis mortue. idem sentit glo. in
l. celsus. ff. de proba. & quod habe
tur in. l. in exercendis. C. eo. ti. &
glo. magna. in. c. tertio loco de pro
ba. Ex quo ifero unū quod tibi ui
debitur nouū poita doctrina Bar.
pro constanti & uera in. l. Theopō
pas. ff. de do. prele. ubi uoluit q̄
testis potest mittere testificatio
nem suā in scriptis iudici q̄ si du
o testes mittunt testificatōem su
am in scriptis iudici & duo alii te
stes cōparent personaliter & corā
iudice testificāt q̄ data omni pa
ritate istoz testiu preferētur te
stes deponētes in uoce & persona
liter quod dictū adde ad Bar. i. l.
si duo. ff. uti. posside. & adde Bal.
in aut. sed cū testator. C. ad. l. fal.

melius & sub bono rege
sub bona lege uiuere

Impator & deus

uox uiua dignior
uoce scripta

probatio q̄ fit p̄ scriptum
fortior & dignior ē pbatō
per testes

probatio uiue uocis ualidior
& dignior probatioe
uocis mortue

testes p̄t mittere testificatio
nem suā in scriptis iudici

testes p̄ferunt q̄ deponunt
in uoce illi testibz de
p̄sentibz p̄p̄

88
no 9 bar

quod per le impmto
fere indignor debz &
flatio

testm impmto fuit
fuit qui impmto
impmto

ore rmd ut duos par
one repmto

platio p testm dignior
p platione p mto

platio nunc vnt loge
pupat platio p mto

no ludo romanu

& i aut. omēs pegrini. C. de succes
& ad no. in. c. licet causā de pbat.
& i. c. auditis extra de prescrip. li
cet Bar. cum reuerētia sua in hoc
articulo satis peruerse fuerit locu
tus quia contra eum est tex. in. c.
a nobis q mat. accu. pos. & ibi per
do. Car. & tex. in. c. inquisitōis de
accusa. & tenet ibi do. Ant. & tex.
in. c. testes .iii. q. ix. & cōtra eum
tenuit Io. an. do. Anto. & tota iur
prudētia moderna i. c. de testibus
s. de testi. & Sal. bonon. in. l. i. ius iu
randū. C. de testi. & etiam ibi Bal.
Faciāt etiam illa quoz prior ē
institutio: pri or & dignior debet
esse prelatio. xvi. di. c. precipimus
xviii. di. c. placuit. xvii. di. c. consi
lia. l. i. ff. de albo scriben. l. i. ff. de
acqr. re. do. glo. i. l. decerniūs que
loquitur in archiepō rauēnate. C.
de sa. fa. eccle. & tex. in. c. i. de ma
io. & obe. Sed testiū institutō fuit
prius q institutō instrumēti ut hēt
in ueteri testamēto de utronomi
xix. c. i ore duoz uel trium stat oē
uerbum. c. cum esses & c. relatum
cū si. de testa. sed testis de instru
mētis assūpsit exordium & consti
tutōibus roānoz pontificū & cla
rissimoz impatoz & prudētissio
rum iuriscōsultoz. ergo pbatō p
testes dignior est probatōe instru
mēti. faciāt etiā una probatō ui
cens aliam dicē esse digior. c. in
nra de testi. l. ob carmē s. fi. ff. eo.
c. licet cām de probatō. glo. in. l.
cum quid. ff. si cer. peta. sed proba
tio testiū uiue uocis excellit & lō
ge superat probatōem per instrum
tū. l. in exercendis. s. allegata & di
cto. c. tercio loco & c. cū Iohānes
heremita. i. eo. ergo. Faciāt etiam
quod dixit Nico. de mata. quē re
fert Bal. in pāllegata. l. in exercen
dis in. iii. col. i uer si. exemplum
de tercio mēbro q si ex una parte
est sola uox mortua: ex alia parte
est uox uiua duoz. q statur uoci
uiue. Facit et singu. dictū do. Ant.
in. c. series. s. de testi. relatū a dño
Lodo. ro. i cōmēto rubri. ff. de ar
bit. q licet post didicita testifica
ta nō possunt produci testes ut in

c fraternitatis eo. ti. cum si. tñ te
stes una cum instrumēto possūt p
duci ut ē tex. singularis scdm eum
i pāllegato. c. series secundū unā
lec. Est tñ uer q hoc dictū est con
tra supius dicta apparbit eius ue
ritas ex iferius dicēdis. & ex istis
apparet defēsata & tutata cōtiūa
tio illius partis Hos. & ideo non
īmerito consultissius impator: ut
uerbis tex. utar. i. l. i. C. ne lice. po
tē. premisit i. C. titulū de testi. ti.
de fi. instru. & idem fecit sūmus
pōtifex. Ex istis elicit cōclusio q
pbatō p testes dignior ē pbatōne
instrumēti. Sed unū ē quod me
reddit dubitātem. nā iuriscōsul
tus & sciētia & iur peritia diu iō
quodā muner pleissimus. ff. de fi.
instru. premisit illū titulū ti. de te
sti. & et Accur. ibi i rubri. ff. de fi
de instru. ausus ē affirmare q pro
batō per mortuā uocem ualidior
ē & sic dignior uoce uiua. & etiā
sanctissius impator. ut iuriscōsul
ti urbis utar. l. iii. ff. de nata. rsti.
in uolumie premisit titulū de fi.
instru. titulo de testi. & ideo non
esset poner os ad calū si iuriscō
sultū in hoc loco defenderem. Et
primo premitto paria esse aliqd
proferre in uoce & i scriptis tex.
ē melior de iure in. l. nō figura in
uer si. nota mīus ualere quod scri
ptura q quod uocibus figuratis si
gnificatur. ff. de actio. & oblig. &
c. cōstitutōnem cum sua gl. de se
ten. exco. li. vi. ubi ita incidit i ex
cōmunicatōnem ille q scribit excō
municato uel instrū mittit sicut
ille qui loquitur sibi i uoce. & c.
ubi periculū s. nulli de elec. li. vi.
ubi sicut phibetur qs loqui cum
alio ita phibetur mittere nūtiū
c. qui i aliquo la. i. di. ubi dī eē p
sens actui si mittit lras. facit. c. p
lectis. xxv. di. ubi dī loq cum alio
qn sibi scribit. licet si diceret sibi
nolo tibi loq alio n dco n icideret
i penam statuti puniētis aliū loq
cum alio. tex. ē singularis i. c. qd ē
hoc quod pphetā iacēti dī sta su
pra pedes tuos & loquar tecū. ii.
di. & ibi uide Do. facit. l. itē apud

religio pbat
p testes dignior
pbatōne
instrumēti

Accur. ibi i
platio pbatō
uocē uiuā
i dignior
uocē

paria sunt
pbatōne
uocē

qui phibet
exco. mto
uocē uiuā
exco. mto
pbatōne

labeonem & couitiu & l. lex corne
lia & si quis librū. ff. de iuri. qua
duo iura allegata fuerunt p Lodo
de ro. in quodā cōsilio suo ubi cō
suluit p ita pūit dicens alicui in
iuriam in uoce sicut in scriptis li
cet Bal. in. l. i. in prin. de uer. obl.
& in aut. hita. C. ne fili. pro pa. di
xerit q statutu pūens loquētem
cum bānito nō comprēdat mittē
tem nūtiū seu lras ad bānitū. sed
comprēdit eum qui ore ad os lo
quitur cū bānito: p quo dicto Lo
de ro. in. d. l. i. in prin. allegat Bar
in. l. Paulus & paulus. ff. de lega. &
facit rex. i. l. qd sepe & si quis aico
ff. de contrahē. emp. nihilo inus il
la est uera doctrina q procedūt a
pari loqui ore: litteris: uel nuntio
facit dictū do. An. in. c. cum cām
de iura. calū. ubi dicit q licet. c. se
cūdu de confes. in. vi. uelit q reus
debet esse iussus & mortuus a iudi
ce: tñ sufficit q moneatur a iudi
ce per nūtiū. de quo dicto excla
mat ibi lo. de imo. dicēs nō fuisse
dictum ab alio & forte singulare
& dignum: uide que ibi dixi tunc
Faciāt notabile dictū Bal. in. l.

ii. C. quō & qñ iud. ubi dicit q si
nūtiū citat pñte iudice & mandā
te hētur ac si ipē iudex citasset &
est satisfactū solēnitati illius. l.
quod est singulare: & ampliat gl.
& rex. ibi & glo. Bernar. in. c. con
suluit de offi. dele. faciat elegans
dictum Ang. in aut. amplius de fi
deico. ubi dicit se habuisse de fco
Monitio in casu illius aut. est fiē
da a iudice si fuit facta per nūtiū
ul epistolā an uideatur satisfactū
illi aut. & allegat glo. quā alibi di
cit se nescire in aut. de her. & fal.
& illud quoq; in uerbo de certo
Secundo premitto: nō obstat si q
quā allegauerit rex. in aut. eo. ti.
de instr. cau. & fide & si uero tale
in uerfi. tunc nos quidē estiamus
ea que a uiua dicuntur uoce & cū
iureiurādo hic digniora fide q p
scripturam ipām scdm se subsiste
re. ubi uiderur rex. probans q pba
tio per testes est dignior q proba
tio per instrumēta: quia responde

o ad illum tex. loquitur enī i scri
ptura priuata & nō instrō publico
ut expresse dicit ibi dicit ibi glo.
in uerfi. lras & ibi glo. in uerfic.
iureiurando reprehendit quosdā
dicentes ut hodie plus credat uo
ci uiue q mortue & sic corrigatur
l. in exercendis. C. eo. quia secūdu
glo. tex. ibi loquitur qñ ex una p
te erat instrumētum ex alia uero
parte erat sola cōpatōis dissimili
tudo. unde non sola uox uiua sed
cum instrumēto uiciat uocē mor
tūam. & est et ā plus quia scriptu
ra que continetur ibi est priuata
ut ample disputat glo. ibi. & sic il
le tex. non obstat & aperto ore sē
tit ibi glo. q probatio uiue uocis
non est dignior probatione uocis
mortue. Tercio premitto q iu
ra indistincte uolunt equalem ul
esse instrumētoz & testiū. l. cōtra
hitur. ff. de pigno. l. pactum quod
boā fide. C. de pac. l. cum te. C. de
transac. l. nō ideo. C. fami. hercis.
l. indicia. C. de rei. uen. l. instrum
tis & l. in exercendis. C. e. c. cum
Iohānes heremita. i. e. Quarto
premitto nō obstat dictum Inno.
in. c. cum. P. tabellio. i. e. ubi dixit
q probatio per instrumētū est cō
tra ius naturale & est contra ius
diuinū & est miraculosa ut creda
tur pelli unius aialis iam mortui
& etiā plus dixit ibi ualde singulr
non ualere pactum ut stetur scri
pture priuate tanquā instrumēto
publico. de quo dicto exclamauit
singulārē Bal. in. l. impator. ff. de
sta. ho. & Ang. in. l. pactum inter
herdem. ff. de pac. Lodo. ro. in ru
bri. ff. de arbi. Licet re uera Bal. i
l. cunctos populos. C. de sū. tri. &
fi. cathol. contrariū tēuerit q pba
tio per testes est naturalis & con
grua iuri diuino iuxta illud i ore
duoz uel trium stat omne uerbū
ut. s. dictū fuit. & hoc est fortius
quod induci possit pro opi. Host.
& posset argui i forma hoc modo
Naturale prefertur accidēali. c.
requisisti de testa. l. qui habet. ff.
de tutel. & ideo pulchre dixit Bal
in. ix. colū. in. l. executorem. C. de

De pñtibus qñda dicitur
q pñtibus uocatur uox uiue
q mortue

3o premitto q iura indistincta
uolunt equalem esse uoce
pñtibus iuris & testiū

4to premitto q iura
qñda dicit q pñtibus
qñda dicit q iura
qñda dicit q iura

Arguo qñda l. i.

platio pñtibus qñda
et qñda iuris diuini

uocatur pñtibus qñda

in pñtibus dicitur
aliter qñda
pñtibus pñtibus
pñtibus

pñtibus qñda
qñda pñtibus
pñtibus qñda
pñtibus qñda

qñda pñtibus
pñtibus qñda
pñtibus qñda

qñda pñtibus
pñtibus qñda
pñtibus qñda

2o premitto

platio pñtibus
qñda pñtibus
pñtibus qñda

no primo comit

causa ualida potius
et in p[ri]ma q[uam]
in d[omi]ni

probatio p[ro]p[ri]a et
u[al]ida p[ro]p[ri]a
et accidentalis

de iure diuino sufficiat
duo ut 3 s[ed] testes
testato q[uod] de iure
p[ro]p[ri]o r[ati]o[n]at[ur]
p[ro]p[ri]um

missio d[omi]ni p[ro]p[ri]a
et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
in p[ri]ma

quid q[uod] ualida
in p[ri]ma a q[uod]libet
p[ro]p[ri]a de uenit ad
p[ro]p[ri]a

execu. rei. iud. Statuto cauetur
q[uod] sententia pupilloz mandetur ex
ecutioni per priores artium. Alio
statuto cauetur q[uod] sententia a cet[er]is
libris. s. m[an]detur executioni p[ro]
ptatem m[an]data est sententia pro pu
pillo inducentis libris decidit q[uod]
m[an]detur executioni per priores ar
tium quia causa naturalis potius
est inspicienda q[uam] accidentalis idē
dixit in d. l. q[uod] habet & in .l. gallus
& ille casus. ff. de liber. & postu. &
l. tunc textores delegati. Bar. i ex
trauaga. ad reprimē. in uers. n[on] ob
stantibus. Pe. de an. in rubri. de r[ati]
gu. iur. li. vi. & i cōmēto. c. i. de cō
stiti. in repeti. in. xxxii. col. in uers.
quero de quibusdā dubiis. n[on]. Sed
probatio per testes est naturalis p[ro]
batio p[er] instrumēta ē accidentalis
ut uoluit Inn. ergo necessario seq[ui]
tur q[uod] est dignior quia ad hoc r[ati]o[n]
deo q[uod] per dispositiōem iuris posi
tium accidentale efficitur dignius
ipso naturali ut uidemus in testa
mēto quia licet de iur[is] diuino suf
ficiat cum duobus uel tribus testi
bus t[ame]n ius positium statuit de. vii.
l. si unus & .l. iubeus. C. de testa.
l. si. C. de fidecom. & t[ame]n testamen
tum cum .vii. testibus est ualidū
sed cum tribus est inualidū ut in
illis iuribus ecce qualiter acciden
tale dignius & potentius est ipso
naturali. Simile dixit Bar. i. l.
fi. & fi. C. de edic. di. adri. q[uod] missi
o in possessionem est probanda per
publicum instrumētum ut probat
ibi tex. singu. in uers. cū testifica
tur publicaz personaz & sic non
sufficit per testes. faciat gl. i. l. i.
C. de iur. emphi. & gl. in d. l. cōtra
hicitur & in d. l. pactum quod boā
fide & c. i. de cens. li. vi. idem fe
cerūt multe ciuitates Italie statuē
tes debitum ultra centū libras n[on]
posse probari per testes sed per i
strumētum publicū de quo Bar. &
Iac. bu. i. l. certi condi. s. q[uod] m[an] & ibi
Bal. ff. si cer. p[er]ta. & per do. Abba.
Io. de imo. & do. Ant. in. c. ii. de p[ro]
bat. & per Pe. de an. consilio. ccc.
xxvi. Istitis presuppositis: arguo
sic formaliter omis cognitio n[on] i

cipit a generalibus & postea deue
nitur ad specifica & particularia
teste Aristoti. phisicor[um] principe
ut Ang. uia uerbis in. l. eū debet
calūniā. ff. de serui. urb. predi.
& consilio. C. Vbi inquit Ag.
in p[ri]o phisicor[um] pueri appellāt om
nes uiros patres & omnes femias.
matres & postea determināt unū
quodq[ue] & probatur i. l. i. in uers.
rei uerbū ut gen[er]ale pretor elegit
ff. si cer. p[er]ta. & l. i. in prin. ff. de
iusti. & iur. Simile fecit iurif
consultus. p[ri]o tractauit de testō
in genere postea uero deuenit ad
particularia testamēti. etiā p[ri]o
tractauit de usufructu in genere
& etiā de seruitute in gen[er]e po
stea uero deuenit ad particularia
sed instrumētū ē gen[er]ale ad in
strumēta & testes ut. l. i. in uers.
& ideo t[ame]n testimoia q[uod] persone lo
co instrumētorum habētur. ff. eo.
& l. i. notione s[ed] instrumētōz. ff. de
uerbo. sig. glo. in. l. i. C. de dila. te
xtus in. c. peruenit el primo de te
sti. cogē. gl. in. c. si quis de clericis
alias incipit si quis ex clericis. xii
q. ii. ergo sequitur q[uod] prius debuit
exordiū assūpsisse papa seu impa
tor a ti. de fide instr. potius q[uam] a
ti. de testi. & per hoc tollit illud
argumētum quod pro contraria
pte formatum fuerat dum diceba
tur a prioribus esse inchoandum
ut. l. i. ff. de acqui. re. do. c. huma
nū genus prima di. quod procedit
nisi posterius esset gen[er]alius pri
ore Si quis t[ame]n uellet defendere
Hos. & cōm cōtinuatōnem doc.
facile posset ad hoc argu. respōde
re hoc mō. s. q[uod] in quātū titulus de
fi. instr. in se consideratur nō ē
gen[er]alior ad ti. de testi. imo ē spe
cies distincta & realiter separata
nam alius est titulus de fide istr.
alius ē titulus de testi. itē sequē
tur ex illo quoddam ualde incon
ueniens. Statutū disponit q[uod] de
bitum probari non possit nisi per
instrumenta quia sequeretur q[uod]
posset probari per testes q[uod] ē falsū
& tale statutū nihil operaretur. c.
si papa de priuileg. in. vi. l. si quādo

quod p[ri]mo
appellatur om
nes uiros patres
& omnes femias
matres

Iustinus est
quod ad
et testes

apud iur[is]
inchoandum

dispositio p[ri]ma

ff. de le. i. cū si. Nec ob. d. l. i. qā lo
quitur largo mō capiēdo instrū. &
nō stricte. Ita dixit formaliter gl.
ibi & in § instrū. & d. l. i. C. de di
lat. Secundo illa pbatio est di
gnior alia que ē fortior & ualidi
or c. in nostra de testi. c. licet cau
sam de proba. l. ob carmē § i. ff. de
testi. sed pbatō per instrū ē ualidi
or q̄ probatio p testes. Ist a est glo
ordia. & solemnīs i § i. ca de fide i
stru. ff. ergo est dignior Et prop̄
hoc bñ fēc iuriscōsultus i cipe pri
us a ti. de fide instru. tāq̄ a dignio
ri & postea a ti. de testi. & p istud
arg. tollitur ar. superius forātum
dū dicebatur q̄ ualidior erat pro
batō per testes q̄ per instrū quia
cōtra hoc est glo. ordi. in. d. § i. ca
Posset tñ defendēdo Hosti. tñ
deri ad hoc ar. negādo illā gl. eoq̄
magis qā loquitur sine lege q̄ mirā
dū ē de tāto iur sacratio ut fuerit
Accursius l. illā C. de colla. & § cō
sideremus in aut. de tri. & semis.
Quinimo dictū eius non est uerū
qā probatio per testes cōueit pro
bationi per instrū i. c. tertio loco
de proba. c. cū Iohānes here. i. eo.
Tertio faciat illud quod ē ma
ioris cōprehēsiōis dicitur ēē digni
us eo q̄ est mīoris cōprehēsiōis
pōito q̄ regulariter sūt paria & po
no exēplū i epō & archiepō q̄ licet
sint pares respectu ordi. epālīs tñ
Archiepūs est dignior ratione ma
ioris cōprehēsiōis cōprehendit
enī & admīstrat totā puiciā. Idem
dicimus in Patriarcha & Archie
piscopo idē in archidia. & archie.
ut archidia. sit dignior respectu
maioris cōprehēsiōis & admīstra
tiōis. Ita dixit glo. in c. in nouo te
stō. xxi. di. Arch. in c. q̄q. ii. q. vii.
Sed instrū ē maioris cōprehēsi
ōis q̄ sit testis. ergo & ad istud tol
litur arg. dū dicebatur illa sūt di
gniora quorū prior fuit institutō
licet enī q̄ sit prius ordiantus i
epātu alias in epm tñ si alter effi
citur epūs dicitur dignior. Facit q̄
nota. in c. i. de maio. & obe. & etiā
ad istud posset rñderi fatendo ma
iorē & negādo minorē qā in quan

tū instrū ē titulus distinctus a ti.
de teste nō est maioris cōprehēsi
ōis ut dictū fuit Quarto om
nis pbatio que ē securior & leuior
dicitur dignior probatiōe minus se
cura & ualde difficili argu. d. c. li
cet cām. sed probatio per instrū
tū ē leuior & securior pbatōe ui
ue uocis. Ita dixit glo. formalis i
c. i. in uer. inscripti. i. fi. de cens. li.
vi. testis enī pōt uariare in moti
bus. l. si cū cornelius & l. cū quis
ff. de solu. Pōt etiā debilitari meō
ria sua. l. iii. § due cause. ff. ad car
bo. l. qdā tabularū. ff. de furti. Pōt
enī senescere & senū languescit
meōria ut scribit i qnta tragedia
& in phemio declamatōnū i uers.
Meōria ē ex oībus partibus animi
maxime delicata in quā primum
senectus incurrit. l. pēgre de acq
ren. poss. ff. l. i. C. de ser. fugi. pōt
enī mori uel effici inīcus & sic ex
multis caūbus deficere pōt non ē
sic in pbatōe per instrumētū Ad
hoc posset etiā rñderi cōfiteōdo
dictū glo. sed negādo mīorem non
enī sequitur pbatio instrūtalīs est
leuior & securior ergo est dignior
non sequit. Dignitas enī in proba
tione cōsistit nedū i qualitate p
sone testificantis. s. ut uideat quā
trepidatione qua cōstātia quo pal
lore loquat. l. de mīore § tormen
ta. ff. de questio. Vltimo totū
dignius ē sua pte & suo membro
ut pulcre dixit eloquentissimus
uir Ciprianus in c. loq̄. xxiii. q. i.
a fonte inq̄t precinde tuū precio
sus arescit Sed instrū cōficit ex te
stibus notario & solēnitāte scrip
ture ergo pbatio per instrumētū
erit dignior pbatōe uiue uocis
qā ad hoc rñderi pōt q̄ istud ar. n̄
pcedit in qōne propōia quia non
loquitur de testi. scripti. in instrumē
to qui sūt pars instrū sed loquitur
de testi. extra instrumētū. Te
stes enī descripti in instrū sūt uox
mortua nisi essēt superstites & de
ponerēt in fanorem instrumēti
quia probatio tūc per instrumētū
& testes ibi descriptos esset digni
or probatione per testes uiuos da

omnis pbatio q̄ ē p̄
tērior dicitur ē digni
or pbatōe uiue uocis

memoria ē ex oībus partibus animi
maxime delicata

dignitas enī in proba
tione cōsistit nedū i qualitate p
sone

totū dignius ē sua pte & suo membro

testes descripti in instrū
sunt uox mortua nisi
esset superstites & deponerēt
in fanorem instrumēti

et pbat illam
pbatō esse dig
nior alia

probatio p̄ instru
et ualidior q̄
probatio p̄ testes

defensioe hosti
pōt defendēdo

quid ē maior
cōprehēsiōis dicitur
ēē dignior eo
q̄ est mīoris cōprehēsiōis

instrū ē maioris cōprehēsi
ōis q̄ sit testis ergo & ad istud tol
litur arg.

vix una induror
testamentum pfect
pcepte ipso induror

confessio sine in facta
induror valeat

8 mptat qfesso uata
no admittit p luo
i qnd

bar dispungit

tā testium paritate & istā nō ē qō
nostra. ergo nec ob. cū lo. de imo.
dixit quia uox uiua mercatoris te
stificantis prefertur uoci scripte
ipsius mercatoris quia ī quātum
ipē contrādit Bar. tūc nō examio
sed quo ad ppoitū qōnis nostre il
lud non cōtingit ideo quia ī uoce
testificantē sed cōcurrit quia actio
est iudicialis & sic calor iudicii il
lud opat ar. text. ualde singu. l. cū
on limus §. i. ff. & fideius. tuto. &
l. eū pro quo. ff. de in ius uocā. & l.
manumissio per lictores. ff. de ma
numiss. uindi. & l. si quis uxori §.
si seruū fugi. ff. de fur. & ar. eius
quod dixit glo. que cōter reputa
tur sin. in. l. i. ad fi. glo. ff. de iter
rog. actio. que uult q confessio sic
cā facta ualeat ī iudicio. pro qua
est casus ualde solemn is l. sicut
& ibi Bal. C. de repu. here. & bñ fa
cit tex. ī l. eū pro quo. ff. de in ius
uocan. Nec ob. cū dicebat q proba
tio per testes uincit pbatōne per
instrm: qā ad hoc rñdeo aut confi
cit instrumētū super eo quod non
recipit pbatōne ī contrariū & tūc
testes nō recipiunt cōtra tenorem
instrī. l. i. C. de rei uxor. acti. l. fi.
C. de arbi. tuto. l. atique C. ad uel
lei. l. gnāliter C. de nō nuē. pecu.
bene tñ admittūtur cōtra presūp
tionē resultātē ex ipso instrō. glo.
allegāt scribentes pro sing. ī l. iur
gentiū §. quod fere. ff. de pac. Sed
Ang. ibi allegat silē ī l. reos §. cū
in tabulis. ff. de duo. re. qā dic bñ
esse notan. ppter statuta italie di
sponētia q cōtra instrumētū cōtra
confessionata non admittat pba
tio qā bñ admittet contra presūp
tionē resultātē ex ipis instris. Tu
uero allega tertiā glo. in. l. i. C. de
contrahē. cōmit. stip. & tex. melio
rē de corpore iur in. l. quicunq; &
ibi Bar. C. de apo. publi. li. x. Aut
instrumētū conficitur sup eo qā
recipit pbatōne ī cōtrariū & tūc
bñ potest improbari instrumētū si
sunt quatuor uel quīq; uel tres te
stes necessario rquisiti ī ipō instru
mēto & isto cau militat arg. Si ue
ro sūt pares numero puta qā duo

testes extrā instrumētū contrādi
cunt instrō tūc dico fore arbitra
riū que probatio sit dignior unde
iudex considerata qualitate rei &
cōditione notarii & testiu arbitra
bitur cui probatōni magis acqwie
scent debet. Ita dixit Nico. de ma.
in quadā sua disputa. & no. Bal. in
d. l. in exercendis & quod no. Bar.
in. l. i. §. si quis neget & l. ii. §. si du
bitet. ff. quē admo. testa. app. & la
te p do. Abba. in c. cū Iohan. here.
i. eo. Et sic uidetur q ar. istud nō
militat. & per cōsequēs sequitur q
parē uim probatiois hnt instrā &
testes uiui. Hoc decidit glo. no. in
c. forus in uer. lis de uer. signi. &
ī c. i. de cēsi. li. vi. & per cōsequēs
iste passus ē ualde dubius. Et ideo
posset cōcludi hoc modo Vbicūq;
scriptura ē de forma actus ut ī ca
su. l. contractus C. de fi. instru. uel
ē de solemnitate actus ut l. eman
cipa. C. eo. & in caibus expressis ī
iure ut l. census. ff. de pbari. & cō
numerat glo. in. l. pactū C. de pac.
& l. cōtrahitur preallegata & gl.
magrā ī d. c. i. de cēsi. li. vi. & ibi
doc. cōuērant quadraginta casus
quos uidet poteris istis casibus p
batio instrālis dignior ē pbatōne
uiue uocis qā probatō uiue uocis
in illis casibus ē nullius effectus.
In caibus uero ī qbus scriptura nō
ē de forma ex quo scriptura fit ad
demonstrandū & pbandū ut ī d. l.
cōtrahitur nō ē ius quo genere de
monstrati. fiat. l. certū. ff. si cer. pe
ta. l. i. ad fi. ff. de do. prele. Ideo ui
detur q equalis uirtus sit pbatio
p testes & per instrā Iudex tñ po
terit arbitrari cui pbatioi sit ma
gis standū stante pitate nuēri te
stium. Ex istis elliciti. conclu
sio ista quod erit arbitariū an p
batio uiue uocis sit dignior mor
tue & per hoc poterūt reduci ad
concordiam Impator & iuriskon
sultus quia non uidet precise con
siderasse dignitatē pbatiois sed
ita placuit eis icipere in hīs enim
que depēdent ex uolūtate & arbi
trio conditoris nulla ratio reddi
potest recta. l. nō oīum. ff. de leg.

arbitrium est
iudicij q pbat
p dignior

parē uim
pbatōis hnt
instrā & testi
uiui

pbat pbat

8 mptat qfesso uata
no admittit p luo
i qnd

l. i. ad fi. ff. de do. prele. Ideo ui
detur q equalis uirtus sit pbatio
p testes & per instrā Iudex tñ po
terit arbitrari cui pbatioi sit ma
gis standū stante pitate nuēri te
stium.

c. si qñ de rescriptis. cū si. Et unum
tene mti q pprie stricte illa dicit
pbatio que fit testibus uel instrum
tis tex. e. melior & corpore iuris &
hoc tenet. do. abb. ibi in. d. c. forus
in versi. l. si ibi pbatio fit testibus
& fide tabularum faciat etiā gl. no.
& ualde sing. i. l. cum de indebito
i pri. in uer. legitimis que expoñt
id est testibus & instrumentis. ff.
de pba. que sērit q pbato p testes
uel instrumenta dicitur legitima pro
batō p qua allego tex. in l. ppieta
tis in uer. instrumto uel aliis legi
timis probatōnibus. C. de pbat. &
p hoc intelligis glo. singu. in. c. at
si clerici in uer. legitima probatio
ne de iudi. que dicit q legitima pro
batio dicit illa que fit p testes oī
exceptione maiores que est aplia
da etiā si fiat per instrumta et ita
cōsului i ciuitate Regia ubi statu
tum attat exceptionem oppositā
probari per probatōnē legitimam
& ista menti cōmēda. Quot au
tem modis capiat instrumētū doc.
sic concludunt & late Hosti. i. sū.
eo. ti. tripliciter Vno mō capitur
large p quolibet uase domus uel
qualibet machia uel cithara alle
gat. l. quesitū. ff. & sū. instru. i. mo
aliquādo dicit mlieri deesse instrū
tū qñ ita instructa ē q n p̄ fieri ma
ter. c. ex lris et. c. fraternitatis de
frigi. tu pondera di. l. quesitum f
uer. quippe instrumētum est appa
ratus rerum diutius mansurarū
sine quibus exerceri neqret posse
ssio & frumentum & uinū ad ciba
ria paratum instrumēto cōtineri
ita Seruiū rñdisse auditores eius
referunt quē tex. Nico. de neapo.
ibi dicit meliorē esse de corpore iu
ris. et si subtili ponderetur pbat q
proprie stricte res sīe qua fūdus
exerceri non pōt ex propria signi
ficatione dicit instrumētum fundi
et hoc pp illud uerbū cōtineri ibi
positum iuncta doc. Bar. in. l. cum
eoz & item pōpōius. ff. de postu.
ubi refert se in contingētia facti
cōsuluisse q hic propre significa
tionis appellatione aue uenit pa
ua et appellatione nepotis uenit p

nepos & hoc prop̄ uerbum conti
neri ibi positū. Sequit̄ ibi Bal. col
ligit̄ ergo elegās doct. ex hoc q ex
propria et uera significatione uo
cabuli talis res uenit appellationē i
strumti ergo nō est uera. Doct. cō
muis q instrumētū generalit̄ sum
ptum dicit̄ res sine qua fūdus ex
erceri non pōt et ideo intelligēda
est capiēdo instrumētū in abstra
cto non autē prout capis i cōcreto
et p illū tex. dixit ibi Nico. de ne
apo. q de opinione mgi credit̄ suis
scolaribus & pbat in s querit̄ in
eadē. l. et. l. cū scriptum ff. de do.
pre. lega. & refert. Do. Abb. in. c. i.
de postu. prela. Oldra. dixisse i. d.
l. quesitū q si iudex iudicauit se
quēdo opionē. Doct. sui excusat̄ i
sindicatu quod sane intellige quā
do talis. Doct. erat doctissimus iō
dixit glo. sing. in. c. cū lratissimus
xxiii. q. i. q scolaris debet elige
optimū mgi ūm ad hoc ut publice
possit dicere id quod sub eo audi
uit. Et intellige hoc nisi talis doct.
esset solitus sequi opiniones inau
ditas & insolitas quia tūc non ex
cusaretur discipulus sequens opi
niones doctoris sui et hoc p elegā
tē doct. Bal. i. l. si. C. de pe. iu. qui
male iudicauit ubi dicit q presui
tur imperitia i eo tenet opinicēs
i solitas p. l. i. ff. de sena Secūdo
mō capis stricte p his que tantū p
batōnē et fidem faciūt iudici & i
p̄suis mētē instruūt unde testes i
strumētorū appellationē continēt. l.
i. ff. eo. l. notione & instrumtorū
ff. de uer. sig. c. per uerit el. i. de te
sti. cogē. tenet hic Io. an. & cōmū
ter scribentes Sed Io. de Imola
hic dicit hoc dictum non procede
re quo ad materiā istius tituli q
aliud ē instrumētū aliud ē testis &
pp̄ter hoc ponūtur tituli separati
Sed ubi in iure fit mētio de instru
mento bñ pcedit dictum Io. an. &
cōmūē ut appellationē instrumēti cō
tineat testis ut in dict. c. peruenit
et refert glo. Accur. dicere i dicto
& instrōz q nō ex ppria significa
tione sed ex lata significatione & int̄
pretatōe ueniunt testes appellati

plano p̄te ut
p̄t dicit q̄t
reple ut p̄t

plano p̄t p̄t
ut p̄t p̄t
dicit legitima

q̄t legitima
probatō

q̄t q̄t mō p̄t
mō p̄t

mō p̄t luge

aludē mō p̄t

aludē dicit mō p̄t

q̄t mō p̄t dicit

quid uenit ap
pellatōe aue

quid p̄t mō p̄t q̄t p̄t

q̄t opinio mō p̄t dicit
ad p̄t p̄t

p̄t dicit dicit q̄t p̄t dicit
p̄t dicit dicit

20 mō p̄t p̄t p̄t
q̄t p̄t p̄t p̄t

Io de imola not q̄t

appellatōe mō p̄t q̄t p̄t

preicta in fatis preicta
in fatis

Callipone nara^h *pō pū*
pu pō pō ho

appellatone myter vent
topes

apellone mpre no vadi
repsu sy gualoz vsc lapid

9. *reality va sunt repeda
pdm gmmes vsp loquid*

no spend

alberi de rosate

parum penale loquens de
sic veniensque falsi iuror no
habet litem in testis

latione instrū nec secūdum cōmu-
nem usū loquēdi et imitit ad di-
cta per se in d. l. notione & istrōz
et ad. d. l. i. ff. eo. faciat etiam pro
hoc gl. i. l. in sūma & itē labeo. ff.
de aqua plu. ar. que dicit aliud in
instrumētis & aliud in testibus faci-
at. c. cōstitutus de fideiuss. & .l. si
quādo. C. de testi. & .l. i. C. quādo
īperator inter pu. & ui. et. c. forus
in uer. lis p̄r allegatū ubi testes &
instrumēta ponūt diuersa & ex su-
pradictis apparet q̄ pprie appella-
tione instrumēti nō uenit testis se-
cūdum opinionē glo. sed secūdū
opi. Bar. immo pprie uenit sed nō
secūdum cōmunē usum loquēdi
nec iudicō meo apparet ueritas &
clarata sup hoc passu tam indubi-
tabili et iō preclaro et excelso do-
ctore digna est huiusmodi iuesti-
gatio Ego autem pro meo exili in-
genio & studiosz exercitatōe pau-
ca dicā in tāa re q̄ breuius dici po-
test et cōt̄ opi. Bar. tex est forma-
lis si subtiliter ponderetur p̄bans
opi. glo. in. d. l. i. ff. eo. in uer. testi-
monia & persone loco istrōz ha-
bētur ergo non pprie ueniūt testes
appellatōne instrū. Nam aliud est
esse tale & aliud ē haberi p̄ tali. l.
mercis. ff. de uer. sig. Aliud ē fieri
ingenuū et aliud ē haberi pro īge-
nuo ar. l. quidā cū filiū. ff. de uer.
obli. Aliud est esse naturaliter ci-
uē Bononiēsem & aliud haberi si-
milis iura cū ciuibz Et iō sing.
dicebat Bal. in. i. constitu. ff. i uer.
qui autē si ista uerba ad inuicem
coniungātur habeatur et sic p̄ tali
uerba significāt ueritatē si possūt
allegat tex. in. l. i. ad fi. ff. quod q̄
q̄ iu. & r̄ndet ad dictum Bar. i. l.
si is qui pro emptore. ff. de usuca.
ubi dixit q̄ illa uerba habeatur p̄
ciue faciūt uerum | ciuem q̄a habi-
ta ratione ad originalem ciuitatē
illa nō dicit̄ uera sed ficta ciuili-
tas Et ego allego tex. meliorē de
iure in. l. ii. & furiosus i uer. cū per
omnia & in omnibus loco absētis
uel quiescētis habeatur. ff. de iur̄
codi. quē tex. allegauit p̄ sig. Ang
in loco extraēo uidelicet in. l. i. ne

no alund & Emp
et alund & inter

testes et infra
poune et infra
et per appellatione
infra et vult
testes

2 opus bar

aliud e tale
 aliud e habeo
 pro tali
 aliud e fedus
 min talis
 huius pingeris
 aliud e et
 sine talis
 huius plus
 et minus

habeat p[ro]p[ri]um
fuerit v[er]o

no 8 Aug

hoc unum habet
denotat ut

20 no 8 9 bar

qui petit dilatare
per personas ut
hoc petit contra
instrumentum

per 4 pnde ap
pellatorem
aut velut hunc

utrumque utrumque
quicquid appellat
utrumque venit
de pro et vero
significatio et
non lato

utrum appellatorem
improbat quicquid
reperit
nova quidam
ad illud tex.

gocis. ff. de te. iu. & sic ad hoc ut
verbum habeatur denotat verita
tem & non fictionem est necesse ap
ponere illa verba cum ergo non sit
apposita in. d. l. i. ergo ille tex. pro
bat opi. glo. Secundo dico fore
tex. contra opi. Bar. in. l. notione
& instrumentorum in uer. que enim
prope sint instrumenta propter que
dilatio danda sit idem dignoscimus
si in presentia persone que instru
ere possit dilatio petatur puta qui
astumgessit uel qui actor fuit con
stitutus putet uideri instrumentorum
causa peti dilationem ut ille qui pe
tit dilationem propter personas ui
detur hoc petere causa instrumen
torum sed hoc uerbum uidetur impor
tat fictionem. l. non uidetur. C. de
in inte. testi. & l. nemo. ff. eo. & l.
non uidetur. ff. de acquir. posses. &
plene per Salice. in. l. non ideo mi
nus. C. & accu. ergo proprie & stri
cte appellatione instrumenti non
uenit testis et per hoc uidetur quod re
cte Bal. fuerit locutus in. l. si ex fal
sis. C. de tran. s. facto respectu fal
sor. istrorum ut habeat locum in transacti
one facta respectu falsorum testi
um licet in alia materia appellati
one instrumentorum non continetur te
stes nec etiam bene uidetur dixisse gl.
in. c. si quis de cler. xii. q. ii. exten
dens ad testes illum tex. loquentem co
tra clericos occupantes instrumenta
ecclesie & per ista uidentur saluata
omnia dicta doctorum superius enarra
torum & sic uerior est opi. glo. quod opi.
Bar. & si forte quis uelit saluare di
ctum Bar. posset insistere hoc modo u
bi cum aliquid continetur appella
tione alterius uenit de proprio &
uero significato & non lato nec in
petratu hoc probat tex. elegans
iuncta doctrina Bar. in. l. cui eorum
& ite pomponius. ff. de postula. &
sequitur ibi Bal. sed appellatione
instrumenti continetur testis ut est
tex. sing. & melior de corpore iu.
in. d. c. puenit uerens hoc uerbo co
tinetur ergo sequitur necessario quod
proprie & stricte appellatione in
strumenti uenit testis & est noua co
sideratio ad illum tex. tene. meum

facit in si. no. tex. in. l. i. in uer. co
plecti. ff. de uerb. sig. ubi dicitur tex.
quod genus masculinum complectitur fe
mininum & ibi dicitur glo. ex mente. l.
& do. Cardi. in. cle. de elec. dicit
non recte allegari illam gl. quod ex si
gnificato interpretatio masculini
num concipit femininum quia quod est ex mente. l.
est ex proprio ipso significato quia
illud quod est ex mente. l. est ex i
pso. l. quia lex & mens eius sunt i
dem ut no. Di. in rubrica de re. iu
ris i. vi. & facit. l. cum mulier. ff.
sol. ma. & l. sciri oportet & sed &
si maxime. ff. de excu. tuto. ergo i
dem dicemus in uer. contineri quod
in uer. complecti faciat sing. di
ctum Sal. in. l. non ideo minus. C. &
accu. ubi dicitur quod si statutum utitur
hoc uerbo committo puta si quis com
miserit homicidium quod ex proprio si
gnificato comprehenditur mandans
& faciens & istud dicit esse uerum i
tellectum ad. c. mulieres de sen. ex
co. allat. tex. & gl. x. do. suum Rica.
de Sa. i. l. non dubium C. de legi. allat.
quod habetur in. l. & si amici. ff. de a
dult. et cum illo dicto transiit Lo.
Ro. in. l. si is qui pro emptore & mi
ror de eis quod non uiderint Albe. de
Rosa. in tractatu statutorum in terci
a parte. q. xl. ubi refert se audisse
dicit tamen quod non reperit in subscrip
tione fuisse dictum Ia. bu. nec est ho
nestum antiquorum tacere nomina &
sibi appropriare ingenia ergo idem
dicemus de uerbo contineri et iu
dic. meo ista est formalis ueritas
& ideo et intrepide & animose se
quere dictum Bar. nec ob. d. l. i. que
si bene ponderetur probat opi. Bar.
ibi enim dicitur quod testimonia id est
carte scripte & sic dicta testimonium
scripta proprie ueniunt appellatione
instrumenti. d. & instrumentorum er
go ita dicamus in personis quia si
cut ille tex. denotat propriam signifi
cationem quo ad illud uerbum testio
nia ite denotat propriam significatio
nem uocabuli quo ad illud uerbum p
sonas ergo sequitur quod non probat co
tra Bar. Et ad. d. & instrumentorum
indeo quod licet apponatur uerbum ui
deri nihilominus recipit declara

genus masculinum quod plerumque
femininum

mens legi et ipsa lex

8 si patitur uerum hoc u
gultu puta per quod quod
hominibus id quod plerumque
mandans & faciens pro per

utrum honestum antiquorum
tand uerum quod appareat de

dicta per testem propria per
appellationem improbat

utrum uidetur aliter dicitur
declatorum

Statim loquens
 ut fiat
 ipse loquens

verbu. platu
a teste intelligi
fuy quumz vpe
loquendi

dispono loquo
de dicta vdi
m. de dicta
fuy quumz vpe
loquendi

populo q appellat
impro. venit
testis no in
venit attento
quid vfu loquendi

in platu apit
vnde intelligi
fuy quumz vpe
loquendi

appellatio
prudens no
venit doctor

addit
elegante

cū dum communem usum loquē
di facit glo. singu. i. l. stipulatio i
sta & hec quoq. ff. de uer. obli. qui
uult q uerbū prolātū a teste itelli
gatur secundum cōmunē usū lo
quendi tenet ibi Bar. & uoluit In
no. in. c. cum causa & c. cū clamor
s de testi. faciat rex. ualde no. i. c.
presēti s. loca de prebē. in vi. q. dis
positio loquens de dieta uerificat
de dieta secundum cōm usum lo
quendi uulgariū de quo est glo. in
. c. nonnulli de rescript. & c. statu
tū s. cum autē de rescript. li. vi. &
facit quod not. Bar. in. l. labeo. ff.
de supelec. leg. ergo sequit q secū
dum cōm usum loquendi posito
q de iure appellatione instrū ueni
at testis non tamē ueniet attento
cōmuni usu loquēdi facit no. dictū
excel si doct. fran. de Ram. in quo
dam suo elegātī consilio incipien
te statuto ferrariensi cauet posito
inter cōsilia lo. an. de cal. in tit. de
testa. ubi dixit q uerba prolata a
peritis iuris intelliguntur secun
dum dispositionē iuris nisi cōs
usus loquēdi aliter se haberet q a
tunc caperentur secundum cōm
usum loquendi et bñ facit quod
dixit Albe. de rosa. in preallā. que
stōe precedētī in. i. parte statutorū
faciat quod pulchre dixit. d. Ant.
s in phemi. ubi glo. poit ut diuer
sa studētū & legētū & iō appel
latōe studētis nō uenit doctor quod
dicit esse bene notādum ppter pri
uilegia De pprio at significato
uocabuli bñ uenit appellatione studē
tis doctor qā quod die studet & di
cit studiū pagere ut s. illud i. i. cō
stitu. ff. sed de cōi usu loquēdi q
in talibus attēditur & in materia
stricta contra ppriū significatū
uocabuli aliud ē allāt. d. l. labeo &
d. c. exlrīs & addit unū quod tibi
uidebit elegans q si statutū popu
li disponderet q uerba statutorū de
beant intelligi put iacēt. intelligē
rētur secundum cōm usū loquen
di secus dicit si statutū diceret q
uerba statuti deānt intelligi pprie
nullo extrinsecus habito uel intel
lecto quia tunc non regularent ab

usu communi loquēdi qā ille ē ex
trinsecus intellectus & di cit hoc
fuisse dictū la. bu. i. l. i. ff. eo. & ē
dixit Bar. i. d. l. labeo q si statutū
disponit uerba eius debere itelligi
secū dum ppriā significatōem nō
habebit locū cōmunis usus loquē
di & dicit fuisse dictū Iaco. bu. in
quadā sua disputatōe & idē Bar. i.
. l. cū lanionis s. asinam molendina
riā. ff. de fun. instruc. dicit illum
tex facere ad statuta populi dicen
tia q oīa statuta que sunt i hoc uo
lumine intelligātur secū dum pro
priā significatōem q nō debemus
recutere ad cōm usum loquendi
quod ē bene notādum pro limita
tōe eorū que dicta sunt Et existis
eli cōclusio talis q licet appel
latōe instrū ueniat testis de propri
o iuris significato tamē ex quo cō
munis usus loquēdi alit se habet
statutū penale loquēs de istrō nō
habebit locū in teste & ē cōclusio
elegans & disputata satis Et q
q conclusio ista sit oīum scribētū
nota & opinione pbata nihilomi
nus cōtraria cōclusio uidetur esse
sustētabili or uidelicet q non attē
dat cōis modus loquēdi sed ppriū
iur significatū & presupono illud
quod Aristoteli phyōz grauissimo
uenit i mētem. in i methaphi. noia
inquit & pronomina sūt rebus cō
sonātia. c. si cupis esse quod dice is
xvi. q. i. c. cum secū dū aplm de pre
bē. insti. de donat. s. est et aliud cū
si. & sic propriū significatū assum
mit ex natura & uera essētia ipius
rei Tunc arguo sic formaliter V
sus communis loquēdi non potest
mutare propriū significatū uo
cabuli quia tunc uideretur altera
re essentiam & naturam ipsius rei
quod facere non posset non enim
naturalia consuetudine aut legis
dispositione mutari possunt ut. i.
di. c. ius naturale. l. eas & l. legatū
ff. de capi. di. insti. de iu. na s. sed
naturalia hoc assuprū habui a Bar.
supremo doctorum in. preallega.
. l. labeo ubi dicit q populus nō pos
set facere q alteretur propria si
gnificatio rei allegat. l. i. ff. de usu

si p patund dypunt va
eury debere uile luy fuy
ppand pofpand v. haly
loro quid vpe loquendi

gratulo te elias q appellat
impro. uenit testis

gratia no gratulo uidet
supremabilior

nomina pronomina sunt
rebus qquadra

si ex q quid vpe loquendi
no pot mutare ppriū s
verbi

plius no pot facere q
alteretur ppriū significatio rei

fruct. ea. re. que usu consu. si ergo
statutum profert uocabulū rei in
telligitur in suo proprio significa
tu quod communis usus loquēdi
non pōtēst illud alterare & ex hoc
ut deleat fūditus doctrina Ia. bu.
& sequentiū uolentium q̄ usus lo
quēdi dat propriā significatiōē
uocabuli quia si propriū significa
tū uocabuli est assūptū ex natura
& essētia ipsius rei quō potest as
sumi a consuetudinē & iō dicebat
Bar. in. d. l. labeo q̄ communis usus
loquēdi potest esse idem cum pro
prio significato & nihil repugnat
Item potest esse q̄ aliud est ppria
significatio aliud est communis u
sus loquēdi & tūc non erit propri
a sed figurata ut. d. l. cū de la moīs
& asinā molendinaria ergo indu
bitanter sequitur q̄ ubi est dare p
prium significatum a lege non est
curandū de communi usu loquē
di plebeiorū seu uulgarium Se
cundo faciat uerba statuti sunt i
telligenda i casu proprio l. iiii. &
hec uerba. ff. de nego gelt. l. quic
quid astringēde. ff. de uer. oblig.
.c. susceptum de rescrip. in xi. c. i
nostra de iniuriis maxime si sit pe
nalia. l. preses & l. si de interpretati.
.ff. de penis pena tñ non debet ex
cedere pprium casū de peni. dis. i.
& pene secūdum communem usū
loquendi non est significatio pro
prie ut probat tex. in d. & asinam i
uer. optimū ergo esse Pedius ait n̄
ppriā uerborū significatiōē scru
tari sed imprimis quid testōr de
monstrare uoluerit deinde in qua
presūpt. sunt qui in quacūq̄ regi
one morantur ergo sequit̄ necessa
rio q̄ circūscripto eo usu loquēdi
recurreremus ad propriū significa
tū Tercio faciat uerbum platū
a iurisperito debet intelligi secū
dū morē loquendi ipsorū iurispe
ritorū & non secundum modum
uulgarium tex. est in. l. si dictum
in prin. in uer. non ita ut uulgus o
pinatur. ff. de euc. & l. itē pretor
in uer. non proprie sed per abusio
nem accidit. ff. de suis. & legiti. &
tex. i. l. ita uulneratus i uer. uulgo

uidetur. ff. ad. l. acqui. & glo. in. l.
quid si nepotes. ff. de testa tu. & fa
cit tex. in. l. sicut & i. in. uer. omnes
periti. ff. si serui uendice. & i. l. q̄
uulgo. ff. q̄ cum eo. & quod notat
glo. que reputat̄ sing. in. l. quotiēs
.C. fam. hir. & quod no. Bal. in. l. i.
testato. C. de suis & legi. & l. i. C.
de success. edict. & in cōsilio iūci
pente si mater extat uel nō extat &
in. c. i. de success. pheu. & ibi dixit
q̄ si uerba pferantur ab idiotis &
uulgaribus sunt intelligēda grosso
modo p̄ea que notat̄ in. l. si cum an
te. C. de dona an. nup. & fa. glo. si.
in. l. ii. ff. de orig. iū. & quod notat
ibi Bal. que dicit q̄ mos rusticorū
est appellare fundū quē colūt meū
uide ibi glo. in prin. sed experiētī
a docet statuta que fiūt fieri a iur
peritis ergo sequit̄ q̄ eorum uer
ba sunt intelligenda sedūdum di
spositionem iuris & nō secūdum
communem opinionem Quar
to faciat naturale preferē acciden
tali. l. qui habet. ff. de tute. c. req̄
sisti de testa. sed pprium significa
tum uocabuli est naturale & com
munis modus loquēdi est acciden
tale p accidens & figuratus ut hic
Quinto faciat tunc r̄currimus
ad communem usum loquēdi qñ
uerba sūt dubia. c. ex lris de spon.
sed ubi apparet de pprio signifi
catu iuris non erit recurrēdum ad
communem usum loquendi & sic
ad cōiecturas incertas nam in cer.
& non certis locus est cōiecturis. l.
pediculis & argento de auro & ar
gen. leg. l. si certis annis. C. de pac.
l. si certa forma. C. de iū. fi. cū si.
Sexto faciat q̄ no. do. Ant. in
d. c. ex lris ubi dicit q̄ ubi agitur
de intellectu secundum uulgarem
& communē sēsū debet recipi de
astantibus q̄a in illo de intellectu
cōi uulgi iudex nō iudicat suo sēs
su & intellectu sed sēsū uulgi. l. la
beo & idem tubero. ff. de supellec.
lega. secus dicit si sit de intellectu
uerbi prout sonat in iure q̄a ille i
tellectus ē in pectore iudicātis al
legat Inno. i. c. cum causā de testi
.c. cū oporteat de accu. ergo Sep

us loquendi dat ppriū
significatiōē uocabuli.

quid us loquendi pot
esse idem nō ppriū

It aliud ē ppriū significatiōē
aliud ē q̄d us loquendi

ubi ē dāc ppriū ppriū
alige nō ē curandū
de q̄d us loquendi
plebeiorū seu uulgarium

It p̄mū p̄mū m̄da 6
rād ppriū

p̄mū m̄da 6
rād ppriū

It p̄mū p̄mū m̄da 6
rād ppriū

si vā p̄mū
al y deo et
uulgū p̄mū
m̄da 6
modo

m̄da 6
p̄mū
rād ppriū

m̄da 6
p̄mū

m̄da 6
p̄mū
uulgū p̄mū
rād ppriū

ubi agitur
m̄da 6
uulgū p̄mū
rād ppriū

timio faciat sing. dictū do. Anto. s
in phemi. ubi dicit q cois usus lo
quendi dat ppriū significatū uer
bis quanq non est usus cōdite. l. al
legat. d. l. ita uulneratus Lex enī
respicit plura et ideo si in eodem
loco esset usus cōdite legis & cois
usus loquēdi alit se haberet tunc
staremus significato legis & iur
& nō staremus cō i mō loquēdi &
est dictū elegās & in hac materia
nouū & ideo posset dari talis disti
ctio q si i loco esset usus illius. l.
i. ff. eo. q appellatōe istrū ueniat
testis licet cōmuis mōis loquēdi
aliter se habeat nihilominus sta
bimus significati. legis & usui le
gis & isto modo nō sit uera opinio
Bar. & sequatium si uero i loco nō
esset usus condite legis & cōmuis
modus loquēdi aliter se haberet
tūc seruabitur communis usus lo
quendi & isto modo pcedat dictū
Bar. & sequatium & tene mēti qz
ista ē noua doctrīa nec obstat qz
pā dixerit q i mō usus rerū & mō
is citatis mutāt ppriā significati
onē rei ut tex. in d. l. labeo & idē
tubero uer. nec mirū est moribus
citatis & usu rex appel. eius muta
tam esse qui tex. destruit dictum
Bart. i qtrū dixit q populus nō pōt
alterare ppriā significatiōē uoca
buli qz rñdeo q illa proprie nō ē
mutatio sed cois loquēdi usus fa
cit mtem presumi pferētis & hoc
uult dicere ille tex. iūsto sasinam
molēdiariā. unde ad presumdā mē
tē proferētis recurrimus ad coēm
usū loquēdi quod pcedit conside
rata psona loquentis si est hō uul
garis & idiota qz uidet loqui secū
dū coēm usū loquēdi ipōtū idiota
rum. & pro hac sntia mea adduco
Bar. in. l. i. ff. si cer. petā. i ultima
coll. ubi dīc q cū tractamus de si
gnificatiōe uocabuli stamus pro
prie significatiōi uocabuli circum
specto usu loquēdi licet ibi aliter
dixerit Bar. de fali. & ppter hoc nō
uidet recte locuta gl. nisi eā salue
mus secū lū prefatā di. s. cōsiderā
do qualitātē persone loquētis i d.
l. librorū. s. q tñ casius. quā glo. Ni

co. de neapo. ibi dicit esse notā. tā
q unicā i mūdo que uoluit q usus
oī regule oīq cōstituōi exaudi
endis sermoībus derogat q qnq ē
magis fci & nulla iuris cōstitutio
ne mutari pōt tā ceteris q prisci o
ratō & ceteris nri eloquiū & ibi ui
de p eā glo. & per ista cū laude dei
sit expeditū secundum quesitum
Tertio & ultimo modo capitur
instrumentum strictissime secū dū
hosti. in sum. eo. ti. pro scriptura
facta ad alicuius rei pbatōnem in
posterum faciendam. l. contrahit
. ff. de pign. & addit hic subtilissi
mus doc. do. Abb. q quelibet scri
ptura priuata faciēs fidē dicit in
strumentū quia instruit causā & dīc
hoc probari i ista rubric. iuncto ni
gro in quo tractat etiā de scriptu
ra priuata ut in. c. ii. j. eo. Idem di
cit de qualibet scriptura siue cōti
neat priuilegium siue cōtractum
siue dispē sationē siue quicquid a
liud ex quo fit ad fidem faciendam
& ad causam instruedā allāt dicta
per Bar. i. l. si quis legatum. ff. de
fal. ubi dicit q instrumentū appella
tur ipsa scriptura contractus uero
qui agitur iter partes appellatur
& ita residet hic do. Abb. mirum
est q in hoc puncto defecerit cum
non allegauerit Bar. i. l. i. C. de iur
ra. calum. ubi optimus tex & glo.
& ibi dixit Barto. q scriptura pri
uata dīctur instrumentū allegat
. l. instrumenta. C. de probati. & in
ducit ad questionem Statuto dis
ponitur q de debito de quo fit in
strumentum soluatur gabella an
soluatur gabella de debito de quo
est facta scriptura priuata & licet
tex. & glo. faciat quod non tamen
determinat ipse contrarium quia
instrumentum dicitur quicquid
causam instruit ut in. d. l. i. ff. eo.
& secū dū propria significatiōē
que assumitur ex allusiōe uocabu
li scriptura priuata est instrumentū
sed secundum communem usum
loquendi non est instrumentum nō
enim est i nostro usu dicere habe
o instrumentum cū habeo apodif
sam idē scripturā priuatā ideo dī

no q vpus and Regule
and q hstium 6 exaud
fuerunt derogat

ultimo caput Inprimis
probatissime

glbet pceptum fuerit
fuerit fidem dicitur

Inprimis appellat ipa
probatissime

probatissime fuerit dicitur
Inprimis

Inprimis dicitur et quod
causa inprimis

quis vpus
loquendi
dat

S. rulen dis
tinctio

vpus deo et
mores nri
mutat

instante de
significatione
uocabuli
probatissime

appellatione *supra*
no gmet apodissa

et probato isto communi usu lo-
quendi appellatione instrumenti
non continetur appodissa & idē fir-
mat ibi Bar. de Saly. & etiā Bald.
qui addit qd si est datus terminus
ad producendum instrumenta inclu-
ditur appodissa allegat Specu. in
ti. de dila. § nunc dicamus uersic.
nota quod dicit esse ualde notādū
& sic appellatione instrumenti ue-
nit scriptura priuata sed non secū-
dum communem usum loquendi

Tu potes in hoc repeter ea que
dicta fuere in precedenti questio-
ne quo ad communem usū loquē-
di & accurate pondera qā imo ui-
detur qd proprie & stricte ueniat i
strumentum publicum appellati-
one instrumenti principalit & hoc
primo per tex. in d. l. i. C. de iura.
calum. secundo per tex. i. c. si i eo.
iuncto elegati dicto Inno. ibi ubi
tex. dicit qd instrumenta petuntur
exemplari. & intelligitur ibi tex.
de publico instrumēto qā publicū
instrumētum proprie exēplatur i
strumentum uero priuatum p pri-
e publicatur secūdum Inno. ibi er-
go uidetur tex qd principaliter ap-
pellatione instrumenti ueniat publi-
cum instrumētum. Tercio probat
per tex. in autē. eo. ti. § si tamē qd
q uersū. scriptura ubi lram priua-
tam Imperator appellat scripturā
& § sed si instrumenta eo. ti. que
aduersatiue ad illum. § si tamē cō-
prehendit publica instrumenta er-
go & idem probatur i eo. aut. uer.
si uero neq; & in uer. instrumētū
ipse tabellio per que iura uidet i
fringi communis scribentiū opio-
tēne nihilominus communē opio-
nem & uide Ang. in autē. eo. ti. § si
quis igitur in. iii. col. ubi dicit qd
duplex est genus instrumētōz ali-
ud publicū & aliud priuātū pu-
blicū autē dicitur quatuor moīs
uel ratiōe forme & manus qā scri-
ptum est a manu publica id est a
publico tabellio & publicā habet
formam & de hoc publico instru-
mēto loquitur titulus in autē. ut
preponatur nomē Imperatoris &
titulus de tabul. uel dicit publicū

instrumētum quia in iuditō publi-
ca l. publicari. C. de testa. uel qā
ex archiuo publico sumptum est
& etiā dicitur publicum ratiōe lo-
ci de quo loquitur i aut. ad her. C.
eo. uel quia scriptū sit manu pri-
uati iudicis tamen autoritate etiā
istud appellatur forēse instrumen-
tum de quo loquit. c. quoniā de p-
bati. Et est instrumētum de priua-
tis & de illo loquitur ille § & ita f-
sudet ibi Ang. & ista non tradas ob-
liuioni Quomodo autē appella-
tū questio que superioribus diebus
accidit in cōtingentia facti fuit fa-
cta cōmissio per superiorem. Ti-
tio ad recipiendum testes & instru-
mēta que utraq; pars pduxerit an
iste Titius poterit recipere con-
fessiones partium ita ut talis con-
fessio partium facta corā eo pbet
& ualeat ut iudici confessio & do-
mini de rota cōclusi. cccxxxviii.
dicūt qd maior pars ipsorū tenuit
qd sic quia nomine instrumētōz
omnia comprehendūt quibus cau-
sa instrui potest. d. l. i. ff. eo. & ad i-
dem allegant glo. i. uer. munimen-
ta i. c. coram de i integ. restit. Mo-
uentur etiā quia iudex recipiēdo
cōfessionem quasi iuxta mādātū
& non contra mandatum facer ui-
det ar. l. ita tamen § i hac iudicat.
sol. ita resident do. de ro. sed sup-
uenit solennis doctor do. Doī. de
san. ge. i. c. presentium § testes de
testi. i. vi. ubi iducit illum tex cō-
tra illam conclusionem ibi datur
potestas expresse recipiendi cōfes-
siones partiū ergo secus uidet si nō
habuisset mādātū Itē licet ex qua-
dam latissima significatiōe uocabuli
appellatione instrumētōz cōpre-
hendant omia quibus causa instru-
itur non tamen de stricta signifi-
catōe allegat glo. i. d. l. i. & Arch.
i. c. si quis de cleri. xii. q. ii. & hoc
pbat etiā diuersitas rubricaz qā
in constitutiōe gregoriana ponunt
tāq; diuerse ergo delegatus datus
ad recipiendum testes & instrumē-
ta non poterit recipere cōfessiones
cum istud non cōtineat in manda-
to cuius forma seruanda est. c. cū

et dicitur
pud rone
non

S de qone
T prepta

appellatione *infra*
uenerit *infra* publicū

infra perit *exemplar*

ita *fuera* alii appella-
tione

duo *q* *supra*
aliud *pub* *ta*
pud
pud *supra* *duo*
modo *supra*

2^o modo di *pub*

uenerit *supra*
omni *q* *supra*
quid *ta* *supra*
por

8
no *archid*

dilecta de rescriptis. l. diligenter. ff. man. & sic talis confessio uidetur facta coram iudice non suo que dicitur inualida. c. atsi clerici de iur. faciat glo. in. c. perueit vii. q. i. & .c. si homo xxvii. q. i. que glo. determinat quod si papa committit uni ut aliquem excommunicet non committit sibi aliam decisionem case quod talis delegatus excommunicatum a se absolueret non poterit quia delegatus uno articulo iudiciali non uenit reliquis articulis scilicet absoluit allegat etiam. c. super questus & .i. de offi. deleg. ubi commissio uno articulo cause non uenit alius Ad rationes dominorum de ro. respondet nam glo. in. d. c. coram loquitur de munimentis ad causam faciendis unde fatetur quod appellatione monumentorum comprehenduntur confessiones cum sit nomen generale ad quod optime facit. c. cupientes & .i. de elect. li. vi. sed testes & instrumenta sunt nomina spei que differunt a confessione ut dictum est i. l. i. ff. eo. e. respondendum ad id quod dicuntur recipere confessiones est iuxta mandatum negatur illa enim dicuntur esse iuxta mandatum delegato commissum sine quibus negotium sibi mandatum expediri non potest. c. preterea de offi. deleg. sed ex quo est sibi commissum ut reciperet testes & instrumenta isti duo articuli bene possunt expediri sine receptione confessionis ergo eorum potestas ad illam confessionem se non extendit ad quod faciat glo. i. c. solet & quod ibi notat Io. an. de senten. excom. in. vi. ubi uoluit quod licet delegatus possit illa sine quibus negotium expediri non potest non tamen potest illa per que facilius causa expediretur ex quo non includuntur in mandato unde licet ex confessione principale negotium facilius expediat quia tamen delegatus potest expedire negotium sibi commissum sine recepta confessione illam recipere non poterit ita bellissime residet dominus Dominus in. d. & testes. Faciat pro dicto do. Do. elegans dictum Bal. in. l. ii. ff. de iurisdic. om. iud. ubi

dicat constitutus est procurator ad recipiendam solutionem debitorum quod non uidetur sibi concessum quod possit agere in iudicio quia absolute naturaliter perueit per actum soluendi. Actus uero agendi est ualde remotus unde non potest includi sub hoc mandato idem dicit si est datum arbitrium ut petita ueniant in coram quod non poterit pacisci licet per hoc ut celerius habeatur pecunia. l. q. rome & calimachus de uerb. obli. mihi autem uidetur quod decisio dominorum de Ro. sit uerior & primo presuppono quod probationum multe sunt species scilicet per instrumenta per testes per confessionem ut probat rex. iuncta glo. in. l. sed si possessori & sed cum de hereditate. ff. de iur. iuran. Bal. i. rubrica. C. de proba. Specu. eo. ti. & fi. Confessio enim est species probationis. c. cum ad sedem de r. sti. spoli. tex. in. c. sepe i. uer. de ele. ui posset presertim partibus probari iuncta glo. de appel. ubi confessio dicitur probatio leuis & probatio ratione inconuincibili Sententia lata sine mediis probationibus est ipso iure nulla glo. allegat pro sing. rube. en. do. Car. in. c. ecclesia sancte marie de consti. sed sententia lata ex confessione partis tenet & ualet quia in confessionem nulle iudicis partes sunt nisi in condemnando. l. proinde & notandum. ff. ad. l. aqu. ergo confessio est probatio saltem largo modo tunc arguo sic formaliter iste Ticius uidetur delegatus ad recipiendas probationes quia eo ipso quod est constitutus ad recipiendos testes & instrumenta uidetur constitutus ad recipiendas probationes & per consequens ad recipiendas confessiones ut patet ex assumpto per supposito & multo fortius quia melius causa probatur per confessionem partis quam per testes & instrumenta. l. generalis. C. de non nu. pec. c. per tuas de probat. c. si cautio. i. eo. ergo dato delegato ad testes & instrumenta uidetur datus ad confessiones Secundo connexorum eadem ratio & disciplina. c. translato de consti. cum si. c. inter corporalia de transf.

confessio facta iudice non suo non est valida

delegatus uno articulo iudiciali non uenit reliquis

ad rationes dominorum de ro. de ro.

testes & instrumenta sunt nomina spei que differunt a confessione

licet delegatus possit illa sine quibus negotium expediri non potest non tamen potest illa per que facilius causa expediretur ex quo non includuntur in mandato

bal.

si petita ueniant in coram quod non poterit pacisci licet per hoc ut celerius habeatur pecunia.

si probationum multe sunt species

Confessio est species probationis

sententia lata sine mediis probationibus est ipso iure nulla

si arguatur

si melius probatur causa per confessionem partis quam per testes & instrumenta

quod eadem ratio

confessio partu & dictu
testu videntur quod
tunc comparat aliud

quodammodo ad petendum
legatum pot agere
de dicto de tabulis
exhibere

revera dictu bal.

videtur tamen quod
confessio saltem largo
vel tunc et multo
maior est in tacito quam
in expreso

subsumptu quodammodo
confessio

quod quid sit quodammodo
delegatum

S. dictu bal.

la. prela. l. ad rem mobilem & l. ad legatum. ff. de procura. Sed confessio partis & dictu testis uidentur conexa quia unum equiparat alteri hoc fuit sing. dictu. Bal. in. ix. col. in. l. i. C. de fur. ubi dicitur confitens in eo contextu & a te quod diuertat potest se corrigere quia si hoc licet testi ergo & confitenti quia gerit imaginem testis allegat tex. in. l. fi. C. de fideiuss. Tertio facit glo. in. d. l. ad legatum ubi constitutus ad petendum legatum pot agere de edicto de tabu. exhi. & ibi glo. dicitur quod sufficit fieri iuxta mandatum & sic uideatur ibi causam mandatum in uno negotio uideatur mandatum id per quod facilius expedit tale negotium licet aliter dixerit glo. in. d. c. solet & ideo dixit Bal. in. l. i. C. si rector prouincie quod si est permissum prioribus statueret super reddenda iusticia in ciuitate prout eligere rectorem & statuere terminos & adicere penas & sic possunt illud per quod commissio facilius expeditur Quarto faciat ubicumque tacitum continetur in expreso saltem largo modo & eadem ratio & multo maior est in tacito quam sit in expreso quia tunc in expreso comprehenditur tacitum hoc probatur per ea que notant in. cle. i. de elect. & cle. auditor de rescrip. sed sub instrumentum comprehenditur confessio quia causam instruit ut in. d. l. i. & ea ratio maior est in confessione quam in testibus uel instrumentis quia in confessione nulle sunt partes iudicis nisi in condemnando. l. proinde cum si. ff. ad. l. acqui. & concurrunt mens mandantis que fuit ut lites citius dirimerentur. l. quidam extimauerunt si cer. pet. c. finem litibus de do. & contr. Delegans enim considerauit expeditionem cause committendo recipi testes & instrumenta sed facilius expeditur causa per confessionem quam per testes uel instrumenta. l. creditor & iustus. ff. de appell. & l. generaliter. C. de non num. per. c. per ltuas de proba. Nec obstant dicta per Bal. quia non continebatur tacitum in uerbis expressis ut in ca

su nostro & ita respondeo ad glo. & lo. an. in. d. c. solet Quia autem nos loquimur de confessione redacta in actis & tunc dico quod dato termino ad producendum instrumenta & testes uideretur datus ad producendam confessionem redactam in actis quia tunc connumeratur iter acta ar. eorum que notant in. l. gesta. C. de re iudic. Sed appellatione instrumentorum ueniunt acta ergo sequitur quod uenit confessio Assumptum probabo per doc. Bar. in. l. i. fraudem & neque. ff. de iur. fis. ubi dicitur statuto cauetur quod falsificans instrumentum corroboratur contingit quod aliquis falsificauit acta an uideatur falsificasse instrumentum per consequens inciderit in penam statuti concludit quod sic & p. d. l. i. et p. l. emancipatione. C. eo. ubi appellatur instrumentum emancipationis & tamen constat quod illud est de actis curie al leg. di. l. gesta & comune usum loquendi qui omnem scripturam publicam appellat instrumentum publicum & instrumentum uenditionis & donationis & instrumentum testi. l. si idem. C. & codi. l. non codicilum. C. de testa. eo modo dicere posse dici instrumentum citationis & similia non ob. d. & neque ubi ponitur copula inter instrumenta & acta sic posset diuersa ut no. gl. no. in rubrica. ff. de iur. & fact. igno. quia non est incongruum quod inter genus & speciem cadat quandoque copula ut. l. si & cui dulcia. ff. de ui. triti. & oleo leg. l. quesitum & pe. ff. de fun. instruc. & idem tenuit solennis doc. Albe. de rosa in solenni tractatu statutorum in. ii. parte. q. xcvi. ubi dicitur quod pena statuti punietis falsificante istam uerificat in falsificante acta allegat ipse illum gradeum maleficio patrem. Grandinum in ti. de fal. in uerb. questio est Statutum uiget in ciuitate Paduana & quod aut loquimur de confessione que adhuc non emanauit & tunc dico quod dato commissario ad recipiendum testes & instrumenta uideatur datus ad recipiendas confessiones hoc probatur inconuincibiliter per tex. i.

no disputum

appellone
venit acta

omnis scriptura
publica appellatur
instrumentum

no e quod
quod uerificat
acta & per
copula

no disputum

id. l. i. ff. eo. ubi appellatio instru-
menti ueniunt testimonia & perso-
ne idē dicta testium & ipsi testes
ut firmit. Bar. i. d. & neq. Sed ille
qui confitetur d. i. f. esse testis & i-
ste est tex. in. c. p. tuas i. uer. quod
sua quisq. uoce dilucide protesta-
tus est in eundem casum proprio
ualeat testimonio i. firmare de p-
bati. & sic necdum confessio uerit
appellatione instrumenti sed etiā
uenit appellatione testiu Tene mē-
ti quia est nouum dictum & per
hoc apparet Domi. de san. ge. ma-
le fuisse loquutum cum ruerētia
sua licet in. c. peruenit de testi. co-
gen. cecus ego trāsiuerim cum di-
cto suo & adde q. etiam appellati-
one argumentorum ueniunt instru-
menta & testes hoc colligo ex dif-
finitione Azonis in si. C. de pbat.
ubi dixit q. probatio est argumen-
tū rei dubie sed quelibet diffiniti-
o debet competere cū suo diffinito
.l. omnis diffinitio. ff. de reg. iur.
cum si. & sic illa diffinitio cōpetit
instrumentis & testibus & sic instru-
menta & testes ueniunt appellati-
one argumentorum an autē sit uerū
hoc dictum uide ea que scripsi in
rubrica de proba. Adde etiā elegā-
tem glo. in. c. cupiētes & si ueto de
elec. in. vi. ubi. Domi. dicit illam
glo. fore sing. q. ille qui arctatur
ad comparandum cum omnibus
iuribus suis & munimētis cause
non tenetur comparere cum testi-
bus si habet comprobari per testes
sed sufficit si postea tempore de-
bito illos ducat quod dicit esse be-
ne notandū & procedere q. n. testes
non erant examinati in illa causa
sed si fuissent examinati tunc de-
berēt produci eorum dicta ut est
tex. no. in. c. coram de i. inte. test.
per quem tex. ita limitantur doī.
de tota glo. illam conclusi. ccvi.
inquantum superius dixi de com-
muni usu loquendi uide Bar. in. l.
liberorum. ff. de uer. sig. & Bal. in
.l. maximum uitii. C. & libe. pre.
& in rubrica. ff. si cer. peta. et quia
omnis questio debet a diffinitioe
proficisci ut preclare scripsit in. i.

offi. Cicerō & probatur in. l. omis
diffinitio preallegata merito ergo
ante omnia uidendū erit quid sit
instrumentum & Specu. eo. tit. & i-
strumentum dicit q. est scriptura
ad pbationē alicuius si facta. Vel
sic publicum instrumentum est so-
lennis & rite ordinata scriptura p-
autentice persone manum perpe-
tue memorie causa facta ita dicit
tibi Speculator & sequit. ibi Bal.
i. addi. qui allegat. l. contrahitur
ff. de pign. & dicit instrumentum
quia instruit. c. fi. de dol. & cōtu.
.l. fi. ff. eo. appellatur etiam docu-
mentum quia docet in autē. si q. f.
in aliquo documento. C. de eden.
.c. si quis de clericis. xii. q. ii. c. si
quis presbiterorum de re. eccle.
non alie. Monumētum dicit quia
muit producētē cōtra aduersariū
.c. presentium in fi. de testi i. vi.
.c. quanto de his que fiūt a prela.
aliquando dicitur cartula. l. fi. C.
eo. Quid autem requiratur ad
hoc ut instrumentum publicū ua-
leat & teneat Specu. e. ti. in prin.
in & breuiter uer. sūt autem nouē
regule que efficiūt instrumentū pu-
blicum. Primum est inuocatio
noī domini allegat. xxiiii. di. c. in
nomine domini. Tu pōdera quia
ille tex. non probat hoc quia glo.
ibi dicit q. illa uerba fuerāt uerba
notarii & non legis allegat etiam
tex. in. c. in nomine domini de te-
sti. nec etiam ille tex. probat opio-
nem suam quia non loquitur in i-
strumento allegat etiam tex. i. l. i.
in nomine domini. C. de offi. preto.
affr. nec et ille tex. pbat dictū suū
allegat etiam tex. suum in. c. i. no-
mine patris. lxxviii. di. nec etiam
ille tex. probat opionē suā subdit
ibi. Specu. q. ista inuocatio est po-
nenda in arduis & perpetuis instru-
mentis In minoribus autem & i-
breue tempus defecturis et in pu-
blicatiōe actorū iudicialiū nisi sit
sententia diffinitua nō est neces-
se inuocationem apponere incho-
ando instrumentum sic i. nomine
domini &c. Tu pondera q. Spe-
cu. uidetur male loqui sententia

quid sit instrumentum

publicum instrumentum est

dictum iuxta eo q. instrumentum

et appellatur documentum
eo quia docet

monumentum dicitur quia
muit producētē

quid autem requiratur ad hoc
ut instrumentum publicum
ualeat

primum & inuocatio noī
domini

Specu. q. ista inuocatio est
ponenda in arduis & perpetuis
instrumentis

Specu. in d. p. h. d. i.

*Quia regum
dicitur*

*omnia verba iudicij
faciunt ad iudicij
dum in iudicio*

*Quia regum
dicitur*

*adta end
dum*

*ubi p. no. e. fundat
in l. boni opio
p. est edificat*

*Imperator ex iuramento
dum*

*Quia resbus diuini
angelus debemus
placet*

excommunicationis dicitur sententia ut patet ex rubrica de sententia excom. et p. tex. in. c. ii. de consti. in. vi. et. c. i. q. me. cau. eo. li. et. xi. q. iii. c. i. et dicitur sententia interlocutoria que non imponit finem toti cause ut firmat do. Domi. in. d. c. ii. et facit glo. que allegat p. sing. in aut. de litigi. s. omne que dicit q. omne uerbum iudicis faciens ad causam dicitur interlocutorium sed est glo. similis i. s. sic diffinitiva. ii. q. vi. et tamen sententia excommunicationis est ferenda in nomine dñi tex. e. formalis in. c. ueritatis in uer. in nomine domini de do. & cotuma. ergo non e. uera doctrina Specu. q. dumtaxat in sententia diffinitiva imponendum i. nomine domini subdit ibi Specula. q. in quolibet instrumento e. deces & honestum incipere in noie dñi Cuncta etenim i. nomine domini facienda sunt xxvi. q. ult. c. no. obserues omnia quecumq. facitis in opera aut sermone in nomine domini nostri iesu xpi facite. xxvi. q. v. c. non licet bene enim cuncta geruntur si fiat principium deces et amabile deo in aut. quo oportet. episco. in prin. Vbi eni christus n. est fundamentum nullum boni operis superest edificium. i. q. i. c. cu paulus. Difficile est ut bono pagantur exitu que malo sunt. i. cho. ata principio. c. principatus. i. q. i. Et etiam Imperator i. sui inicio inuocat nomen xpi dices deo nobis auxilium prebente. C. de episc. & cler. & ita ibi residet tatus doctor Faciat quod scripsit diuinus ille Plato i. i. thymei i. minimis quoq. rebus diuinu debemus auxiliu implorare. Et i. illo Virgiliano in bucc. A Ioue principiu muse iouis omnia plena de quo est glo. ordin. in. c. sedes aplia de r. scrip. Et etia in prin. bucco. O me lebee deus nobis hec oia fecit & in illo Ouidiano Dii ceptis nam uos mutastis & illas Aspirate meis Et apud Lucanum in prin. Tu satis ad uires Romana in carmina dandas Immen sus opetur opus. Et apud Valeriu

in prin. Nam etsi prisci oratores a Ioue optimo maxio bene orsi sunt si excellentissimi uates a numine aliquo principia traxerunt eo iustus mei ingenii paruitas ad fauorem tuum decurrit quo cetera diuinitas opinione colligitur tuaq. presenti fide auito patet noq. sideri par uide. Et xpianissimus ille Seuerinus inquit in. iii. inuocandum inq. rerum omnium patrem quo premissis nullum rectum fundatur exordium & cu hac doctrina Spe. transiit Io. an. in addi. ibi allegans. c. q. sit in uer. in nomine domini i. princ. xviii. q. ii. & d. c. ueritatis & cum hoc dicto transiit etia ibi Bal. in addi. sed glo. in. l. generali. C. de tabu. li. x. & c. inter dilectos. i. eo. & l. iur. gentium s. quod fere. ff. de pac. connumerat oes solenitates publici instrumenti & istam solenitatem inuocationis no connumerat ergo intentio sua fuit ualere publicum instrumentum circumscripta hac inuocatione Bar. uero. i. rubric. de op. no. nunc. aperte hoc non determinat dicit enim q. xpianus coniciens instrumentum inter iudeos potest inuocare nomen domini quia licet contractus sit iudeorum tamen instrumentum est notarii & ideo notarius tanq. xpianus potest nomen domini inuocare & eo modo loquendi in. i. consti. codi. cum ergo ibi. Bart. utatur hoc uerbo potest q. n. e. uerbu necessitatu ut i. l. n. quicqd. ff. de iudi. ergo uidet sentire ualere publicum instrumentum sine illa inuocatione dixit in. d. i. consti. C. q. in principio operis debet inuocari nomen domini allegat. l. i. & ii. C. de ue. iu. enu. Sed quando loquitur de notario utitur uerbo potest Bal. uero in. i. consti. C. dicit i. principio inuocandum esse nomen domini in omni actu solenni quia omne causatu e. referendum ad suam causam ut e. deus & ideo omnia instrumenta incipiunt a nomine domini & i. fert Paulum aplm excommunicando corinthum in cepisse in nomine domini & dicit q. primus qui hoc fecit fuit Paulus

*Inuocandum
dum*

*Imperator ex iuramento
dum*

*Inuocandum
dum*

si p[ro]p[ri]e t[ra]nsgressor
legis ita p[ro]p[ri]e t[ra]nsgressor
consuetudinis

consuetudo & quid facit
app[ar]eat d[icitu]r factu[m]

in uerbo & iure rati
q[uod] nouu[m] domi[n]u[m] uidetur
in p[ro]bat[i]o[n]e iure p[ro]p[ri]o
de ymola

de hoc bar.

qui deo inuocat q[uod]q[ue]
bonu[m] agit auctori
bonitatis idem iure
deo attribuit

Imperator & uicarius dei
tr[an]s[ac]t[i]o[n]e ipe facit act[us]
bonu[m] deo

dixi Mouetur etiā q[uod]a sicut punit
transgressor legis sic t[ra]nsgressor
consuetudinis. xi. di. in his rebus
allegat & l. i. §. fi. ff. de uen. in spic.
ubi est attendēda consuetudo pa
trie adeo q[uod] eius omissio uiciat a
ctum & ita residet nil autem alle
gat q[uod] consuetudo ita disponat cū
ergo consuetudo sit facti & consi
stat in facto. l. i. & ii. C. que sit lō
ga consue. & c. i. de consti. i. vi. &
in l. de quibus. ff. de legi. & i. §. ex
non scripto Insti. de iur. nat. ergo
erit necessarium q[uod] probat istā cō
suetudinem iuxta nota. per Bart.
& alios i. d. l. de quibus & p[ro]do. An
dre. i. c. fi. de cōsuet. dominus me
us doctor solennis Io. de immol.
in d. rubrica dicit q[uod] non inuenitur
iure cautum q[uod] nomen domini nu
meretur inter substantiaalia instru
menti & allegat glo. in d. l. gene
rali & tex. in d. autē. ut prepo. no.
impera. salua pace sua i mo & iur
expressum est ut inferius dicitur
dicit tamen de consuetudine fuisse
introduc[tu]m q[uod] inter fideles in
uocetur nomen domini & allegat
d. l. de quibus & d. c. cū dilectus
& ita residet & si bene pōderetur
d. Bar. in i. constitu. ff. in princi.
dum dicit q[uod] notarius potest i pri
cipio instrumenti inuocare nomē
domini inter iudeos ergo subti
liter intelligendo sentit Bar. q[uod] nō
est consuetudo apponerē illud no
men quia alias compelleretur ap
ponere uigore consuetudinis licet
Rapha. fulgosius ibi r[ef]erat illud
dictum Bar. per uerbū debet sed
certe male cōsiderauit uerba Bar.
loquentis per uerbum pōt Bal. ue
ro ibi dicit q[uod] q[uod] deū inuocat q[uod]cquid
boni agit auctori bonitatis idē ipsi
deo attribuit allegat glo. elegantē
i aut. de her. & fal. in prin. que dīc
q[uod] imperator ē uicarius dei & quic
quid ipse facit attribuit ipsi deo
& quando inuocatur nomē domi
ni fit bonū pricipiū melius medi
um & finis acceptabilis ipsi deo i
autē. de ar. in prin. in autē. de que
sto. in pri. & si notarius scribit te
stimonium alicuius iudei uel sar

raceni bene potest dicere in nomi
ne patris & fi. & spi. s[an]c[t]i. & sic Bal.
ibi loquitur per uerbū pōt & p[ro] con
sequēs sentit notarium nō teneri
sic incipere & sic sentit consuetu
dinem non ita disponere do. Ant.
§. in phemi. grego. in. iii. col. dīc
q[uod] notarius christiaūs etiā i iude
os debet apponere nomē xpī allāt
nota. in rubrica in phe. C. & nō di
cit aliud & sic utitur uerbo debet
Ang. in autē. ut prepo. no. imper.
in prin. dicit hodie apponitur no
men domini anni incarnationis
eius licet illud hoc non dicat &
hoc etiam dicit esse de mēte glo.
ibi i uer. deo auto[re] sed i uera quo
ad icarnatōem dñi hoc dīc illa gl.
& sic bñ loq[ui]t[ur]. Ang. sed quo ad no
mē dñi glo. ibi dicit contrarium
& sic male eam intellexit Ang. ut
ex. i. dicendis apparebit do. Domi
ni. de san. ge. in. c. in nomē domi
ni. xxiii. di. tenere uidetur per il
lum textum q[uod] instrumentum pu
blicum debet continere nomē do
mini & per ista uidetur q[uod] iste pas
sus sit ualde dubitabilis cum i ge
nia tot illustrissimorū doctorum
diuiserint se in uarias opiniones
et iudicio meo difficile est eligerē
opinionem unam magis q[uam] aliam
iuxta illud Lucani i. i. Quis iusti
us induit arma scite nefas magno
se iudice q[uod]sq[ue]tuetur Victrix cau
sadiis placuit sed uita Catoī Tu
uero pondera q[uod] immo non expres
sum est aperte q[uod] i instrumēto sit
apponēdum nomē domini et alle
go pro me ad hoc tex. in. c. in noīe
domini. xxiii. di. iuncta glo. ibi po
sita dū dicit q[uod] illa sūt uerba nota
rii tunc arguo sic formaliter oīa
nostra facimus cū auctoritatem
impartimur. c. i. et. ii. de cōfirm.
uti. uel inuti. l. ii. C. de ue. iu. enu
cle. in s[an]c[t]o[m]nia enī & singularit[er] di
xit. Bal. in. l. ex placito. C. de rerū
permu. i. v. col. q[uod] si ciuitas spole
tana fecit statutum et papa illud
confirmauit in forma specifica q[uod]
amplius non dicitur esse statutū
spoletanum sed statutum papale
adeo q[uod] transgressor illius statuti

notarij
per iurap[ro]f[ess]ores
iurap[ro]f[ess]ores
iurap[ro]f[ess]ores
iurap[ro]f[ess]ores

Imperat[or] p[ro]p[ri]e
de ymola

de dicto bar.

de arguend[um]
p[ro]p[ri]e

de dep[re]cat[i]o[n]e

dicetur transgressor statuti papa
lis quod ē bene notandum pro cō
stitutōe romadiole puniētis trans
gressores constitutionum papaliū
quia ueniunt constitutiones infe
rioris confirmare per papam fac
quod habetur in. c. cū accessissent
de cōsti. et in. l. omniū. C. de testa
mē. et. l. fi. C. de iurisdic. om. iu.
et. l. ex his uerbis. C. de dona. iter
ui. et uxo. in. d. c. ii. de confir. uti.
uel inuti. sed illa uerba instrumē
ti posita in illo canone in nomine
domini sunt canonizata solenniza
ta & confirmata pipsū papam
ergo sequitur q̄ omne uerbum ap
positum in illo canone inducit di
spositionem ut probat ex assūpto
predicto intantum q̄ instrumēta
sunt conficienda illo modo & sic
inducendo illum tex. est ibi casus
formalis ponens gladium ad radi
cem in presenti dubitatione Et
si dixerit quispiam amice hoc pce
dit de iure canonico nō aut. m. de
iure ciuili unde fateor q̄ i. terris
tempaliē subiectis ecclesie & i. cau
sis ecclesie seruabitur dispositio
illius canonis quia i. terris tēpora
liter subiectis ecclesie seruatur
canoni. ut est glo. not. i. c. ii. de ar
bi. in. vi. & faciat. c. si duobus de
appel. sed in terris imperii erit se
cus distincte enim sūt potestates
. x. di. c. qm̄. xcvi. di. c. cū ad uerū
. c. solite de maio. & ob. c. nouit de
iudi. apud Maronem in. i. ene. Ve
stras eure domos illa se iactet i au
la Eolus & clauso uentorum carce
re regnet. Nō illi imperiū pelagi
seuumq̄ tridentem Sed mihi for
te datū tenet ille imāia saxa. q̄ ad
hoc respondeo p̄dicenda inferius
Secundo hoc decidit per tex. i. d.
autē. ut prepo. no. impera. in. sūn
fancimus in uer. i. choetur mox au
ctore deo a p̄cedēte prima i. dictio
ne imperii Iustiniani sacratissimi
augusti anno undecimo ubi in
strumentum debet inchoari deo
auctore cū nomine patris i. dictōe
anni sui imperii ergo est ibi casus
q̄ nomen domini est inserendum
quando instrumentum inchoatur

& sic in principio instrumenti &
pbat duo q̄ est inserendum in prin
cipio & est conclusio sicut in qua
drato lapide ut uerbis tex. utar in
. c. sicut. xv. di. & si dicatur q̄ illa
uerba auctore deo non ponūtur di
spositiue q̄a salua pace imo dispo
nunt quia alias frustra fuisset ap
posita quod non est dicendum. c.
si papa de priuile. i. vi. l. si quādo
. C. de inoffi. testa. cum si. Ter
tio hoc decidit glo. communiter non
allegata nec ponderata ad hoc i. d.
uer. deo auctore que declarat illa
uerba deo auctore putari in noīe do
mini & allegat ibi gl. tex. in. d. au
tēt. de armis & in dicta autentica
de questō. & ita pōderauit illam
glo. d. Rapha. fulg. in. i. consti. C.
Quarto nō ob. si forte q̄spiam
dixerit contra illam opin. facit ru
brica ut prepo. no. imper. q̄a si no
men principis est omnibus prepo
nendus instrumenti ergo necessa
rio sequitur q̄ nomen dei non est
necessariū poni i. instrumēto nec e
rit dare coloratam responsionem
& etiam hoc uidet pōderasse Bal.
in. d. l. iur. gentium & quod fere u
bi accurate ponderauit illam glo.
inquantum dixit q̄ in principio i
strumēti ponūtur anni domini er
go illa uerba in nomine domini sūt
sunt de substantia instrumēti quo
niam si essent de substantia instru
mentum nō inciperet ab annis do
mini sed ab ista inuocatione illud
enim ē primum quod atē se nihil
habet & ita residet ibi Bal. & f. ue
ra subtilius posset pōderari. d. ru
brica ut prepo. no. impe. quia ad
ista respōderi pōt iudicio cuiuscū
q̄ exercitati uiri bene q̄ licet nom
imperatoris sit preponendū nihil
ominus intelligitur exceptuatum
nomen ipsius dei eterni principis
ar. c. uenientes de iu. iu. & ar. eius
quod singulariter dixit. Bal. in. c.
imperiale ad fi. de phi. feu. ali.
per federi. q̄ si iurauit defendere te
contra omnem hominem mundi
q̄ non teneor defendere te contra
imperatorem quia intelligitur ex
ceptuatus ab illo iuramento tanq̄

8
no 30 de p̄p̄o. glo.

8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300

illa possunt per simul
in pponat nomen in
pater & in ceteris in
pater & in ceteris in
pater & in ceteris in

no illud inest quod
magis uidet deesse quod
illud inest quod magis
uidet inesse

no 1^a de arena

no 2^a p^rimo

no 3^a ex illis q^uo d^{ic}o

no 4^a relectum

no 5^a p^rimo q^uo d^{ic}o

no 6^a de arena q^uo d^{ic}o

corporalis orbe deus ergo multo
magis uidetur exceptuatus ipse de
us uerus & per consequens nomen e
ius unde illa stare possunt simul
ut prepo. no. impera. etiam nihilo
minus instrumentum incipiat in
nomine domini. Quinto arguo
sic formaliter si de quo minus ui
detur iesse & iest ergo de quo ma
gis iuxta illud Philosphi prop^o
unum quodq^{ue} & illud magis in. i.
poster. & in. c. cum in cunctis & i
glo. ibi sunt concordantie de elect.
aute n. multo magis de sacro. sa.
eccle. sed multo minus uidetur in
esse q^{uod} in instrumento prepo. nom^{ine}
impera. qui est ho mortalis & cor
ruptibilis ergo multo magis erit
ponendum nomen ipsius dei. Sex
to hoc tenuit la. de hare. i. quad^a
sua postilla in. l. i. si. ff. de uent. i.
spici. quam appostillam refert se
uidisse & sequitur Rapha. in sua
i. constitu. C. Septimo faciat
tex. in. d. c. non obserues & i. d. c.
no licet sic inducendo licet enim
omnia illa uerba quecunq^{ue} facitis
ut sint uerba plata p apl^{os} & uideat^{ur}
tur esse consilii & honestatis nihil
ominus ex quo sunt repetita per ca
nonem & canonisata in decretis o
perantur necessitate & ex istis eli
citur conclusio talis q^{uod} omisio no
minis domini facta in instrumen
to uitiat illud siue sit de arduis si
ue sit de minimis rebus cōfectū
ex quo ori^{nt} corollarium q^{uod} statu
tum populi disponens cōtrarium
tanq^{uam} sit contra dictum apli & san
ctorum & etiā contra ius positiuū
ciuile & canonicum & contra glo
riā ipsius immortalis dei erit nulli
us momenti facit. c. qui resistit &
. c. si dominus & . c. iulianus &
. c. is qui prest. xi. q. iii. Elicit secū
da conclusio q^{uod} in sētētia excomu
nicationis est incipiendū a nom^{ine}
domini. Ori^{nt} & tertia q^{uod} i actis
iudicialibus & in sentenciis & in
scripturis que fiunt i iudicio siue
sint acta siue sint alias gesta sunt
apponenda solennia que apponū^t
in. d. autē. ut prepo. no. impera. &
per consequens erit apponendū no

men domini faciat tex. i. d. & unde
sancimus & glo ibi elegans i uer.
scilicet in sētēciis uel dic idē i scri
pturis que fiunt in iudicio contra
opinionē Spec. & sequatiū. Se
cundum requisitū est q^{uod} apponan
tur anni domini currentes tempe
inicii cōtractus uel rei super qua
conficitur instrumētum quod fit
hoc modo in nom^{ine} domini Anno
natiuitatis eiusdem. M. ccccli. ita
dicit Specu. in preallegato loco al
legat. c. in nomine domini. xxiii.
di. quandoq^{ue} tamen dicitur anno i
carnationis & hoc fit secundū mo
rem quorūdam locorū in quibus
incipiunt computare annos domi
ni ab eiusdem incarnatione Tu ui
de tex. in. d. c. in nomine domini.
Refert tamen ibi Spec. quosdam
dicere q^{uod} anni domini apponū^tur
de consue. non autem de iure uo
luit allegare gl. i. d. autē. ut prepo.
nomē. impe. & subdit q^{uod} stante ta
li consuetudine instrumentum a
liter factum nō ualeret q^{uod} dictum
fuit glo. dicit tamen ibi Spec. q^{uod} de
iure debent apponi anni domini.
Tu pondera q^{uod} doctrina Spec.
uidet^{ur} uerior primo per tex. i. d. c.
in nomine domini iducēdo illum
ut. s. induxi secundo anni imperii
imperatoris ponū^tur in instrumen
to ut in. d. autē. ut prepo. no. iper.
ergo multo magis debnt poni anni
domini & pondera glo. in. d. autē.
ut prepo. no. impera. que dicit q^{uod} i
deo ibi cōnumerant anni dñi q^{uod} a tē
pore quo fuit facta illa cōstitutō
modicum tempus erat int^{er} natiui
tatem domini & tēpus ipsius con
stitutionis. Tercium ē q^{uod} debet
apponi nomen imperatoris uel pa
pe in. d. autē. ut prepo. no. impe.
secūdum Specu. in loco preallega
to quod itellige i locis pape subie
ctis uel spūalibus & ecclesiasticis
hoc determinat Io. an. s. i. phemi.
grego. & ibi eum sequitur do. An
to. & ibi dicit q^{uod} si non apponatur
nomē pape uel imperatoris in ter
ris sibi subiectis instrumētū erit
nullū nisi consuetudo disponderet
contrarium que circa solennitatē

no 1^a p^rimo q^{uod} d^{ic}o
apponatur anni
domini sētēciis
tempe in iudicio
uel rei super qua
conficitur instrumētum

no 2^a p^rimo

no 3^a p^rimo

no 4^a p^rimo q^{uod} d^{ic}o
re mod

no 5^a p^rimo q^{uod} d^{ic}o
apponatur anni
domini sētēciis
tempe in iudicio
uel rei super qua
conficitur instrumētum

no 6^a p^rimo q^{uod} d^{ic}o

huiusmodi maxime ē attendenda
ut dixit glo. in d. autē. ut prepo.
no. impera. & allegat. Guidonem
de suzaria i. l. cum de cōsuetudine
ff. de legi. qui fuit doctor Archi
diaconi & refert ipse Archi. i. c.
si quis suadēte. xvii. q. iiii. Idē re
perio tenuisse Ang. in contingen
tia facti & tenuisse consilio. ccix.
quod incipit indei nomine & sue
matris gloriose amen Visis omni
bus actis ubi quoddā instrumētū
procuratorium carebat nomīe pa
pe aut iperatoris fuit dubitatū de
nullitate & cōsuluit esse nullū &
allegat. d. autē. ut prepo. no. impe
ra. & glo. in l. iur. gētū & quod fe
re & Specu. & Io. an. in eo. ti. in &
instrumētum uer. item q̄ non est
in scriptis annis ubi recitatur opi
niones quorundā tenentiū q̄ instru
mentum non uitiatur propter ta
lē defectū nisi eo casu quo scriptu
ra est de substantia actus qui geri
tur quā opinionem dicit non esse
ueram quia tex. in corpore loquit̄
indistincte de omni instrumento
quod optime probat in d. auten.
ut prepo. no. impera. i. uer. & abso
lute in omnibus in quibus memo
ria fit temporum unde indistincte
debet intelligi secundū eū & hoc
dicit esse uerum nisi consuetudo
loci ubi instrumentum conficitur
iuri communi repugnaret sicut ē
Padue secundum eum q̄ nō appo
natur nomen principis in instrumē
to tunc enim ratione consuetudis
sustentatur instrumentum allegat
notata Io. an. in data. vi. libri ino
uella nec mirum quia sicut iur. ci
uili romanorū introducta ē hec so
lennitas sic consuetudie & statu
to. loci tolli potest ex quo impera
tor non reprobatur statutum uel cō
suetudinem contrariā allāt. l. iiii.
& quid tñ si lex municipalis. ff. de
sepul. uio. cum si. & residet ibi ita
Ang. & sic concludunt hii p̄res iurē
duo. s. naturalem consuetudinem
& statutum ut instrumentū tene
at licet non apponatur nomē prin
cipis & audio q̄ illud statutū ē hic
bononiē. Quartum est q̄ quem

admodum uitiatur instrumentū
si non apponatur nomē imperato
is ita uitiatur si non apponatur
nomen pape. Quantum ad pri
mum apto iur. probō tale statutū
uel consuetudinem non ualere &
hoc per tex. in d. auten. ut prepo.
no. impera. in fi. uerbis in uer. ut
nullus presumat aliter numerare
tempus aut aliud agere sed ita sic
dudum decreuimus iuncta doctri.
Ange. i. l. si queramus. ff. de testa.
ubi querit utrum statutum potu
it disponē q̄ pupillus possit testa
ri & decidit q̄ non & allegat text.
in l. fi. C. de testa. mili. in uer. ide
oq̄ hoc fieri nullo mō cōcedimus
quia per illa uerba tollit̄ potestas
dispensandi et disponendi contra
rium ut ē glo. unica et singu. i. cle
mē. ut hii qui de eta. et qual. cū
ergo in casu nō dicat ille tex. nul
lus presumat aliter agere sicut de
creuimus uidetur tollere consue
tudinē et statutum disponēs cō
trarium in futurum iuxta notata
p̄ glo. in cle. si una de re. eccle. nō
alie. et in cle. statutum de electi.
p̄ doct. et in l. dudum. C. de contra
hen. emp. et p̄ consequēs tale sta
tutū erit nullius momēti. Sed
pulchra et noua erit inuestigatio
posito q̄ in terris ecclesie sic cōfi
ciatur instrumentum si non appo
situm fuit nomen pape an instru
mentum uitiatur per hoc et uidet̄
dicendum q̄ nō nam n̄ speritur iu
re cautum instrumentum uitari
si non apponatur nomē domini er
go erubescimus cum sine lege lo
quimur in & consideremus i autē
ti. de trien. et semis. non ob. aut.
ut prepo. no. impera. quia loquit̄
in imperatore ergo nō habet locū
in papa Sunt enī duo luminaria ē
aliter et essentialiter distincta sc̄l
licet papa et imperator ut in. c. so
lite de maio. et ob. faciat. c. quoni
am. x. di. Accedat etiam dispositō
illius autē. ē odiosa in q̄tum indu
cit nullitatem instrumētū quim
mo dicitur p̄nalis ergo sequitur
q̄ nullo modo ē extēdenda de im
peratore ad papam omnis enim di

supra uenit p̄ obuiatū
uendit sup̄atū + uendit p̄

q̄r. vñd. p̄mūd. possit
disponē q̄ pupill. possit
testari

questio noua posita q̄ dicit̄
calid p̄ q̄s ad p̄p̄ndū
nō approp̄at fuit uendit p̄p̄
an in p̄p̄ndū uenit

et ubi p̄p̄ndū in lege loq̄r̄

S. Imperator p̄mūd. dicit̄
hūa. dicit̄ et p̄p̄ndū
dignitatis

Archid.

Ang.

de supra q̄d
mexbat uenit
pape an uenit
hūa. dicit̄

Specu.

padue & de q̄s
q̄ nō approp̄at
in p̄p̄ndū
p̄mūd.

Io. an.

8
u. q̄ndū

dispositio annullatiua
actus dicitur penalis

dispositio actus annullatiua dicitur
esse penalis glo. est i. c. decet. & or
dinarii de immuni. eccle. li. vi. et
licet glo. in. c. fi. de elect. eo. li. vi. u
deatur dicere qd constitutio annullas
sententia et processum ex defectu
solennitatis non dicitur penalis ex
quo non diminuit patrimonium qa
Pe. de anch. ibi dicit illam glo. ue
ru dicere proprie sed improprie n
qa e penalis allat. c. si religiosus &
.i. de elec. eo. li. sed ibi priuat iur
quesito ideo non est mirum si dica
tur penalis sed fortius hoc probat
tex. & glo. in. c. dispendia de rscri
pt. eo. li. nam habes tex. declaran
tem quando constitutio dicat pe
lis nam proprie pena dicitur lesi
o puniens & uindicans quodcuq
quis comisit ita dicit do. Domin.
in. d. c. fi. allegat de peni. di. iii. pe
nitentia ergo & sic patet ledit p
sonam p uindicta comissa ista pro
ptie dicitur penalis & io dicit tex.
& glo. in. d. c. dispendia qd pena e
irritare processum uel rscriptum
quia ledit ille ex eo qd ipse ipetra
uit contra iura & lesio fit qa salte
perdidit expensas quas fecit in li
te Idem dicimus si lex priuat iur
quesito per electionem quia pena
e cum ledatur in. c. cupientes de e
lec. in. vi. ita dicit tex. in. c. si reli
giosus unde dato qd non diminuat
patrimonium dum tamen aliqua
lesio fiat pro uindicta illa propri
e dicitur constitutio penalis ita t
prefatus do. Domi. in preallegato
.c. fi. & propf hoc non recte loquu
tus est do. Car. in. c. ex insinuat
de simo. ubi dicit qd annullat electi
onem non erat pena faciat glo. no
ta. in. c. quanq de usuris i. vi. que
dicit qd annullatio actus dicitur pe
na & etia n recte uidetur loquutus
Bal. i. l. nemo martires. C. & sacro
san. eccle. ubi dicit qd quomodocu
q agat de iure quesito e pena sed
quocunq agitur de priuando ali
quem iure querendo non faciat. d.
.c. si religiosus in uer. in pena ruri
bus uacuetur electio faciat quod
no. Pal. in. l. non dubiu. C. de legi.
& quod no. Bar. i. l. ait pitor & hoc

pena p dicitur lepro piment
et uindicta qd dicitur quod
quint

pena e dicitur p
vel scripto

annullat electio
est pena

de hoc bal.

lax

interdictum. ff. de ope. no. nun. &
quod no. Pau. in phe. cle. ubi dicit
qd pena annullatiua actus ligat igno
rantes & quod not. do. meus lo. de
imo. in. l. si uero & de uiro so. ma.
& Pe. de anch. in. c. ea que in com
to de reg. iu. in. vi. & i comento. c.
canonu de cost. i. uer. sed iuxta pre
dicta quero qn lex phibet & in. ix.
charta & propf hoc itelligis tex.
in. l. iubemus iunc. aut. qui re. C.
de sacro. san. eccle. ubi si actus an
nullatur ppter ommissam solennita
tem non e pena si uero propter ali
quod extrinsecum annullatur pena
est tex. est melior de corpore iur i
.l. senatus. ff. de contrahen. emp.
& ista menti comenda ppetuo qn
iura municipalia annullant contra
ctus cum ergo. d. aut. annullat in
strumentum si aliter fiat ergo se
quitur qd non extendendum est extra
casum expressum preterea faciat
posito qd. d. auten. habeat locum qd
extendatur in papam ad ipsum pa
pam extendetur dispositio non ta
me pena annullatiua instrumeti ap
posita in. d. auten. & hoc p sing. di
ctum lo. an. i. d. c. dispendia ubi di
cit qd constitutio penalis extedi po
test ex idenitate rationis ad casu
non expressum ita dicamus in ca
su nostro qd licet debeat apponi no
me non tn irritatur instrumentum
si non apponatur ergo & p coseques
non bene uidet dixisse Ang. & com
munis opinio qd i terris ecclesie ui
tiatur instrumentum si non appo
natur nome pape nihilominus co
trariam conclusionem credo ueri
orem qd licet illud aut. loquatur
de imperatore tam dispositio qd pe
na exteditur ad papa nam impera
tor dicit ab imperado quia aliis i
perat & a nemine imperatur un a
superna in que non recognoscit su
periores dicit imperator ita dic
Bal. in. i. consti. ff. i principio Sed
papa est huiusmodi imperat etia i
peratori & ideo dicit Inno. in. c. i.
de consti. qd conditori canonu est
subdita omnis creatura & Hosti.
in. c. qntnto de trans. a. prela. dic
qd facit unum tribunal cu ipso ihu

pena annullatiua
actus ligat
ignorantes

vi actus annullatiua
et obmissam
solennitatem
non e pena
si uero propter
aliquid extrinsecum
annullatur pena
est

primus penalis
extendi pot
ex idenitate
rationis

quod quis qd
non apponatur
nomen pape
contrariam
conclusionem
credo uerorem

imperator dicit
ab imperado
quia aliis i
perat & a
nemine
imperatur

quod dicitur
conditori
canonum
est subdita
omnis creatura

papa imperat et
a nemine imperat

pena imposita
electo etiam
habeat locum
in populo

iura civilia
imposita
et non
de iure

pene qd imperat
nomen imperatoris
et apponitur
in fine instrumenti
an hoc vincat
improbat an no

8 de hoc

8 odofred

xpo & etiam in terris ecclesie temporali
ter subiectis quia imperat & a ne
mine imperatur. c. si duobus de ap
pell. Si ergo uerba hec & mens il
lius autem adaptantur pape qui in
terris suis imperator dicit ergo ad
aptabitur dispositio & pena dispo
sitionis faciat glo. no. in. c. i. de po
stu. prela. i. vi. que reputat singula
ris ad hoc uidelicet qd pena posi
ta in electione habeat locum in po
stulatione faciat glo. in. c. si post
q in fi. de electi. li. vi. ubi pena ap
posita in electione habet locum in pro
uisione propter identitatem rationis
nam ubi eadem ratio & omni modo simi
litudo constitutio penalis extendi
tur & proprie non est extensio sed
est interpretatio tex. est melior de
corpore iur. in. l. his solis. C. de re
uo. dona. licet canonici allegent gl.
in. c. i. de tempor. ordi. li. vi. ergo
faciat etiam quia iura civilia sunt co
probata eo ipso qd canonibus non co
tradiciunt. c. i. de ope. no. nun. & p
consequens resultat conclusio instru
mentum uitari in terris ecclesie
si non apponatur nomen pape uide
do. Abb. s. i. phe. grego. Sed po
ne qd in instrumento nomen impe
ratoris est appositum tamen in fi.
instrumenti an uitiabitur Bal. in
ti. de pace. constan. & hii autem alias
in & pacta in prin. ubi arguit qd an
ni domini dies mensis & consul &
alia que in instrumentis apponunt
debeant apponi in fine instrumen
torum nihilominus ipse decidit co
trarium quia immo debent appo
ni in principio allegat tex. i. d. au
ten. ut prepo. no. impera. in princ.
& in. s. i. & ii. & Barto. de. epis. l.
.i. Sed an uitiatur instrumentum
si in fine inueniantur hec apposi
ta decidit qd non nam in instrumē
tis non apponuntur hec nisi ut co
stet de tempore contractus sed siue
in principio ponatur siue in fine
nihilominus constat de tempore
contractus ex quo apposita sunt il
la quorum de iuris ordine non cu
ratur. l. nec enim. ff. de solu. allac
Odofr. de trano. faciat. l. ambigu
itates. C. de testa. ubi abusus ordi

nis non uitiatur & uerba preposita &
postposita idem significant & ibi
dixit Bal. qd siue notarius ponat te
stes in principio testamēti siue in
fine non uitiatur propter hoc in
strumentum & ita etiam siue appo
nat signum suum in principio siue in
fine instrumentum non uitiatur
propter hoc & ita seruat consuetu
do Bal. in. l. non aliter in fine. ff.
de adoptionibus & in. l. si qd ex ar
gentariis & si initium. ff. de eden
do & sic uidetur concludendum qd
si consuetudo appareat quo in lo
co ponenda sint illa seruetur. l. i.
& ii. C. que sit lon. consue. l. d. qui
bus. ff. de le. & io sing. dixit Io. an.
in. c. cum olim de cessi. qd an archi
diaconus qui etiam est canonicus
habeat duas uoces in capitulo & du
as distributiones tanquam canonicus
& tanquam archidiaconus statuer con
stitutioni ecclesie uel consuetudi
ni ita heri consului apud ecclesiam
uicentiam & isto modo procedit
dictum Odofr. & Bal. Et pōde
ra quia si nec loquimur de annis
domini & similibus puto procede
re doctrinā eorum & hodie uidemus
in bullis apostolicis & de tempore quā
apponitur in fine bulle & nedum
hoc reperio in bullis apostolicis sed e
tiam in litteris asserti imperis theuro
rum direxit unam eplām nam tē
pore Eugenii. iiii. dominus theu
rorum direxit unam epistolā pre
fato Eugenio. mccccxxxvi. cuius
principium gratia facie nūc po
no Morbo sanus eiesti cum fratri
bus suis cocubulubra hic impera
tor organei collaterales pugiles &
in partibus achaie domino magno
sacerdoti romano i xpi merito di
lecto & in fine fit mentio de ānis
illius nefarissimi & ribaldissimi
uiri Machometi & ideo dicebatur
anno machometi. cccccxxli. die
mensis iunii qd mccccxxxvi. icarna
tionis sanctissimi domini nostri
ihū xpi. Sed quo ad nomē impe
ratoris siue pape credo instrumen
tum uitari si non apponatur in prin
cipio quod ostendo hoc modo pri
mo per dispositionem rubricę ipsius

va preposita & post
posita idem significat

bul. in

no qd consuetudinem

8 ppe Io an. qd mone
hoc dubium an archid.
fere tunc habet &
uoces in capitulo & du
distributiones tanquam cano
nicus & archid.

poudera bene

8 ppe mng qd de
de theuro ad Eugenium

quid de nomē imperatoris
pne pape an ueniat
in fine an no impō
tut no appō

*etiam declarat dubium
reptu*

*nomen Imperatoris preferatur
omnibus dicendis Imperatoris
excepto nomine dei*

*Ordinabilis ordo
et vinctus*

*ex ordine iudiciali est
et nomen Imperatoris
preferatur Imperatoris*

et quid

autē. ut prepo. nō. imper. nām ut
aiebat do. Dionysius doc. pusinus
se se penumero audisse Bald. uia
uoce dicentē q̄ ubi rubrica incipit
per ut semper illa rubrica dicitur
esse sumariū nigri faciat glo. i. l.
iii. in uer. tractare. C. quādo pro
uo. nō. est neces. & ibi Bal. dicit p̄
illam glo. q̄ rubrica declarat dubi
um tex. facit glo. in rubrica. C. ne
fideius. dot. den. & in. l. i. C. de ca
pi. ciui. cens. exhiben. li. xi. quam
glo. allegauit pro sing. Lodo. in. l.
i. ff. si cer. peta. & in cōsiliis suis
prope prin. & Io. an. in ti. de allat.
& disputa. in fi. in addi. speculi &
Io. de imo. in rubri. ff. de uer. obl.
i. iii. col. ergo sequit̄ q̄ ita disposit̄
nigrum illius autē. q̄ nomē impe
ratoris p̄feratur omnibus dicen
dis in instrumēto excepto nomē
ipsius dei prout dictū fuit in prin
cipio ergo si non preferatur instru
mentum erit nullum quia contra
ordinem datum a iure. Secūdo
faciat dictum Ang. in illa. l. ambi
guitates ubi dicit q̄ in extraiudi
cialibus ordo semper uitiatur re
gularit̄ nisi aliā lege exprimat̄
ut ibi sed iste est actus extra iudi
cialis ergo regl̄ uitiatur. Ter
cio faciat tex. in. d. auten. in uer.
ergo absurdum in documentis & i
his que i iudiciis aguntur & abso
lute in omnibus in quibus memo
ria fit tempore nō imperium hiis
preponi ubi uidetur casus forma
lis q̄ ex ordine substantiali ē q̄ no
mē imperatoris preferatur instru
mento cum absurdum & inconue
niens reputet tex. ibi illud non an
teponi & sic duo requirunt̄ q̄ po
nat̄ & preferat̄ omnibus. Quar
to faciat tex. in. s. unde faci mus i
dicta autēti. in uer. eos quicunq̄
gestis ministrat̄ & in uer. sed mō
incipere in document. imperii il
lius sacratissimi angeli & impiis
& sic uidetur apponerē ordinē sub
stantialē bene faciat tex. in. s. si
qua uero orientis in uer. sed p̄scri
batur quidem imperiū. Quin
to ubicunq̄. l. requirit solēnitatē
in aliquo actu & si non interueni

et apponit clām cū decreto puta si
aliter fiat decernimus irritū & in
anem tūc si fiat actus sine i'la so
lennitate etiam de cōsensu parti
um est ipso iur̄ nullus hoc audiui
a domino & patre meo uno ante a
lios primario uita moribus & sci
entia. d. Io. de anañ. allegat glo. in
.c. dilecto de prebē. tu allega tex.
.iiii. di. in fi. c. deniq̄ i uer. decre
tum uer. necessitatem facit. facit
glo. in. c. i. de rescrip. in. vi. & i. c.
statutū eo. ti. & li. et i. c. fi. de offi.
de leg. li. vi. et faciat singu. dictū
Arch. i. c. cum de beneficō de pre
ben. i. vi. ubi dicit q̄ si papa conce
dit monachis q̄ abbas nō possit cō
ferre beneficium clerico seculari
et apposuit clausulā decreti et ta
men abbas contulit longissimo tē
porē illud beneficiū clerico secula
ri et opponitur q̄ orta est cōsuetu
do decidit q̄ p̄ illam clausulā de
creti tollitur cōsuetudo et prop̄
hoc limitabis dictum Bal. in. c. i. i.
.i. col. in ti. qui seu. dare poss. ubi
dixit q̄ cōsuetudo tenacit̄ obser
uata habet uim decreti faciat sin
gu. dictum dom. mei Io. de imola
i. l. ex facto. ff. de uulga. et pupil.
ubi dixit superior cōfirmat statu
tum inferioris et apponit clausu
lam decreti q̄ inferior nedum po
test non reuocare illud statutū sed
nec interpretari faciat not. dictum
Bal. i. l. i. C. qui admit. i. ātepenul
tia col. i. uer. extra queritur statu
to cauetur q̄ mulier non possit ad
ire sine consensu duorū cōsāguie
orum et mulier adiuit sine cōsē
su illorum qui postea ratificat̄ et
cōsētiūt nihilominus ille actus
non conualidatur sed tex. in. d. au
ten. s. fi. apponit clausulam decre
ti si aliter fiet ergo sequitur necesse
rio q̄ nec consensus notarii nec cō
sensus partium nec etiam cōsue
tudo pōt aliud disponere ita p̄bat̄
in. d. s. fi. in uer. ut nullus presuāt
aliud agere sed ita ut dudū decre
uimus. Et existis oritur cōclu
sio noua q̄ si nomen imperatoris
uel pape apponatur in fine instru
menti instrumētum non tenebit

*sollemnitatis
ad. pa. p̄scri
bitur de iur. iud.*

*in p̄p̄o. ubi
vita moribus*

*et clausulam
decreti tollit
efficiendo*

*et faciendo tenet
absolutam habet
viam de iur.*

et q̄m

*et q̄m
noua*

quid de nomine
antipape tpe
presumptio

Quid de nomine antipape an
uitiabit iſtrū si ſtāte ſiſmate ap
ponatur nomen antipape do. An.
s. in prohe. grego. tāgit & decidit
q̄ si apponatur in terris pape sub
iectis temporalit̄ ipsi pape fides
non adhibetur illi iſtrūto q̄a
notarius xpianus etiā iter iudeos
debet apponeri nomen christi ale
gat no. in rubrica. C. si uero i ter
ris ātipape & inter obediētes sibi
solos fāc fidē q̄a illoꝝ ſtilus ē ser
uandus. l. i. C. de emancip. libe. c.
cum dilectus. j. eo. & inter iudeos
ualet instrumentum secundū ritū
eorum & iuramētum ab eis ē pre
standum. l. spadonem. s. iam autē
ff. de excusati. tuto. de iuriurā. c.
& si christus & .c. quanto & .c. gau
demus de diuor. Idem dicit si pro
ducitur in loco nō subdito antipa
pe ex quo est ibi confectū facit fi
dem p iura preallegata attēditur
ſtilus loci & quia nomen pape nō
dat auctoritatē iſtrūto unde
pſone uilitas non uitiat iſtrum
tum ut no. Inno. i. c. ex lris de trās
act. & in. c. decernimus de ſen. ex
com. in. vi. per glo. si. per Inno. in
.c. pia de excep. eo. li. & Specul. in
ti. de iſtru. edic. s. instrumentum
uer. quid si testis idem dicit se pu
tare si est cōfectum a notario sub
iecto pape i terris antipape quia
tenetur ſeruare cōſuetudinē loci
ubi celebratur iſtrumētum nam
in ſolennitatibus attēditur locus
celebrati contractus ſeu iſtrumē
ti ut no. glo. in auten. de tabel. s. i.
& quod habetur in. l. pretor ait. s.
fi. ff. de iuriuran. putat etiam nō
uitiari iſtrumētum si in terris
antipape iter duos ſubiectos pape
fiat per no. in. i. conſti. C. de conſi
ciente iſtrumētum inter iudeos
& idē si notarius ſubiectus pape
conficeret instrumentum int̄ ſub
iectos ātipape & ita r̄ſidet ibi do.
An. Lo. Ro. in rubrica. ff. de op. no
ui nun. refert & ſequit̄ doctrinam
do. An. allāt. l. nemo. C. de iudeis
do. Abb. s. in phe. greg. dicit se pu
tare hoc dictum uerum quando ā
tipapa tollerantur a ſuis ſubditis

uicig xpianus
et iud iudeos
de appone no
terreſtri

nomine pape
no dat auctor
iſtrūto

ſubiecto loci
papa & si
no ſeruat iſtrumē
to

ſed ſi p̄babilit̄er non tollerare
tur tunc putat iſtrumētum non
ualere per no. in. c. ad aplice de re
iudi. li. vi. tamen & quia notarius
& adherentes antipape ſunt excōi
cati. xxiii. di. c. in nomine domini
.c. licet s. de elect. & iſtrumentū
confectum a notario excōicato ē
nullum ut no. in. d. c. decernimus
tamen etiā quia nō fuit adhibita
uera ſolennitas a iur̄ requisita &
ita r̄ſidet Tu uero adde q̄ do. An.
idem ſenſit dum loquit̄ quando i
ſtrumētum fit in terris antipape
& habet rationem in ſe primo q̄a
antipapa nedum nullam habet di
gnitatem ſed eſt mior omni chri
ſtiano glo. eſt ſing. in. c. achacius
.xxiii. q. i. faciat no. dictum Bal.
in. l. impetrata. C. ſen. reſcin. non
poſ. ubi dicit q̄ princeps illegitti
me electus eſt diabolus i terris &
ē apoſtaticus. lxxix. di. c. si q̄s iō
non habet claues regni celorū ſed
claues inferni facit tex. ſing. i. c.
in nomine domini. xxiii. di. & in
quantum do. Abb. dixit q̄ iſtrumē
tum confectū a notario excomūi
cato eſt nullum dic uerum eſt q̄n
fuit publice excommunicatus ſi ue
ro excommunicatō eſſet occulta ite
rim iſtrumenta confecta per eū
ualerēt glo. eſt ſing. in aurentica
de tabell. s. pen. que uult q̄ iſtru
mentum confectum a notario pri
uato officō tabellionatus ualet &
tēt ſi priuatio eſt occulta de qua
glo. ſing. exclamauit Bal. in. l. cun
ctos populos. C. de ſuma. trini. in
.viii. col. in fine & in. l. iubemus
& ſane. C. de ſacro ſan. eccle. & i. l.
.i. C. de iur. & facti igno. & in. l. i.
.C. de ſecun. nup. & uide p eundē
in. l. ii. C. de ſē. & interlo. om. iud.
& hoc tenuit in preſat. locis. Bal.
i notario occulte excomūicato &
occulte priuato faciat ſi. dictum
Inno. in. c. si uero de ſen. excom. u
bi dixit q̄ ſētētia lata a iudice oc
culte excomūicato tēt tene iſta m̄
ti q̄a ſūt pulchra. nec eēt poner̄ os
ad celū ſi diceremus q̄ ſentēcia &
iſtrumēta ſint nulla cōfecta ſeu
lata ab occulte excomūicato ſed

iſtrumēto q̄ſectū a notario
excomūicato ē nullū

antipapa nullam habet
dignitatem & eſt mior omni
xpiano

excommunicatus ſi uero
excommunicatō eſſet occulta ite
rim iſtrumenta confecta per eū
ualerēt

ſentētia lata a iudice occulte
excomūicato tēt tene iſta m̄

In preno y factis a reor
fuerat etiam qd factum me
hoy de ead impatore
valet tener

rex suo regno habet
suprema potestatem

apud pater pater no
a peller

En gume ouy d'or
et a regis plate ma:
gistrat sine no appelles

2. leave

mandato quodam Statuto
pro qualitate & lege

territorio faciat nō dictū Hosti
in. d. c. cum. p. tabellio ubi dixit q
talīs poteris procreare tabellionē
licet aliter dixerit Inno. ibi opin.
tamen Host. seruatur cōmuniter
secundum docto. ibi & pondera q
q apponatur nomē r̄gis fuit dictū
Specu. eo. ti. in princ. qua ergo ra
tione apponitur nomē regis appo
netur nomen alterius principis in
ferioris sed unum reddit me dubi
tantem q nec & populo libero nec
de alieno principe inferiori est iu
re cautū & iō putarē utile ēē ultra
nomen regium uel principis appo
nere nomē imperatoris & ad hoc
moueor per glo. ualde solennem
i. c. quoti. cordis oculus. i. q. vii.
que dicit q in instrumento debet
apponi nomen pape & imperator
& loquitur per dictionem copula
tiuam & clarum est q id & instru
mento confecto in terris impera
toris & propter hoc posset dici q
i terris temporaliter subiectis pa
pe esset utile & tutum apponerē no
mē pape & imperatoris quia non
est iure expressū q apponatur no
men pape ut in. d. autē. ut prepo.
no. impera. quicquid superius di
xerim. Quartum quod appoi
debet in instrumento ē nomē con
sulis ut ē tex. in auten. ut prepo.
& i. & ii. glo. i. l. generali. C. de ta
bu. li. x. sed glo. in. d. c. quot. i. q. v
ii. dixit q hoc non seruatur unde nō
ē necesse ponere & ita uidemus i
istmīs seruari hodie. Quintum
est q apponatur tēpus puta annus
mensis & dies & locus. l. optimā
. C. de contrahen. stipu. & item uer
boꝝ Insti. de iuti. stip. ele. i. de sū.
trini. & fide catho. l. panthoniū
& rei per duellionis. ff. de acquir.
here. Specu. in ti. de fide. instru. &
restat uer. quid si notus Bar. in. l.
lecta. ff. si. cer. petas. Quid de
hora an debeat appoi hora i instru
mento & idem Bal. in. c. ego epūs
de iur̄iuran. allegat glo. in. l. si ex
pluribus in. & i. ff. de solu. in glo. p
ua quā dicit esse not. Bal. i. ix. col.
in. l. prescripti. C. si contra ius dic
q si ē necesse debet apponi hora a

Σ 844

Altra nome
egit ut p
apis Gusto
fio stile & p
nome p

In unguis dolo
pau nome
pope + uo
puputur

quatuor qd dapp
Cupres E non
gules

quid n^o p^o p^o
temp^o p^o
ang^o m^o p^o

quid in de
beat pmi
hora vni

no ibi una distinet

de pupillo & qui nunciat. ff. de op
no. nū. distinguit an actus qui ge
titur potest uniformiter geri i lo
co & sufficit apponer locum in ge
nere allegat. d. l. optimā & d. s. itē
verborum Si uero non potest
actus geri uniformiter in loco ut
sunt actus iudicarii qui debēt fi
eri ad bancum iuris & tunc nō suf
ficeret dicere actum in palatō sed
deberet dicere ad bācum iuris ar.
illius & qui nūciat & cum hoc di
cto transit ibi Lo. Ro. allegās Bal.
i. l. contractus. C. eo. ubi uidetur
confirmare dicta per Bart. in. d. &
qui nunciat Sed Bal. i. d. l. optimā
dicit se uidisse in questione facti
sepe uero dubitariā sufficeret dice
re actū in ciuitate an in platea ciui
tatis uel in tali loco ciuitatis iux
ta domum Ticii & dicit aduoca
tos & pcuratores cautos ira facer
apponendo locū loci allegat quod
habetur in data. vi. li. & i prealle
gato. c. abbate & prefatus Sali. ue
ro in. d. l. optimā m refert Ia. de a
re. dixisse debere apponi locū loci
& allegauit text. meliorem de iur
in auten. qui. mo. natu. eff. c. li. &
quantum & quia idē fit in accāt.
ut in. l. libellorum. ff. de accus. et
go debet dici actum in tali ciuita
te & in tali loco & ita seruatur cō
suetudo secundum eum ita etiā se
quitur Pe. de anch. in. d. c. abbate
sane & prefatus allegat. d. & quātū
& refert hāc opinionem tenuisse
Cy. & Ia. bu. in. d. l. optimā ubi
consuetudo loci aliud induceret
quia in talibus loci cōsuetudo di
sponere potest ut in. c. cū dilectus
i. eo. & dicit illam consuetudinē
uigere in splendida ciuitate uene
tiarum. Tu uero pōdera ar. de lo
co ad tempus est ualidum in iure
regulariter. l. uinum. ff. si cer. pe
ta. sed in instrumēto nō est neces
sarium apponere horam diei ut di
ctum fuit ergo non erit necessari
um apponer locum loci nisi neces
sitas actus hoc requireret quemad
modum superius dixi & si neces
sitas actus requireret esset apponen
da hora in instrumento & propē

hoc uideretur opi. tāto fū doctore
morderi satis congrue & est nouū
ar. in ista materia Bal. uero i. d. l.
contractus i. iii. col. dicit & inter
dum specificus locus ē substantia
cōtractus puta quando respondet
accusationi uel inquisitioni debet
respondere ad bācū maleficioz tūc
non sufficit dicere actum i palatō
sed debet addi ad bācū malefici
orum allegat. d. c. abbate sane in
dum est talis actus qui non depen
det ex loco sed additur locus gra
tia demonstrationis & tunc suffic
designare locum taliter & aduersa
rio sit licitum reprobare de falso
sic dicimus in tempore & iō suffi
cit dicere locum licet non appona
tur angulus dicit in hoc seruandā
esse cōsuetudinem patrie allegat
quod habetur in data. vi. li. & sic
sufficit dicere secundum eum da
ta apud sanctum petrum licet nō
adiiciantur confines basilice sācti
petri & ita dīc debet itelligi quod
no. Bar. i. d. & qui nūciat do. Dñi.
in. d. c. abbate & prefatus refert Io.
an. dicere in Specu. eo. ti & instru
mentum uer. quid si locus & com
muniter tētur & generalis descri
ptio non sufficiat allegat. d. & quā
tum ubi etiam domus scribit nec
obstat stilus Romane curie cum
dicitur data apud sanctum petrū
quia ibi locus particularis tacite
includitur quo romani pontifices
more maiorum sedere consueue
runt facit. l. populi. ff. de iust. & iu
re sed Lappus abbas i. d. & p̄fatus
dicit & sic cōsuetudo ita se habeat
& ponat illa generalis descriptio
sufficiat & hanc consuetudinem
dicit uigere in magnifica ciuitate
floren. & tunc sufficit generalis si
uero non sit talis consuetudo tūc
generalis & scriptō nō sufficit sed
est necessaria specialis allegat no.
per Io. an. in data. vi. libri & ita re
sident ibi Lappus Ray. de forli. i. l.
compationes. C. eo. uidetur tener
& sufficiat generalis appositio lo
ci ar. c. cum rēptor. xii. q. ii. secū
dum & refert Io. de fantu. in. d. c.
abbate Conclude aut consuetudo

no in pda p̄m
fing locy
p̄ba & tractu

sufficit appon
locū lig. iō
apponē angulū

Specu. de q
quidā de p̄m
loci nō p̄f̄m

lap. abbas

p̄m aliquos
sufficit quid
hypothesis

possit hic dubiū an p̄f̄m
reter dīc actū in nūte
an i platea ciuitatis ut
in tali loco ciuitatis &

apponi d. locy loci p̄m
Ia de are

Supra no & uerū apponē
horam diei

disponit & ponat locus loci uel & ponatur locus generalis & tunc cōsuetudinē seruā. l. i. & ii. C. que sit lon. consue. l. de quibus. ff. & legi. cum si. quia i huiusmodi solēnitatibus consuetudo plurimum potest ut in. c. cū dilectus. i. eo. aut consuetudo nihil disponit & tunc si in expressione generali tacite includitur locus loci tunc sufficit apponere locū generalē & p hoc saluatur stilus romane curie ut in data l. frax aplicaz sufficiat apponere locum generalem ut i cle. i. de iur. iurā. & s. in phemio cle. & pōt esse ratio quia est quasi notorius locus ubi papa in ciuitate manet cum sit persona que nō discutrit p loca particularia loci sed semp habet locum deputatum particularem notorie in ciuitate ubi manet facit. d. c. cum redemptor aut in expressione generali tacite nō includitur locus loci & tunc si illa descriptio esset generalissima puta dicendo actum in prouincia lombardie & tunc nō sufficeret Eset enim locus nimis deteriat & ita potest itelligi illud quod superius dicebat Io. an. Si uero nō est generalissima illa descriptio sed generalis puta quia diceretur actū bonon. in quarterio sancti Proculi nec exprimeret locus particularis quarterii & tunc nō sufficeret talis generalis descriptio Est tam uerum & propter hoc non uitiaretur instrumentū sed fieret suspectum nisi producat adiuuaret illud per testes & istud ultimū uidetur de mente Io. an. i loco preallegato nihilominus immo uidet tale instrumentū ualere ar. eius quod superius dixi & hora nisi qualitas actus aliud requireret ut dixit Bar. in. d. s. qui nunciat ubi dixit nō sufficere si dicatur actum in palatō nisi dicatur ad bācum iuris & ista menti cōmenda uide Domin. i. d. s. prefatus. Querit etiam do. Dom. i. d. s. prefatus quid si tabellio non apposuit locum i contractu seu in instrumento & idem est dicendum de tempore si illud omi

sit an possit reficere instrumentū & apponere locum & tempus & refert Io. an. qui remittit ad Specu. in. eo. ti. s. instrumentum uer. sed nunquid confecto & ibi Specu. dicit & pleriq; sapientes semper hoc ab eo requisiti concorditer respōderunt & bene & si tabellio pōt se ostendere per errorem & nō ex certa sciēcia omisisse bene potest postea ponere locum & tempus & instrumentum erit ualidum alias nō consulit tamē notario & licēcia iudicis rificiat illud & hoc scripsit Frede. de senis. in cōsiliis suis cōsilio. x. secundum Lappum abb. in. d. s. prefatus Io. an. ibi in addi. cōcludit & aut notarius nō apposuit diem uel locum & tunc potest postea apponere quia cōstat necessario esse erratum ex inspectu instrumenti quā impossibile fuit istū nō fieri certo loco & die unū isti locus & dies sunt de comitantibus necessariis circa instrumentum sine quibus actus celebrari non potest ut dixit tex. in. d. s. p. fatus si uero notarius ommissit illa que nō sūt necessaria de comitantibus ipsum contractum puta quia nō apposuit testes i eo quia talis actus potuit celebrari sicut testibus p. s. e. i. b. u. unū nō fuerūt & necessariis cōcomitantibus ipsū actum licet fuerint de ualidantibus ipsum instrumentū & hoc modo dicit procedere preallegatū dictum Spe. q. a. tunc dēt fieri iudicis auctoritate aut apposuit diem & locum sed hoc fuit erratum puta in calculando apponēdo unum diē pro alio uel unū locum pro alio & tunc si atq; sit data copia partibus notarius uult corrigere potest sed melius si faceret nouū prothocolum & nouum instrumentum quia si corrigeret posset haberi suspitio cōtra instrumentum. l. si. C. de edic. di. adri. tollen. Si uero est data copia parti & super hoc orta est altercatio inter partes tunc debet fieri auctoritate iudicis & iudex in danda sententia debet considerare an notarius sit bone fame & an altercatō

8
no dicto 10 an

8
si tabellio pot se ostend
ex eo tunc potest
obtinere bene pot
ponere locum & tempus

8
si p. f. de de p. m.

8
si p. f. 10 an q. d. p.

alio notario qui obuiat ad
appone. d. p. p. si p. p. n.
ponit. o. q. f. a. n. i. d. p.

sollemnius q. f. i.
iud. p. l. i. d. i. u. m.
p. o. t.

papa e. p. o. r. p. o. n. a.
q. u. o. d. p. o. n. a. t.
p. l. o. c. a. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. a.

si hoc sufficit
d. c. s. i. n. p. r. o.
u. i. d. e. p. o. l. l. a. n. o.

quid quid p
tabellio non
apposuit locum
in contractu seu
instrumento

tabellio si pot ostende
q error & no certa pna
hor se obui ppe bene
pot iteru facit alio

no dictu bal. qui
distinguit de hoc

simpliciter no est dicit
appo pty notand non
pot corrigi qd aude
iudic

tepus mof de dno
dno de poma qm
de loco pma qm

diei inferat preiudicium aduersa
rio uel non et hec presumptōes
habent monere iudicem ad confe
rendum concedendum uel negan
dū facilius uel difficilius correcti
onem fiendam & ita refert & seq
t d. Doi. d. s. p. r. f. atus Bar. uero i. l.
imperator. ff. de sta. ho. transit cū
dicto Specu. ubi dicit q si tabelli
o potest ostendere per errorem &
non ex certa sciēcia hoc se omisit
se bene potest iterum facere aliē
non Consultit tamen q delincencia
iudicis notarius id faciat & dicit
ibi Bar. ex predictis apparet q ma
le faciunt quidam notarii qui ali
quid in instrumento omittunt &
postea in margine id adiiciunt & i
fine dicunt q. s. per errorem omi
si quia nō potest corrigi error ita
inconsulte Baldus uero in rubri
ca. Co. eodem in. xv. col. in uersi.
sed pone q tabellio in breuiatura
id dicit q si tabellio errauit oī tēdo
poner solēia i prothocolo suo seu
in breuiatura tūc ex officio p. prio
dēt poner puta diē & locū poterit
supler quia adhuc nō ē fūctus offi
cō p. prio Si at iūstrō ē error tūc aut
orta ē qō error int partes & nihil
pōt nisi mādāte iudice qā qō erro
ris ad notōnē superioris delata ē
aut nō ē aliqua orta qō tūc dicūt
qdā q si iā reddidit instrm nō pōt
sic nec testis post publicatū dictū
suū Si aut nondū reddidit instrm
parti tūc pōt q dictum Bal. ibi cē
dit ēē uerz allāt not. p. doc. i. l. si li
brarius. ff. de reg. iur. & quod no.
Guli. de Cunio & ipsemet Bal. in
preal. l. imperator sed i. d. l. i. pera
tor idē Bal. dicit q si i iūstrō nō est
dies nō pōt corrigi nisi auctorita
te iudicis & maxie hoc dicit p. cede
re i facto r. moto qā & facili excidit
& mēoria nra allāt q hēt i. l. qdā ta
blarii. ff. de furt. i. l. cēsus. ff. de p
ba. & quod no. Inno. in. c. qualr el
. ii. & accu. f. ac quod hēt i. l. p. egre
. ff. de acqui. pos. & i. l. i. C. de ser.
fug. & quod no. idē Bal. i. l. p. r. b. ri
. C. de epis. & cle. ubi exclāuit de il
lo dicit. Inno. i. d. c. qualr ubi dix. q
testis mādēt r. cordari de p. soā q

de loco & de tpe et sic excusabile
ē dictū testis si de tpe nō r. cordet q
itellige qn tpus eēt lōgū per. d. l. p
egre et silēs si uero i iūstrō ē appo
situs dies sed i calculatōe idē cōis
uel filiū fuit erratū tunc notarius
p. illud corrige p. pria aūcte ita r
fert i facto cōsuluisse Dy. de mus.
dixit tñ idē Bal. i. preal. rub. & loco
preal. q si nō eēt qō error sed fidei
ut qā dicit i iūstrm falso fabricatū
a tabelliōe qā & mādato iudicis nō
posset corrigi cū p. p. alicū sit pri
uā dus aūcte scribēdi. l. si aliq. C.
& suscep. et archa. li. x. sed idē Bal
i. l. cū prepoēbat. ff. & le. ii. aptius
loq. i iūstrō pūcto dicēs aut ē error
apiūs tabelliōis quem ipē tabellio
uult corrigi uel emēdār iux. no. i
. l. actor. ff. & re. iud. aut rōe emēda
tōis uel mutatōis mutat effectus
& tūc r. fert aut tabellarius scriptu
rā nō rededit i mādū nec publicauit
eā & p. t adder uel mutar qā credi
et rōe officii. l. si qs decurio. C. de
fal. dūmō nō deuiet ab origīali qā
ad origiale dēt r. curri ubi tractat
& error i aut. & tabell. s. fi. l. sēpnus
p. culo & le. ii. aut tabellō cōpleuit
scripturā et forte r. stituit iūstrm si
ne idictōe p. t eā adder qā nō dicit in
instrm reddidisse cū careat forma
sbali imo potius illa dēt scriptura
priuata. l. ueluti. ff. & edē. idē dicit
si apparēt diuersitas iūstrm et ānos
dñi nā cū liqueat & errore merito
ad auctoritatē scriptur r. currit ut
. d. l. si qs decurio aut error nō ē pa
tens sed latens ut qā notarius scri
psit die. iii. cū & b. u. i. scriber die ii.
uel narrauit alr factū q dēret nar
rare tūc r. fert aut uult corrigere p
pria auctoritate nō p. t qā ista narra
tō reddit eū suspectū aut de man
dato iudicis et tūc refert aut tale
preceptū emanauit sine cāe cogni
tione et nō p. t qā tale preceptū non
ualet. l. filius fa. s. diui de le. i. aut
cū cāe cognic. citatis citandis et p
bato errore et tunc potest nec cō
mittitur falsum quia iudicis au
ctoritas et fides ueritatis eum ex
cusat allāt Guli. de cunio. et Cy.
i. d. l. i. p. ar et Bar. i. d. l. si libarius

no p. 7 dy

bal.

no ibi d. p. m.

ubi desunt
p. b. alia G. m. p.
h. u. u. d. m.
m. p. u. d. p. m.
p. m. p. d. p. m.

no p. t. e. r. u. u.
al. d. p. m. p.
q. d. u. o. r. u. p. m.
h. o. r. i. g. e. t. r. i. g.
q. u. i. d. p. d. d. m.
e. r. q. u. i. d. n. o. y.

bar. no. ibi dicit q si e omiffa dies
fed non cōstat de qua die est erra
tū i fto casu dicit q notario dicē
ti se recordari de die debet credi q
a si officiali creditur in officio si
bi cōmisso ut in d. l. si qs decurio
& i. l. magis puto & ne tamen. ff. d
rebus eo. et in. l. i. & cura carnis
. ff. de offi. prefecti. urb. maxie cū
hoc de die sit manifestum qd ap
pet quia si testis de die nō recorda
tur nihilo inus pbat . l. testiū iūcta
glo. C. d. testibus q itelligē nisi ef
set dies ppiqua ut in. q. facti cōsu
lui hoc anno Testator hodie fece
rat testamētū & cras fecerat aliud
reuocatoriū primi & ieo nō appo
suerat clausulā quā apposuerat in
primo iuxta no. p. Bal. i. l. humanū
C. de legi. i. penul. col. dicebatur q
nō recordatus fuerat qd tamē nō ē
uerisimile ut de dieta precedenti
nō recordaretur iuxta illud Terē
tianū hui tam cito peperit & hoc
quādo ē erratū omittēdo sed cum
apponit unū diem & mēsem cū de
buisset apponere alium nō poterit
corrigere nisi de errore constet p
testes uel p alios modos. l. qdqd
astrigēde ff. de uer. obbli. rō est tñ
qa functus ē officio suo sicut dici
mus i iudice. l. iudex postquā de re
iudi. c. in lris d. offi. dele. sed hoc nō
pōt dici quando omisit diem quia
iūstrumtū nō ualet & sic nō pōt dici
fūctus officio suo. l. qualem ff. de
arbi. quādoq; tamen ē erratū alio
mō racione cuiusdā alternationis
ut si dicat āno dñi indictione tali
& nō cōcordat cū ānis dñi & ita re
fert cōsuluisse dy. & ita residet ibi
Bar. Do. ato. i. c. ex lris . j. eo. refert
doctrinā Io. an. i loco preallegato
& Doc. nec aliquid noui i isto pūc
to more suo attulit i medium nec
etiā archy. xxxv. q. ix & i. Sed reue
rēdus Do. Car. flo. de padua i phe
mio cle. i finalibus uerbis dicit fu
isse qōnē de facto pductū fuerat
quoddā iūstrumtū i iudicio i quo
nō erat tēpus nec locus opponebat
q nō ualebat petebat a notario ut ap
poneret locū & tēpus fuit dubitatū
utru possiet & uidet q sic p ea que

hntur i. c. i. de sacram. nō iteran
dis qa omiffū suppleri pōt Nam
italibus credit notario de his que
gessit l. si qs decurio preallegata. c
ad audiēciā de prescrip. i cōtrariū
allegat qa fūctus ē officio suo ma
xime ex quo data ē copia parti l. iu
dex postquā preallegata & i d. c. i
lris nec debet credi soli tabellioni
i aut. de here. & fal & si uero licet
ante ab iicio posset fieri sine suspi
tione postea uero nō. i aut. de equa
litate dotis. & ne contingat allegat
spe. in loco supius allegato quod ni
si notarius doceat de errore nō ad
mittitur sed si de errore docebit
bñ admittetur allegat q habetur i
c. iter dilectos . j. eo. qd dicit esse be
ne notādū & ita residet Ang. i l. er
rore. C. d. testamētis tetigit sed sic
eo pede transiuit & sic ex dictis
rātorū patrū nō potest apparere iu
dicio meo uera & firma conclusio
iō qtu ad ppositū attinet uidelicet
qn notarius omisit locū & tempus
an scriptura sua uicietur & a ipse
possit eā emdare auctoritate ppria
uel docto de errore possit eā emen
dare iudicis auctoritate & cū laude
dei ita uidetur discigui posse i hoc
dubitabili passu Aut dies & locus
omiffi fuerūt in cōtractu celebra
to in scriptis & tūc talis cōtractus
seu iūstrumtū ē nullius momēti &
talis error nullomō potest corrigi
p ipm notariū etiā de mandato iu
dicis qa ista noua scriptura nō ēēt
eiusdem speciei cuius ē prima scri
ptura nec cōfiteatur cōtractū i scri
pris sed nūcupatiū nec ob. l. cum
pponeret de le. ii. qa ibi uidelicet
ui scripture sed ui alterius pbatio
nis & ad hoc allego l. cōtractus
C. eo. & ellegatissimū dictū Bar. in
l. gallus & idē credēdū ff. de lib. &
postu. ubi dixit q ubicūq; cōtract
us ē celebrādus in scriptis. postquā
est scriptus notarius non potest ad
dere nec dimiuere nec extendere
dictū & cerera appoita i illo cōtrac
tu & iō refert ones notarios errare
eo ipō q scribūt appostolos dicen
do appellauit & qa postea illas ap
pellatioēs extendere nō pnt debuit

notario credit de his q

Spec. in notarij dicit
de errore nō admittit
q de errore docebit
bene admittet

no de ipa emdare
p nōm id qd supius fedit
de pncipalibus

no bar

ubi dicit q tractus & celebr
in scriptis postquā est
notarij nō pot add
diminuit

officiari credit
de offi. p. g.
missio

testis qm rō
datur de die
iustitiorum pbat

bal

terena

q. q. & deand
atio ratioue
mda aliquid

no de pmo
fuit

l. c. i.

ea q celebrantur p papi
q pmo tota pibi et p
ea leg

8 ibi de notariis
q p pmo in pmo an
valeat anq ut dicitur

an possit declarari q celebratur
celebratur in pmo p
p pmo in pmo

statutarij hq no possit
addere ad antiqua statuta
possunt no declarare illa

qui no pot articulos declarare
statutarij articulos declarare

8 qm illud p pmo v
detur vq

enī a principio totū extēdi et alle
gar d.l. contractus ubi dicit q ea
que celebrantur i scriptis debet pri
mo tota scribi & postea legi Et ex
hoc dicit q notarius postquā ē ro
gatus de appellatione que debet in
terponi in scriptis uel de sēntencia
que debet pferri i scriptis non po
test ibi aliquid addere uel dētrahe
re et dicit errare notarios dicētes
se rogatos de appellatione in scrip
tis interposita et postea dicūt pti
dictabis eā & dabis mihi nā an oīa
debet esse dictata et de illo dicto
facit festū Sali. in d.l. contractus
et reuerēdus D. abb. in c.i. q eo et
Bal. in d.l. impator in iiii. col. uer
si. sed nūquid in d. q idē credendū
& in d.l. contractus & sic hoc ē in
dubitacū posito non tñ concessio q
notarius posset apponere locum &
tēpus corrigēdo primam scripturā
ut uoluit lo. an. & sequentes nō tñ
illud poterit facere i contractu ce
lebrato in scriptis. Sed an pos
sit declarari cōtractus celebratus
in scriptis p pmo notariū uē q sic
q ille q declarat nihil de nouo in
ducit. l. heredes palam. & sed si no
tam. ff. de testamē. & in c. i. de sū
tri. li. vi. & ibi dixit. do. Do. datus
fuit terminus ad producēdum ar
ticulos in cā q poterūt articuli de
clarari cum ex declarati. nouū qd
fieri nō liceat. allegat Oldra. i cōsi.
clxvi. & dicit Bal. in prima consti.
C. q. qbus. q licet statutarii nō pos
sēt addere ad antiqua statuta pos
sūt tñ declarare illa & glo. xxxiiii.
.di. c. si quis uiduam & ibi Domi.
dicit per illam glo. q qui non pōt
articulare potest antiquos articu
los declarare & Bal. i. l. i. huius
studii. ff. de iusti. & iure. ubi dicit
q si fuit datus terminus alicui ad
articulandū & facit articulos gen
rales q poterit illos post terminū
declarare facit qd no. Bal. in gica.
de rerū permu. & in l. pri. post pri
de testa. ma. & in l. cū in testō i fi.
C. de manu. testō. & lo. de Imo. in
d.l. heredes palam & si notā. ergo
segtur q poterit declarari. nihilo
minus contrariū uidetur uerius

& per illud quod dixit Gul. & cu.
& Bar. post eum in d.l. imperator
ff. & sta. ho. q post instrumētū publi
catū & postq data esset copia par
ti tabellio nō potest facere instru
mentum sine consensu partiū ut
in aut de tabell. & i. ita uidetur di
cēdum in contractu in scriptis cele
brato ut postq ē cōpletus & abso
lutus a partibus non poterit per
notarium extendi minui nec dēcla
rari nec corrigi & ista tene menti
Si uero loquimur in contractu nō
celebrato in scriptis. & tūc pone istā
conclusionem q si notarius nō ap
ponit locum nec tempus i eo. q eo
ipso presumitur falsarius quod p
bo in conuincibiliter hoc mō. Vbi
cunq; notarius ommittit solemnita
tem incunbentem sibi presumi
tur falsarius tex. allego formalem
in l. iubemus ad fi. C. de testamē.
in versi. scituris tabellionibus q
si aliter facere abusi fuerint penā
falsitatis. non euitabūt & ibi dixit
glo. ista & sing. q oritur presump
tio iur. & de iure de falsitate cōtra
notarium contra quam nō aditri
tur pbatō iuxta no. in c. is qui de
sponsa. facit i simili glo. que repu
tatur sing. in l. cum allegas. C. de
usuris que dicit q si i contractu ce
lebrato p usurarium apponat peā i
solita licet alr nō appareat de usu
raria prauitate presumitur cōtra
ctus usurarius in tantum q nō ad
mittitur pbatō in contrarium &
iō dicebat Bal. in l. cum pponeret.
de le. ii. q ex coniecturis potest q
conuici usurarius manifestus op
tima glo. relata ad tex. in c. cum i
diocesi de usuris facit i simili glo
que allegatur in l. vi. ff. de condi.
insti. & ideo dicebat Bal. i. l. quot.
& i. post prin. ff. de here. insti. q si
notarius ommittit solemnitatē
est presumptō contra ipsū de falsi
tate & uidetur esse presūptō iur.
& de iure contra quam nō admit
titur pbatō i contrarium allegat
d.l. iubemus uidi & audiui aucto
ritati. nō contemnendo doctorem.
D. meum lo. de Imo. legentem i
cathedra. d.l. quotiens & damnan

8 post notariū
locum et tempus
data esset copia
tabellio nō pot
instrumētū
partibus

vbiniq; uerū
omittit sollemp
nitatem sibi
presumitur
falsarius

8 dicit Bal.
q ex coniecturis
potest q
conuici usurarius
manifestus

8 q psumptō
contra ipsū
de falsitate
uidetur esse
presumptō iur.

tem hanc doctrinā Bal. dicebat enī
 q̄ licet Bal. uideat loq̄ generalī de
 notario omittente solēnitatē.
 tñ dictum eius erat restringendū
 qñ omittēbat solēnitatē testi.
 & hoc dicebat p̄bati si subtilī pon
 deretur in. d. l. iubemus in uer. in
 cā tam necessaria uersati. iō si no
 tarius ommitteret in alio actu so
 lempnitatem puta in cōtractu for
 te non procederēt dictum Bal. per
 illum tex. a contrario sensu moue
 bat. & quia dispositio illius. l. non
 reperitur expressa i alio cāu. ergo
 erubescimus cum sine lege loqui
 mur. & quia in penis mitior debet
 esse interpretatō. l. si preses. ff. de
 penis & c. in penis de regul. iur. in
 vi. de penit. di. i. & pene & ita mo
 mordit dictum Bal. sub dubio tñ
 forte Et miror q̄ nō uiderit excel
 sum doc. Pe. de Ancha. in. c. causā
 que ē de testi. ubi dixit q̄ si notari
 us omittit solēnitatem icubētē ex
 officio suo i cōtractu presūit falsari
 us & alle. tex. d. l. iubemus & mirū
 est q̄ nemo corū uiderit Ricar. ma
 lum. in. q. que incipit testis quam
 q̄onem refert & sequitur Bal. i. d.
 l. iubemus. ubi dicit q̄ tabellio q̄
 conficit instrumentum de testame
 to imperfecto punitur de falso Idem
 ubicunq; sciēter pretermittit so
 lennitatem allegat Ricar. licet in
 contrarium alleget quod no. glo.
 in aut. de non ali. & quia uero ueri
 simile. Sed ibi tabellio scribit in
 strumentum uere & proprie licet
 inualide & sic Bal. ibi expresse lo
 quitur q̄ hēbit locum in cōtractu
 Nec ob. cum Io. de Imo. dicebat q̄
 non est iure expressum q̄a salua re
 uerētia tāti doc. immo est iure
 expressū ut i ferius patebit. Secū
 do faciat tex. expressus hoc deter
 minās i aut. de tabel. & illud i uer
 si. i tēpus quo carta fctā ē i fertum
 reliquāt & postea i fine subdit ibi
 i perator & nō dare occasionē q̄bus
 dā falsitatē cōmittere q̄ se obnoxio
 os existere demōstrabūt q̄ preter
 hec agere presūperit ubi ab iicio
 legū tex. ibi fuit cōstitutus ad p̄bā
 dā hāc opi. meā ubi si tabellio non

apponit tēpus i i fertum secūdu
 dispositionē illius text. dicit esse
 obnoxius falsitati & sic p̄ illū tex.
 declaratur d. l. iubemus ut non po
 nat casū specialē i testō licet Io. de
 imo. dixerit nō esse expressū in iu
 re Tercio facit ratio uiua notari
 us presumitur esse diligēs respec
 tu eius quod tāgit officiū suū l. si
 qs ex argētariis & penul. i uersic. i
 structus ēē potest istrumto sue p
 fessionis ff. de eden. Turpe ē patri
 cio uiro ignorare ius i quo uersat
 ergo si aliter se habuit i officio suo
 presumit i dolo ergo presūit q̄ ap
 p̄sate factū cōmiserit Quarto
 faciat q̄ dixit Bal. i l. si. C. de magi
 cōue. ubi dicit q̄ si notarius omittit
 nō i i ditionēs i istrō committit
 falsū sed i cāu isto presumit q̄ do
 lo fecerit omittēdo ea que concer
 nūt officiū suū ergo Quito faciat
 q̄ dixit Bal. i l. si post diuisionē C.
 de iur. & fac. igno. ubi dicit q̄ si
 notarius omittit solēnitatē icubē
 tē ex officio suo puta q̄a omittit
 tēpus tūc istrumtu presumit falsū
 & allegat tex. i. aut. de tabell. & fi.
 Et ex istis appat cōclō uera & i du
 bitata q̄ eo ipō q̄ notarius omisit
 pōnē locū aut tempus in cōtractu
 presumit q̄ falso fecerit posset tñ
 esse ita uiolenta presūptio bonita
 tis notarii q̄ presumit p errorem
 hoc accidisse cōmoueor p sing. dic
 tū Hosti. i c. finē litibus de do. &
 cōtu. ubi dixit q̄ si uir sancte uite
 seu magne bonitatis litigat in iu
 dicio & succubuit hīs i iustā causā
 litigādī q̄ nō punit in expēsis q̄a
 p̄sūptio ē q̄ aliquo iusto colore
 litigauit facit c. ii. de op. noui nū.
 gl. i. c. expedit xii. q. i. glo. i l. ricio
 fūdu ff. de condi. & de. tex. i l. si a
 bone fidei ff. de rei. uen. q̄ no. Do.
 Ant. i. c. postremo de appel. Si ue
 ro notarius apposuit locū & tēpus
 sed omisit locū loci & diē & sic ap
 posuit tēpus i generi & nō in specie
 & tūc dico istrū nō uiciari & sta
 bitur tūc dicto notarii si dixit se
 recordari de diē ut dixit Bart. in d.
 l. si librarius omisso enim diē ē
 qd leue posito q̄ esset forma sub

notarij p̄sūit esse
 diligens i d. iij. q.
 tangit officiu suū

in p̄e & igno. iud
 p̄sūit uic p̄ate

notarij qui omittit
 iudiciū i iustā q̄
 falsū

notarij qui omittit p
 iudiciū iudiciū
 officio p̄o p̄ate q̄ ob
 tempore p̄sūit falsū

uic bone uic litigam
 iudiciū & succubuit for
 tempore causa & iudiciū
 p̄sūit

notarij qui omittit de
 p̄ dicit se recordari de
 qua q̄sūit iudiciū p̄ate

dicto bal. p̄sūit
 p̄sūit

erubescimus cum
 sine lege loqui

notarij obmittit
 iudiciū i iustā
 officio p̄o p̄ate
 falsū

notarij q̄ facit
 iudiciū de testō
 iudiciū p̄ate
 de falso

no ob. cum Io.
 de Imo.

2o p̄bat hō

aliis ut apponatur dies certa in
instrumento tñ eius ommissio nō ui
tiabit instrumentū qā est levis forma
hoc dico p̄ tex. & p̄ no. p̄ la. de are.
in. l. i. §. fi. ff. de uē. i. spi. & q̄ no. per
oēs i. l. fi. C. & iure. delib. Et iō dice
bat excelsus doc. Guasp. de cald. in
cōsiliis suis i. ti. de fide. i. stru cōsi
lio pri mo q̄ ommittere diē est leue
qā nihil ad ptes qā nullū preiudici
um quā de die fuerit scriptū i. stru
mētū & hoc mō pnt sustentari mul
ta dicta doc. supius rep̄bata & p̄ce
dit hoc qñ i. strumētū esset de recēti
Si aut esset de lōgiquo & nō esset
uerisile q̄ notarius rēcordat̄ tūc ēēt
necessariū deueir ad p̄bacioēs erro
ris p̄ id q̄ s̄ dixit Spe. & q̄ non sit
uerisimile q̄ notarius recordetur
de tēpore ātquo facit sing. dictū
Io. an. i. addi. spe. eo. ti. §. i. strumētū
circa prin. ubi dicit tabellio fuit
rogatus de quodā i. strumēto petītū
ab eo copia tabellio rēdet se nō re
cordari fuisse rogatū de illo i. stru
mēto q̄ si extat lōgissimū tēpus ro
gationis nō potest notarius de fal
so accusari qā i. falso requirit̄ dolus
l. nec exēplū C. de fals. sed prop̄t.
longū tēpus presumit̄ obliuio ut
d. l. peregre iii. Si uero fuit roga
tus de tēpore recēti tūc potest pu
niri de falso presuīrur enī dolose
dixisse se nō rēcordari & uoluisse ce
lare ueritatē sed ita punit̄ de fal
so q̄ celat ueritatē sicut q̄ falsificat
l. q̄ testiū. ff. de fal. & q̄ no. i. c. r.
& cri. fal. ita rēfert Io. an. fuisse di
sputatū & d̄cisū p̄ Lab. de rāpo. in
preallegato loco q̄ m̄t̄ cōmēda qā
esset aureis lris scribendū et de il
lo sing. exclamauit Lod. ro. i. suis
nota. cccclxx. & p̄ ista pōt apparere
ueritas enarrate hesitacōis sed po
ne q̄ cōsuetudo disponit ualere in
strumētū sine appositione tēporis
& loci an ualeat talis cōsuetudo
elegās doc. Lodo. ro. i. l. i. illa. ff. de
uer. oblig. tetigit hoc & refert Do.
de rota decisione cccic. dicētes nō
lā esse talē cōsuetudinē & eos ipse
ibī seq̄t. & mouet̄ hac ratione con
suetudo nisi disponere pōt circa
ea que sūt sbālia actus ut est nota

glo. i. c. n̄ putāus de cōsu. li. vi. que
uult q̄ cōsuetudo is p̄ odnēs contra
substātiā actus quātūcūq̄ tēpōr sit
seruata n̄ idūc uiaculū secus si cō
tra actū nil ad ipsū actū facit q̄ in
si. d̄r de cōdi. cōtra substāciā actus
nt i. c. fi. de cōdi. appo. et q̄ no. in
aut̄. i. gressi. C. de sa. san. ecc. & per
hoc extēditur dictū Bar. in l. cum
precario ff. de precario ubi proba
tur non ualere pactum contra sub
stanciam actus & ibi dixit bar. nō
ualere pactū si cōstituo p̄curatorē
cū hoc q̄ reuocare non possi facit
glo. sing. i. c. fi. de p̄cu. li. vi. in uer.
ruocatus & q̄ dixit Ang. i. l. i. ff. de
p̄cu. & bal. i. l. i. p̄petuum eo. ti. &
Ang. i. cōsilio cccxvii. ut ne dū ha
beat locū illud dictū Bar. i. pacto
sed & i. cōsuetudine q̄ tene menti
qā ad illā l. est nouū sed ut appona
tur locus & tēpus i. i. strō ē de sub
stācia ergo cōsuetudo nihil dispo
nere potest Et iō dixit glo. i. d. c. nō
putamus nō ualere cōsuetudinem
ut de maiori appellet̄ a m̄iōri qā ē
cōtra substāciā appellationis nisi
forte cōsuetudo faceret illū m̄iōrē
maiorē quo ad illū articulū appel
lationis ut fuit no. dictū Io. de lig
i. d. c. nō putamus & uoluit Io. an.
i. c. romana de appell. li. vi. & in c.
irrefragabili de offi. or. Secun
do mouet̄ q̄ ex appositione loci &
tēporis dat̄ facultas reo se defēdē
di & docēdi i. strū fasum & d. l. op
timā & d. §. itē uerborū & d. l. pan
tonius §. rei sed si consuetudo dis
poneret contrariū sequerēt absur
dū q̄ cōsuetudo daret materiam fa
bricādi flm̄ l. cōueir̄ ff. de pac. dot.
l. siue hereditariā ff. de neg. ges. itē
tolleir̄ reo facultas se defēdēdi q̄
fieri nō pōt p̄ cōsuetudinē cle. pas
toralis de re. iudi. l. sciam̄ §. q̄ cum
alr̄ ad l. acq. & ita residēt Do. de ro
ta Sed lōge mirādū est q̄ Do. lod.
q̄ iter iur. modernos hūit memcri
ā tenacissimā nō fuerit recordatus
eius qā dixit do. Anio. i. phe. gre.
ubi refert doctrinā Guid. de suza
i. l. cū de cōsuetudinē ff. de legi. ubi
dixit ualere i. strū sine die & cōsu
le si hoc dictat cōsuetudo et imit

omittit dies i. stru
lone eo qd i. stru

notarij no daret
de tempo aunguo
qd e. r. r. r.

in falso d. q. d. d. d.

p. d. d. de falso qui rel
t. d. d. d. p. d. q. d. d. d.

p. d. d. de cōsuetudo d. p. d.
l. d. d. d. i. p. d. d. d. d.
appositione tempore

de cōsuetudo
d. p. d. d. d. d.

p. d. d. d. d. d.
d. p. d. d. d. d.

app. d. d. d. d. d.
d. p. d. d. d. d.

de app. d. d. d. d. d.
l. d. d. d. d. d.

p. d. d. d. d. d.
d. p. d. d. d. d.

tit do. Anto. se ad nor. p eū ijc. i. 7
eo. sed i c. i. de hoc nihil dix. & sic
uideretur seq doctrinā Guido. & sic
q iste articulus nō sit sine dubitati
one & uideretur q dictū Guido. sit
uerius hoc modo cōsuetudo loci
facit istrumētū auctētīcū ubi ali
ter nō esset auctētīcū de iure cōmu
ni ppter carētiā loci & tēporis erit
tñ respectu cōsuetudinis Secū
do facit quod notat Io. an. in. c. ii.
de pba. & plenius in addit. Spec. ut
superius retuli ubi dicit ualere cō
suetudinē ualidatē pbatōnē iuali
dam ergo ita ualebit cōsuetudo ua
lidās istrumētū iualidū Tertio
faciat quod dixit. Inno. & Host. i.
.c. cum dilectus. 7. eo. ubi dicunt
ualere cōsuetudinē ut credatur in
strumēto cōfecto a psona n̄ auctēti
ca ut i ca i illius. c. siē subscripti.
testiū & ideo dicunt ualere cōsue
tudinē ut stetur istrumēto notariū
siē subscriptiōe testiū eodē modo
dicaūs q ualeat siē subscriptiōe tē
poris & loci Quarto faciat qd
dixit Bar. in. l. si seruus cōmunis
.ff. de stipul. ser. ubi dixit q iudex
potest scribere acta & sibi adhibe
tur fides si hoc habeat cōsuetudo
allegat. d. c. cū dilectus & tñ prop
ter presūptionē falsitatis euitādē
tenetur iudex adhibere notarium
uel honestas psonas ad scribēdum
acta iudicii ut i. c. qm cōtra falsā.
de. pba. & tñ ualet cōsuetudo er
go idē dicemus i caū isto Quinto
si ita esset q ppter euitandā fal
sitatē deberet apponi tēpus i stru
mento publico ergo eadem ratio
ne esset apponendū i scriptura pri
uata sed cōmunis doctrina docto.
est q scriptura priuata non requi
rit tēpus ut est casus q cōmūt. re
putat singu. i. l. cū tabernā. 7. idē
quaesit. ff. de pigno. & hoc tenet.
Bar. i. prima cōsti. ff. & i d. 7. idē
quaesit & i. l. i sūma. 7. itē. labeo
.ff. de aqua. plu. ar. & glo. xxv. q.
.ii. rescripta uersi. si qua. Gul. de
cu. i. l. i. ff. de iusti. & iu. Ang. i. d.
.7. idē. quaesit & i d. 7. itē labeo
Bal. i l. si qua. C. de diuer. rescrip.
licet. la. bu. i priā cōsti. C. tenuerit

sōtrariū Bal. tñ ibi i 7. fi. i. iii. col
tent primā opi. & dicit dictū. Iac.
but. posse pcedere eo caū quo sub
stātia actus pōt infringi ex tēpore
tūc enī debet priuata scriptura cō
tinere tempus ut in mādato pcura
toris quia si non apparet de tempo
re tūc iudicium quasi sine manda
to possit infringi. Si uero substā
tia actus nō infringitur ex tēpore
tunc nō est necesse appōnre tēpus
i scriptura priuata. Nec. ob. 7. quā
tū i. aucten. quib. mo. nat. effi. su.
quia si ben pōderetur ille. tex. nō
loquitur in scriptura priuata sed
loquit i scriptura sacerdotis que
imatriō & i dote tribus testibus re
putat p scriptura publica nec ē ali
bi tex. ille secūdū Bal. i praeallega
to loco & in aut q siñ circa fi. C. de
tes. Sed do. Io. de. imo. & do. Abb.
post. Io. an. & alios in. c. i. 7. eo. ali
ter dicūt uidelicet q si agit de pre
iudicio solius scribētis tunc scrip
tura priuata pbat contra ipsū scri
bentē & ita loquit. d. 7. idē quesit
Aut agitur de praeiudicio alterius
saltē secundario & dies est necessa
rio pbadā & ideo iquiriū eius appo
sitio Pone exēplū Si dico me credi
torē priorem i ypōteca tu uero di
cis te priorem & pducis scripturā
priuatā ubi nō apparet de die obli
gationis q tūc si aliter nō pbes pri
oritatē ego sū praeferēdus & isto
caū ben requiritur appositio tēpo
ris & hoc modo pōt pceder opinio
.Iac. but. Sed i ueritate dictū. Bal.
si distiguet ut distixit non pcedit
Nā cōtra eū facit. tex. i. d. 7. item
quesiuit ubi tractat de actu q pote
rat infringi ex tēpore uidelicet de
tēpore obligatiōis q idē pignus si
primo alteri fuisset obligatū non
ualuisset secūda obligatio de eodē
facta. arg. l. qui prior. ff. q. po. i pi
habe. Et tñ ibi secūdū itellectum
Bar. dicitur q scriptura priuata nō
regrit di ē & ppter hoc melior est
distinctio. Io. an. & sequatiū & sic
stamus i hac cōclusiōe q i scriptu
ra priuata regulariter nō requirit
tēpus ergo appositio tēporis nō fit
ppter euitandā falsitatē i publico

consuetudo loci
facit istrumētū
auctētīcū ubi
aliter nō esset
auctētīcū

consuetudo ualere
ut creditur pbatōnē
iualidam

consuetudo ualere
ut creditur pbatōnē
iualidam

ut possit pbatōnē
acta q pbatōnē
iualidam

ut possit pbatōnē
acta q pbatōnē
iualidam

ut possit pbatōnē
acta q pbatōnē
iualidam

ad dictū Iac. but. re

aliter ad obiectū re

ut si agit de praeiudicio
solius scribētis tunc scrip
tura priuata pbat contra
ipsū scribentē

ponat ex ipso

ad dictū but. no

ut si agit de praeiudicio
solius scribētis tunc scrip
tura priuata pbat contra
ipsū scribentē

no sexto

instrumento quia pariformiter appo-
neret i scriptura priuata Sexto
faciat glo. i. d. s. item labeo quae
in comuniter est repbata p omnes
docto. q. ualet instrumentu publicu
i obligatione reali si no apponatur
dies & consul posset in. glo. illa su-
stentari uidelicet eo casu quo con-
suetudo ita seruat ut uoluit. d. An.
& Guid. de. su. & ita posset suste-
ri licet p alios repbe. Et ex istis in-
ficiare no possu huc passu for dubi-
tabilē. Posset dici opi. d. An. & Gui.
pceder qn consuetudo dispoit de die
Na ommissio diei ē solemnitas leuis
ut supius dixi opi. uero. do. de. rot
& sequa. pcedit qn consuetudo di-
sponret q no apponeret tempus &
isto mō posset reduci ad cōcordiā
docto. praefati Pōdera & subici
posset q aut consuetudo seu statutū
hēt aliquod rationabile motiū
disponendi ut apponat tēpus i con-
tractu & tunc ualida sit talis cosue-
tudo seu statm. Pone exēplū q i lo-
co tanta esset iniquitas hitatiū q de
facili rperirēt testes ad rpbādū pu-
blica istrā quo ad tēpus puta q ta-
lis no fuisse t tali tēpore i tali loco
& tunc ualet talis consuetudo ut tol-
la t materia malignādi facit i simi-
li elegās dictū. Bal. i. l. ii. C. de. indi-
uidu. toll. ubi dicit ualere statutū
q minor no obligetur ex cōtractu
iurato si tale statutū hēret rōnabi-
le motiū i dē dixit i auctē sacra
puerū i ii. col. C. si. aduers. ued. &
ibi Sali. q dicūt q si tāta esset iniq-
tas hitatiū q iducerēt minores ad
cōtrahēdū & ad iurādū ut no ueni-
ant cōtra cōtractus & sic minores
rperirēt se deceptos tale statm ua-
let & teneret Facit quod dixit idē
Bal. i. l. nō dubiū. C. de. ll. & in. l. ii.
C. de. resc. uedi. & i. l. Pactū quod
dotali. C. de. coll. & il. omēs populi
i. viii. col. ff. de. iust. & iur. & quod
notat ibi Bar. i. ix. col. & late scribi-
tur p omēs i. c. cū cōtigat deiur. iu
& p. d. Abba. i. q. i. cipiēte staturo se-
nēsi cauet & hoc mō posset suste-
ri opinio do. An. & Guid. alias aut
pcedat opinio. d. de rota & ista mti
cōmēda q alibi nō legi ita bñ tac

ommissio diei est
sollemnitas leuis

no qm de ipa ma
an deat appon temp
an no in iustro

promissio ualere q bor
no obliget ex tēpore
iurato

opinio domini de rota
procedit

ta Sed an i lege cōdēda si neces-
se apponere diē & cōsulē Bal. i. s. q.
bus ipriā cōstit. C. dicit q leges &
statuta pbāt licet i illis nō sit dies
& cōsul & refert se pluries uidisse
de facto qōnē. Tu uide i pheio. cle.
priē ubi appoit tēpus dicas q illud
nō ē de necessitate & pcedit dictū
Bal. nisi esset difficultas i tēporē q
statm iduceret aliqd de nouo & es-
set qō utrū actus fuisset gestus an
cōditū statm uel post q tūc esset
necessariū pbat tēpus glo. est sig. in
cle. fi. de. i. scrip. uide. Bar. i. l. eum
actū. ff. de. nego. gest. Sed an uitie-
tur istrm si omittat iudictio uel si
erret i ea dic q iudictio est inserēda
in instrō ut in aucten. ut. prep. n.
impe. in princ. & in auct. qbus mo-
nat. effi. legi. s. quātū. c. iter dilec-
tos. j. eo. xxiii. di. c. i. nō ne doini
de. religi. do. c. cū uenrabilis. Spec.
i eo. ti. s. ii. i priā col. & i. s. instrm
vers. itē q nō est & hētur xxiii. di.
v. de. & liguribus. xvi. q. vii. c. ma-
iores. Cū ergo p prius allegata ap-
parat iudictiones esse de substantia
libus istrū ut dicēdū q istrm nō ua-
leat si iudictio nō apponat i eo nisi
p aliqua precedētia i istrumto con-
ster de iudictionē q tūc sufficeret fa-
cit. c. ex multa de uot. s. uerū. c. ii.
rgris. de. appel. xxxii. q. vii. aposto-
lus. ff. de. edē. l. si qd ex argētariis
s. initiū. Ita elegiter dixit. lo. an
i data. vi. libri idē etiā dicas si cō-
suetudo hēret cōtrariū uidelicet i
iudictionē in instrumentis nō poni
secūdū lo. an. ibi. Facit. c. cū dilec-
tus. j. eo. l. de qbus. ff. de. ll. & pri-
ma. di. s. leges. Faciat p hoc dicto
equitas quae fūdat sup cessatione
causae cū enim hodie nō fiat illa in-
dictio seu solutio tributorū ferri
argēti & auri de quo hētur. C. de
nouo. C. cōpo. l. una i. fi. & ibi glo i
auctē. ut. prep. no. impe. p glo &
i. c. iter dilectos. j. eo. p glo. facili-
us cessat pōt ipsius i scriptio quae
ppter illa fiebat. c. magne de uoto
Sed si ē apposita iudictio & est erra-
tū in calculatione iudictionis an ui-
tiet instrumentū. glo. i. d. c. inter
dilectos determinat q sic comuni-

an d. q. d. d. d.
pt uoc. appon
dicitur typus

ad p. h. d. d.
de m. r. p.

q. d. an. m. d.
impend. p. d.
m. d. d. d.
vel p. d. d. d.
o. d.

iudicium
de p. d. d. d.
i. p. d.

iudicium
i. d. d. d. d.
p. d. d. d. d.

q. d. p. d. d.
i. d. d. d. d.
i. d. d. d. d.
i. d. d. d. d.

dāpnat illa glo. p. doct. ibi & cōtra
eā consuluit Dy. refert & seqt. Io.
an. in data vi. libri & Bar in l. si li
brarius. ff. de. regu. iur. & Bal. in
l. imperator. ff. de. sta. ho. & in. p.
.C. eo. & in l. cū pponbat de. lega.
iii. Sed pōn statuto cauetur q
publicū instrū debeat rēgistrari in
camera cōinis ut extāt fēi statuta
p totā italiā & apponitur una dies i
instrō principalis videlicet. xv. & i
rēgistro cōinis ubi est rēgistratū die
tū instrumētū inuenitur dies alia
Videlicet xvi sed in anno mēse &
aliis cōcordāt an tale instrumētū p
bet ista qō fuit olim de facto &
subtilissimus uir. d. Franc. de. rap.
doct. bononiensis cōsuluit & cōsi
liū suū reperitur inter cōsilia. Io.
cal. in. eo. ti. in cōsilio primo & ui
detur q pbet qā error notarii non
debet nocere parti. l. ii. C. de. ero.
aduoca. l. error. C. de. testa. cum si.
dū mō de error cōstet legitīe uere
uel præsūptiue & q præsumat er
ror ut appareat ueritas istius qōis
pōderādum est q notarius rēgistri
nō scripsit de instrō notarii id quod
scripsit i rēgistro ut i illa qōn acci
dit i facto sed scripsit q notariū
dixit se scripsisse xv die credit er
go ipsi notario rogato de instrō hec
dicēti arg. l. si qf decurio. C. de. fal.
tū qā hoc pēdet ex facto suo & de
pximo & quod ad eū pīnt appone
re diē & locū & pē leue quia nihil
ad ptes qā nullū praeiudiciū qua
die fuerit scriptū dictū instrumētū
licet i pposito diuersitas multum
faciāt ppter nullitatē & qua dubi
tatur ppter dispositionē statuti
l. si. ff. pto. suo. nā & ipse notarius
potuisset p se ipsū errorē suū corri
gere an qōnē de hoc motā & ante i
strū datū ptribus licet tutius face
ret cū iudicis auctoritate ut plene
not. Io. an. i. addi. Spec. i. eo. ti. &
postremo. Vers. quid si cōfecto & i
qōne quā posuit sup data. Vi. libri
ita residet praeatus doctor i. d. cō
silio & idē seqtur. d. Gasp. & cal. ibi
motus priō quia error notarii nō
nocet instrō allegat. glo. i. c. ad. audi
etiā. & i scrip. nec nocet priuilegio

i. c. ex parte. j. eo. dū tamē de er
rore doceat uere uel præsūptiue i
d. aut cāū apparet uere ne dū pre
sūptiue qā cessāte statuto pbat in
strū principale posito q nō fuisset
rēgistratū pualitas aut factorum
nō præsūtur. c. cū. io. hermita. j.
eo. igitur notarius qui attestat de
instrō i rēgistro nō appōndo clare di
em dicti instrū confecti errauit &
sic ptribus nocere non debet. Itē er
ror unius lrē nō uitiat si ppter illi
us defectū sēsus nō mutet. Sic in
cāū isto sēsus nō mutatur ex quo
idē contīnt siue contractus sfactus
fuerit una die siue alia. Igitur de
fectus rēgistrātis ptribus quae sūt
sine culpa nocere nō debet & ita rē
det ibi. do. Gasp. de. cal. Sed an
ualeat pactū q stetur scripture pri
uate sicut publico instrumētō uidi
dubitari & facto cū legerē ferraria
& pillustrem. do. Marchionē fuit
mihi illa causa delegata & Innocē.
multū sing. i. c. cū. p. tabellio. j. eo.
decidit tale pactū nō tenere refert
illud dictū & seqtur. Ang. i. l. pac
tū inter heredes. ff. de. pact. in. ule.
col. & Bal. in. l. de quibus. ff. de.
ll. i. iii. col. & i. l. imperator. ff. de
stat. homi. i. uitiā. col. Lodo. ro. ni
hil i repe. & ff. de. arbi. & i cōsiliis
suis i cōsilio i cipiēte i puncto pre
posito breuitt. dicēdum. Sed an cō
suetudo possit facere instrumētum
sufficiens i sufficiens. Oldra. cōsilio
Cv. cōsuluit q sic p. tex. i. c. cū di
lectus. j. eo. Sed an requiratur
signum notarii apponi i instrumen
to publico. tex. uidet q sic i. l. si. in
Vers. signum quod ē solitū cart.
i pōni. C. de. assesso. Bar. i. priā cōst.
ff. i. priā. col. refert se haūisse ma
gnā qōnē & dicit q tex nō dicit q
apponatur signū i instrō q quis di
cat si apponatur quid facere habet
tū nō urget q apponatur dicit tū se
dixisse q sūt appōnda que cōsue
tū apponi. no. glo. in. auctenti. ut
prepo. nom. impe. & ideo si cōsue
tum est signū apponi pōntur alias
non debet de iure apponi cum si
gnum nō sit de illis que de iur ap
poni debēt allegat ea que. not. glo.

essante panto pbat
instrū principale

defectus rēgistrātis
ptribus sine culpa
nō debet

qā an ualeat pactū
q stetur scripture
priuate sicut publico
instrumētō uidi
dubitari & facto cū
legerē ferraria &
pillustrem.

qā an cōsuetudo
possit facere
instrumētum
sufficiens

qā an requiratur
signum notarii
apponi i instrumen
to publico.

qā an de illis
que de iur ap
poni debēt

no de hoc dy
x/oh an &
lote.

Summo rauer
q publicū i
pbat debeat
rēgistrari
mūca quis

error notarii
nō debet nocere
parti

notariū pot p
ipm errorē suū
pud rēgistrari
an qō de hoc
motū

error notarii
nō nocet pūlio

i. l. generali C. de tab. li. x. & iac. de are. i. l. ad testamtu. §. si. qf. ff. de testa. ubi. allegat. d. l. generali. al legat etiā quod not. Spec. i. eo. ti. §. i. ver. pon & idē Bar. i. d. l. ad te stamtu. §. si quis dicit arg. ex illo tex. qd si notarius omisit signū suū apponre i instrumto qd nō ualeat in strumtu secūdū. la. de. are. allegat p hoc quod hētur i. auctē. de. inst. cau. §. i. strā. & i. l. ii. C. de. cōue. fis. debi. li. x. & i. l. fi. C. de. offi. af. ipse uero dicit se putare qā de hoc stādū sit cōsuetudini ut no. i. auct. ut prepo. no. i. impe. i. princ. allegat Specu. i. loco preallegato & ita resē det sed Bal. i. l. luti. ff. de. testa. mili. querit an breuiatura notariū faciat fidē si nō ē ibi signū notariū aut tabellioīs & uē qd sic ut not. in l. cyrographis. ff. de. administ. tut. & i. §. oportet i. auctē. de inst. cau. & in. l. fi. C. de. assesso. & i. l. decer nimus. C. de. aqu. duc. li. x. & quod nota. insti. de. pu. iudi. §. itē lex & in. l. fideicomissa. §. i. ff. de. legat. iii. & in. l. contractus. C. eo. & p. ti. insti. de. emp. & uen. in prin. & di cit hoc tener Spe. i. eo. ti. §. i. strm vers. itē. oppono & vers. seq. & ver. si i breuiatura idē Bal. i. repetitiōe §. C. eo. i. xv. col. vers. hic dubitaē nunqd tabellio rogatus dixit qd no tarius debet mūre i strm pprio si gno allegat. d. l. fin. & d. §. itē lex idē Bal. il. i. §. editiones in princ. ff. de eden. dicit qd ad hoc ut i strm de cat publicū requirūtur quatuor pri mū est qd sit publica manu scriptū puta manu tabellioīs qd est psona publica nec presumit qd esse tabel lio nisi pbeū ut not. Inno i. c. ueni ens. de. uerb. sign. & de isto. primo late dicetur inferius Secūdo req rit qd se subscripserit tanq tabellio nō tanq testis uel simplex psona & hoc dicit esse tex. ualde elegātē i. l. scripturas. C. qui. poti. ipig. ha. de quo dicto dicetur inferius. Vnū tñ adde quo ad istud secūdū qd si nota rius affirāt se ut priuatus hō scrip sisse & nō tanq tabellio rogatus qd i dubio pre sumatur qd tāq tabellio rogatus & nō tāq priuatus hō hoc fu

it sing. dictū Bal. in repetitioe p̄ae
allegat & i. v. col. nā i dubio p̄ae
sūmitur illud quod comuiter fieri
consuevit. l. si prius. §. itē placuit
ff. de. aqua. plu. arc. l. doñi predio
rū de. agrico. & cens. li. xi. l. excep
to. C. loca. cū si. Tertio requiri
tur q̄ sit rogatus de quo dicet ife
rius Quatto requiritur q̄ instrū
sit fulcitū sollēnitatibus quas enu
merat glo. i. l. generali. C. de. tab.
li. x. sed. glo. ibi deficit in duobus
qa nō fecit mētionē de loco. nā in
p̄cipio instrūi debet cōtinri locus
allegat tex. i. §. quātū i auctē. qui.
mo. nat. effi. legi. & quod not. glo.
sup data vi. li. itē non fecit mētio
nē glo. illa de signo tabelliois nā si
gnū est de sollēnitatibus publici in
strumēti allegat. d. l. si. & d. §. itē
lex & d. §. oportet & si qua sollēni
tas deficit uel est i eo falsitas uel
cassura que genrat suspiciōē totū
instrumētū uiciat allegat no. p. Inno.
i. c. fraternitat. de. herē. & ita resi
det ibi Bal. & i. l. si q̄ ex argētariis
§. si initiū. eo. ti. ver. quero quid
de signo tabelliois idem Bal. dicit
duo uidelicet q̄ signū tabelliois ē
appōndū i finē instrūi publici nō i p̄
cipio allegat nota. p. Cy. i. d. l. con
tractus. C. eo. i. uliā qōn idē Bal. i
l. nō aliter. ff. de. adopti. dicit q̄ si
signū notarii ē appōndū i instrumē
to sed nō ē locus determinatus de
putatus a iur an debeat poni i p̄
cipio an i finē instrumenti & ideo
dicit posse apponi in Principio in
strumenti & in fine. & ideo va
riauit ab eo quod ipse dixit in. d. l.
si q̄ ex argētariis. §. initiū posset
dici q̄ i hoc deberet attendi cōsue
tudo & stilus ipsius notarii in quo
loco cōsueuerit apponere. d. Abb.
i. c. i. §. eo. dicit referēdo. docto. q̄
signū nihil significat i instrū sed po
nitur ad cōpationē fiēdā dubii po
stea allegat Bar. i. priā. cōsti. ff. uel
le nō ualere instrumētū nisi habe
at signū & allegat quod not. Gul.
de. cu. i. l. cōpationēs. C. eo. refert ta
mē. lo. an. i. addit. Spec. in. eo. ti. §.
.i. vers. notarii i finē tēnē q̄ signū
nō sit de substātia instrumenti &

30 Equidur
notam p. r. r. r.
et r. r. r. r.
Xpt. p. r. r.
p. r. r. r. r.

Signum tabellae
E apponendum
Punc in ped
Puncta non
Ppido

Hoc tu attē
 denda est
 quicquid et
 pig. nolent

Signum in
de pube / yf

mouetur quia non repitur iure cautum
 & si ponatur ponitur & consuetudine ma-
 gis quam ex iure dispositio est ita quia est
 levis solenitas & per consequens eius
 ommissio non uitiabit instrumentum ut
 in l. i. §. fi. ff. de uel. inspi. & cum hoc
 dicto Io. an. transit do. An. in d. c. i.
 sed d. Abb. ibi refert per iudicio suo
 non uiderunt glo. Accur. in auct. eo.
 ri. §. instra ubi hoc tenet per illud tex.
 & ideo concludit instrumentum uitari
 si non apponatur signum notarii tamquam
 tex. hic requirit ut d. §. sed si instra-
 tum quia subest consuetudo tamen & quia
 hoc fit ad inueniendam ueritatem facili-
 us maxime quando instrumentum est & con-
 tra iuramentum & sic sequitur opinio Bar. di-
 cit tamen notanda esse diligenter opi. Io.
 an. in pratica quia non est modice auc-
 toritatis quoniam motu dicas quod est am-
 plissima auctoritas ut Ang. uerbis
 utar in repetit. l. si cert. annis. C.
 de pac. ubi utitur hoc modo loquendi se-
 per tamen deferendo reuerentie Io. an.
 fuit enim speculum iuris ita residet
 ibi Ang. do. meus Io. de imo. in d. c.
 i. §. eo. refert acc. in d. l. generali non
 apponere aliquid de signo notarii
 iter requisita ita solenia instrumenti
 unde dicit docto. tenere conuenter quod
 de iure non est necesse illud apponere
 licet sit utile ut apponatur quia melior
 poterit fieri comparatio ut d. §. oportet
 Ego autem uidi de facto hanc quoniam
 non & consului referendo me ad hanc
 doctrinam uidelicet quod si de comuni con-
 suetudine notariorum in loco erat ap-
 ponere signum in instramento quod talis consue-
 tudo erat seruanda arg. c. cum dilec-
 tus. §. eo. & eorum quae dicta sunt per
 Bar. in locis superius allegatis. autem con-
 suetudo notariorum in loco non erat
 talis & tunc tenenda sit opinio Io. an.
 & sequatur quia tale instrumentum non uitiabi-
 tur si non apponatur signum super hoc non
 uel mihi necessarium aliter insistere
 Unum tamen meti in materia signorum
 nam Bal. in aucte. dos data. C. de do-
 ant. nupt. dicit quod ex signis & signa-
 culis res cognoscuntur & ideo balle
 mercatorum presumuntur esse eorum quo-
 rum sunt signacula. Facit quod nota-
 uit Dy. & Guid. de su. quos refert
 aliquis doctor Tract. de corne. i.

sua copediosa in xi. §. q. vlti. ubi di-
 citur quod signum quod apponitur in aiali si
 contradicitur facit presumptionem non
 autem probationem alias de facili posset
 quis priuare alium domino rei sue
 quod est bene notandum nam de facili pos-
 set fraus committi & ideo prohibetur
 est sine auctoritate iudicis aliis re-
 bus signa imprimere. l. i. & ii. C. ut
 nemi. lice. & hoc modo tepetabis illam
 elegantem doctrinam Bal. in preallegati.
 aucte. dos data lac. tamen de bel. quem
 Bal. ibi non refert disputando tenuit
 in sua eleganti. q. incipiente dux in
 ducatu spoletano tenuit quod habens
 prefalias contra senes non potest ca-
 pere mercatias existentes penes mer-
 catorum pusilli habentes signum merca-
 toris scilicet & sic hoc casu signum non
 inducit presumptionem per quam transfor-
 mat onus probandi in preiudicium tertii
 possidentis cum signum sit res fallax
 tamen meti quia est elegans doctrina &
 facit sigulate dictum Inno. in c. ii. §. i.
 eo. ubi uoluit quod quod aliquis signat si-
 gno alterius debet & hoc facere ex-
 pressam mentionem & adde sing. tex. in
 l. stigmata C. de fabricis. li. xi. Et in
 quantum superius dixi de die ponendo in
 instramento pone quod in principio libri repit
 dies & consul an intelligat eadem dies
 & idem consul repetitus seu tepetita
 sequentibus contractibus seu instris
 tex. ualde nota. in d. l. si quis ex argenta-
 riis §. si initium probat quod sic secundum
 unum intellectum & ibi dicit Bar. quod di-
 es & consul apponitur in uno instramento
 uidetur repetiti in sequentibus non habere
 tibus diem & consule per illud tex. li-
 cet enim in una ratione sit posita dies
 & consul tamen intelligitur esse communis ad
 omnes sequentes & ita communiter in-
 telligitur ille tex. & sic obseruatur
 de facto sed quod si in medio est instru-
 mentum habens diem & consule & po-
 stea sequuntur alia quae non habent di-
 citur ibi Bar. idem quod intelligatur in se-
 quentibus propter rationem ibi positam se-
 cundum quod ibi fertur glo. est enim communis om-
 nis rationis sequenti. Preterea illud
 potest dici initium quo ad sequentia sed
 quod si in fine sit apposita dies & con-
 sul utrum referatur ad precedentia
 glo. ibi uel dicere quod non ex eo quod dicit

signum qd apponit
 aiali si contradicitur
 ff. de iur. iur. in aut.

habens prefalias
 penes non potest
 intrare mercatias
 intrare penes
 signum intrare penes

quod aliquis signat
 l. stigmata de hoc d. f. d.
 expressam mentionem

quod si in medio est instru-
 mentum habens diem & consule
 & postea sequuntur alia
 de huius die

quod si ad finem sit
 apposita dies

*die appo pta in fine
por dferri adoma
fadenat*

*quo aut qguopur
vix pr idem libet
pu cedem ranoes*

*8 de gtimuone
mpra p notariu
fadoru ut fadenat*

*Ille no dunt cedem
tabule qm p fadenat
ut peme pnt*

sequē. sed Bar. ibi dicit q dies ap
posita in fine potest referri ad om
nia precedētia si hoc expriat dicen
do acta fuerūt omnia supra scripta
ēēt enī cois prepoio diei & cōsulis
ad oēs rōnes sicut ibi dicit de pre
poition quod ē ben notādū Quō
aut cognoscitur utrū sit idē liber
seu eedē rōnes dic secūdū Bar. i d
& si inītiū si fuerit iuicē colligate
illa ligatura artificiali ex qua co
gnoscitur q est unū volumen & si
multe ligature essēt appoite & di
stincte si tam aliqua appareret ex
qua cōprehēderetur unum volumē
esse idē est dicendum l. i. & si. ff. de
bo. pos. secūdum tab. & idē putat
si nullomō essent inuicē colligate
sed appareret q qnterni inuicem
continuātur ex serie scripture l. li
brorū & quid ergo uer. p inde & nō
conglutinati. ff. del. iiii. sed si esset
oīoda seperatio tunc n uidetur fac
ta repetitio in sequētibus ex quo
sunt oīo seporate. Et ideo si i libro
notarii pcederet unū instrū cum
die & consule postea sequerent ali
que charte nō scripte demū seque
rur aliq instrumētū sine die & cō
sule q tūc primū in sequēti non i
telligitur repetitum appat enim
q notarius in medio uolebat aliqd
scribere quod ommissit p quod ap
paret q non ē continuatio secundi
ad primū saltē ad mētē notarii &
sic non ē cois ppositio diei & con
sulis ad sequētia forte i medio ali
qd posuisset. Et idē dicit ibi Barr.
si notarius incepisset pōre annos
domini & dimisisset spaciū tunc
enī appareret q uolebat apponere
aliū diē & consule & sic preposi
tio diei precedētis nō est cois Idē
si posuisset diē & cōsulē per errorē
& sic habetur p non pōito. Nā nō
itelligitur dies & consul pcedētis
instrumenti quod apparet quia n
hēbat diem & consule pro comū
ad istud sequēs & sic cessat rō d &
si inīciū & ppter hoc deciditur qō
in filza q licet in una sit appoita
dies & consul q non itelligunt rpe
titi i aliis. Nō enī dicit debēt eedē
tabule qā ibi nō infilzatur ut ppe

tuo ibi sint sed extrahatur ut repo
natur ad libitū infilzant. l. que
situm & i. ff. deleg. iiii. tū & quia se
cūdū cōsuetudinē nō cōsueuit in
filzando seruari ordo. & ex istis de
cidi pōt d. Spe. eo. ti. & postreō uer.
qd ergo ubi decidit talē qōnem po
ne iquit q notarius i pthocolo po
suit diē sed in istrō inde assūpto n
apposuit an uideatur dies & cōsul
appoiti in pthocolo repetiti i illo
istrō decidit q sic p d & inīciū &
p l. si finita & itē uideamus i uer.
repetita. ff. de dam. ifec. facit pro
dicto eius quod hētur in l. si quis
ex argēta & phibet. ff. de eden. & i
. l. ueluti in uers. minus plene edi
tum e. ti. & clausula illa qua dicit
ad originale recurrēdū esse i aut.
de tabel. & si. l. sēpnus pculo dele.
iii. Sed dictū Spe. nō probatur i. d.
& si inīciū Nā ibi deciditur q dies
appoita in una rōe itelligitur repe
tita in alia sequēti rōe in qua non
erat appoita dies & consul. Non
aut loqtur de originali & ita ipro
bavit Bar. d. Spe. i preal & si inīciū
sed in ueritate d. Spe. recte proba
tur i illo tex. qā si dies pōita i una
rōe itelligitur repetita i sequen.
quāto magis itelligetur repetita i
rōe sūpta & exēplata ab illa pīa ra
tione origiaria uidi dubitari & fac
to pridie Notarius i pthocolo suo
posuerat p extensū q supficiarius
si faceret melioramēta i solo eccle
sie finita ēphiteosi cederēt in uti
litate ecclesie de quo per Bal. in c.
dnō guerrā in ti. hic icipiūt consue
tudiēs regni & in c. i. de cōuer. iue
sti. i & si q de manso in pe. coll. &
i aut. excipit C. de bo. que lib. ubi
refert se cōsuluisse contra Bar. & i
. l. si emptor C. coia dele. & in. l.
in fundo. ff. de rei uen. & p extēfū
notarius apposuerat illud pactum
lucrādarū melioratōnū in suo pro
thocolo postea scripserat alios cō
tractus supficiarios & apposuerat
cū pac. & postea uolebat eleuare i
strū publicum ex illa nota seu pro
thocolo & extendere illa uerba cū
pac. uidelicet q melioramēta cede
rentur in utilitatē ecclesie & fun

*qū q fuetudine
no q fuetudine
filzando fuetudine
ordo*

*quid p notariu
p pthocollo p
diem p d
inde appoiti
no appoiti*

*ad originale
recurrēdū*

*notariu i pthocolo
pro posuerat
extensū q
p faceret melioramēta
i solo ecclesie
finita ēphiteosi
cederēt in utilitate
ecclesie*

*hic alius
q*

damtu suuierat qa in prin. pthoco
li appositus erat cōtractus superfi
ciarius cū pacto lucrādarum meli
oratonū q̄ illud pactū esset repeti
tū in aliis cōtractibus sequētibz
& per d. si in iūm & per ea quae
supius dca sūt rñdi hoc fieri non
posse qa contraria loquūt in die &
consule n̄ autē i pacto sbali ipsius
cōtractus per quod cōtrariat̄ maxi
mū p̄iudiciū ipis p̄tibz. 3. eo. mā
xīe q̄ talis cōtractus f̄quit̄ scrip
turā ut no. glo. in c. i. de cens. i. vi.
& doc. in c. potuit de locato & ibi
plene per lo. de imo. f̄ferētē dicta
doc. ergo illa dco post contractum
nihil opatur ut i l. cōtractus & ibi
Bar. C. eo. ti. ergo q̄ tene menti p
petuo & adde q̄ dcm Bart. in d. si
iniciū originaliter fuit la. de are.
in. l. i. cais C. de accā. ubi inducit
illū & si iniciū ad qōnem poñ q̄ in
prin. libri notarii appoītū est i stru
mentū seu scriptū cū die & consu
le an itelligatur repetita in sequē
tibz decidit q̄ sic per illū & sicut
cū dies & consul positi i prin. libri
i una rōe sunt coēs oībz sequenti
bus i oībz argentarii cōficiēti. rō
nes de publico & gerent. officium
publicū auctoritate publica sibi i
iūctum l. quaedā & numularios l.
argētarius & i. ff. de eden. ita in in
strō notarii cuius officiū est publi
cū ut in d. l. gērali. Sed pone q̄ tabe
lio cōfecit librū pthocolorū & rō
num q̄ liber erat magnus & multo
rum q̄nternoz & in eo continēt
forte mile instrā & in p̄i. libri est
dies & consul i oībz aliis sequen
tibz instris non ē dies neq̄ cōsul
dicemus ne diē & consulē positos
i p̄io i strō esse repetitos in oībz
aliis instris sequētibz certe nō ui
detur uerisimile q̄ una die idē no
tarius fuerit rogatus & mile i stru
mētis uariis & diuersis & totum
illū librū eadē die fuisse scriptum
ab ipō notario licet potuerit illos
cōtractus in scriptū redigere postq̄
rogatus fuerit aliis diebus et ideo
qa hoc nō est uerisimile n̄ p̄sume
tur i petitus dies & consul in aliis
facit c. qa uerisimile de p̄sūpt. &

c. super hoc de renunt. & p̄pter
hoc erit i strigēcū dictū doc. ad tot
instrā q̄ sit uerisimile q̄ eadē die
notarius fuerit rogatus & illa scri
pserit & ista mēti cōmēda. Et adde
Guid. de suza. q̄ induc illū & si inici
um aliter uidelicet in breuiatura
notarii cōtinentur cōtractus duo
rum q̄ in eodē die fci sūt & i uno
appoīta sit dies & in alio nō mor
tuo notario i breuiatura traditur
alteri ad exēplādū ut instrā cōfici
at & in publicā formā redigat q̄ po
terit appoīre diē primi i secundo
ar. illius & idē si de secūdo dubi
tatur an sit fci eodē die qa p̄sue
tur eadē die fci. Adde Gul. de cu.
qui inducit illū & alio mō pone q̄
p̄cipio libri posuit notarius ānos
dñi postea i. xx. foliis in instris ibi
cōtētis nō inueiuntur anni domi
ni sed solū dies dicit ipē q̄ anni do
mini positi in prin. libri i uno i strō
itelligūt̄ repetiti & sūt comuēs
sequētibz instris ar. illius & sic
Gul. nō dicit q̄ dies itelligatur re
petita sed anni dñi & sic uult sen
tire illud quod supius dicebā q̄ n̄
sit uerisimile q̄ notarius scripserit
multa & uaria instrā eodē die est
tñ uerisimile i uno eodē anno. Et
p̄ ista poteris decidere qd i nomi
ne Pape uel ipatoris appoītū ē in
prin. libri i uno instrō an itelliga
tur repetitū i sequētibz & uidet̄
q̄ sic p̄ illū tex. q̄ equipat diē & cō
sulē quo ad repetitionē tū & qa i
eadē die itelligit̄ i petita seq̄ q̄ tē
pore eiusdē consulis Pape uel imp
atoris qa que una & eadē die fiunt
simul fieri dicūt̄ ut in l. in operis
ff. locati l. si fundus & si duo. ff. de
pigno. Et ita & posset quis dubitā
q̄ quēadmodū itelligit̄ repetitus
dies eodē mō itelligatur repetitus
locus quia de tēporē ad locū ualidū
ē argumētū l. uinū. ff. si cer. pera. &
eadē mō uī dicēdū de signo q̄ solē
nitas signi appoīta i prin. libri sit
coīs sequētibz instris & fuit ista
questio de facto eugubii & fuit re
missa cōsulenda cōsilio Bar. & uidē
tur q̄ oībz sequentibus instris sit
cōmunis per dispositionē illius & i

no p̄ 77 gul. de se

no p̄ 77 gul. de c.

no omi dñi p̄p̄m i
libri dñi m̄p̄m i
yūtur d̄p̄m i p̄m
p̄p̄m i p̄m

nonne pape ut supra
appoītū dñi m̄p̄m i
m̄p̄m i p̄m
quēdā

q̄ma tōd dñi p̄m
p̄m i p̄m

de tēpore ad locū
c. argumētū

quid d̄p̄m
p̄p̄m i p̄m

no h̄c r̄p̄m
p̄m i p̄m
de notario

tabellio q̄ fecit
p̄m i p̄m
libri p̄thocolorū
tōm q̄m libri
cōt̄m i p̄m
p̄m i p̄m
p̄m i p̄m
libri d̄p̄m i p̄m
quid p̄m

super dicto no cadit pre
sumptio

ad p. r. m. r. e.

no p. r. m. r. e.
sollemnitatem de quo
dam impudenti
notand

contrariū ut q̄ super certo n̄ cadit
p̄sumptio l. si certis annis C. de pac
ris l. certa forma C. de iur̄ fis. li. x.
l. n̄ est uerisimile i prin. cū ibi no
ta. ff. q̄ me. cau. l. cōtinuus & cū ita
de uer. obli. sed hoc signū n̄ est ap
positū in sequētibz istis ergo seq
tur q̄ nullo mō p̄sumremus Nec
ob. d. & si iniciū q̄ ibi erat dubium
i rōibz sequētibz qua die fuerit
cōdite cū dies i illis non fuisset ex
pressus & in hoc dudio lex presuit
q̄ eodē die fuerint scripte sed hoc
dubiū n̄ erat in signo nihilominus
cōtrariū consuluit q̄ cū ista solen
nitas sit uniformis & a solo nota
rio depēdeat ut supius dictū est er
go intelligitur repetita & oībz ef
se coīs & super publicati. totius li
bri appoita intelligitur q̄ si solen
nitas deformis ut diei & consulis
intelligit̄ repetita ut ibi ergo mul
to magis itelligit̄ repetita solenni
tas uniformis ut ē solēnitas signi
& hoc siue i prin. siue in fine libri
appoat̄ notarior̄ mos. Sed cir
ca predcā mouetur q̄ multū solē
nis Quidā iprudēs notarius t̄p̄e
quo maxima mortalitas uigebat
adeo q̄ hoīes i firmitate grauati su
bito moriebātur recolēs se fuisse
de multis cōtractibus & testamēt̄
que p̄pter negligētiā suā i libro nō
posuerat sed illa put̄ primitus i co
dicilis sepatis scripserat hēbat ad
huc & cognoscēs se nō posse i una
quaq̄ cedula signū suū appon̄re ac
cepit oēs illas cedulas simul & po
suit eas i quodā cofino & signauit
cofinum & clauē clausit & .s. clau
surā posuit unā chartā in qua p̄ eū
sic reperiēbat̄ scriptū oēs cedule
& rogatioēs que i isto cofino conti
nētur scripte sūt & fuerunt p̄ me
talē notariū anno dñi indit. tali lo
co mēse die cōsule & testibus & ea
rum quelibet p̄ me scripta est de
q̄bus a p̄soīs in eis scriptis roga
tus extiti illas publicare que signa.
i firmitate corporis grauatus mei
signi solita ipressiōe publicā non
ualere hic desup̄ istā clausurā me
um signū pp̄ia manu scribo. quo
notario defūcto fuit in dubio r̄uo

catū an dñs cedulis oībz aliis so
lēnitatibus excepti. signo fulciti. ad
hibēda sit fides ut publicis istis
uidet̄ q̄ n̄ primo q̄ ut solēnitas uni
us instrum̄ti in sequētibz repeti
ta esse dicatur oportet q̄ i prin. li
bri notarii uel aliqua eius parte ap
posita repiatur ut bellissime pro
bat text. in. d. l. si quis ex argenta
riis & si iniciū tabular̄ de eden. nā
iste tabule n̄ sūt eedem tabule nec
idē liber nec rōe ligature nec cōti
nuatiois littere nec rōe facti sunt
eedē q̄ in eis sūt fca diuersa ergo
talis solēnitas signi extra eas appo
sita nullo mō eas respicit. Et ideo
dicebat Bar. in. lec. d. & si iniciū q̄ il
le & n̄ hēbat locū in charta appoitis i
eadē filza notarii seq̄tur ibi Ang.
& Bal. ergo seq̄tur regula q̄ sepe
biliū & diuersor̄ sepebiles & di
uerse sūt cāe p̄ter & effectus l. ma
ritus C. de dona. inter ui. & uxor.
l. eū actū. ff. de neg. ge. l. p̄p. exuli.
ff. de mino. cū simili. Sed i cōtra
riū fac Nā quaedā sūt de substācia
istri quae n̄ sūt uniformia sed ua
rio & diuerso mō apponi i instrō
cōtingit ut sūt oēs solennitates &
substācialia supius noīnata dies. n.
anni doīni locus mēsis & indictio
& testes possūt diuersificari. nam
secūdū uarietate & diuersitate di
ei quo cōficiē instrū uariātur ita
diuerso mō dies i instrō appositur
Quedā sūt substācialia i instru
mēt̄. uniformia & uniformiter in
oībz instrumētis apponūtur & ex
solo notario depēdēt nullo extrin
secus accedēte ut ē solēnitas signi
notarii quod signū ē uniforme &
ab eo solo notario depēdet ideo in
oībz illis cedulis solennitas signi
tāq̄ uniformis cēsetur repetita &
eis uidetur esse coīs Bart. in cōmē
to. d. & si iniciū cū elegāter hāc q̄
nē tetigisset dicit q̄ de stricto iure
n̄ pōt defēdi q̄ dñe cedule ualeant
tāq̄ publice cū i eis uel altera earū
nō sit signū tabellionis nec caus i
firmitatē tabellionis excusabit ex
quo culpa eius p̄cessit. dicit tñ se
credere equū fore ipsas cedulas di
ci publicas & solēnes p̄pter cōtrac

ut sollempnitas
vniq̄ instrū
p̄p̄riatibz &
penta & dñe
q̄ q̄ imp̄do lib
notarij ut ap
vix p̄te appo
dplanur

popalini hō
p̄p̄abiles hō
p̄p̄ur r̄ape p̄
reffectu

quoda sunt de
suba imp̄p̄
no p̄p̄m̄p̄m̄

subalini
p̄p̄m̄p̄m̄

no bar

no imp̄m̄p̄m̄
tabellionis
imp̄at q̄q̄
p̄a p̄p̄m̄

eus & testōrū multitudinē ne oīa
pereāt q̄ in maximū p̄iudiciū con
trahētū & testāciū redūderet ar.
.l. barbarius. ff. de offi. pretori. tū
etiā q̄r causā i firmitatē. quā tūc de
tinebat notariū cū tunc p̄ eū non
steterit & fecit quod potuit illa
hora q̄ erit cā sufficiēs ad relaxan
dū aliqd de iur̄ rigōr & ita residet

Tu uero pondera q̄ si iste nota
rius fuit i peditus multitudinē con
tractuū & testōrū de q̄bus rogaba
tur p̄pter iminēs periculū mortalit
tatē. q̄ tūc intrepide audeo dicere eū
excusādū & huiusmōi cedulas tan
q̄ publicas ualere. Et ad hoc moue
or ex ar. glo. quā Ang. cōsuevit al
legare pro sing. in. l. senatus cōsul
to. ff. de offi. presi. que uult q̄ si iu
dex i peditus cā multitudinē n̄ po
tuit expediri cām meā & p̄pter hoc
instātia ē pempta q̄ tūc debeo isti
tui i integ. quā glo. intellige sane
q̄n ego petii a iudice cām expediri
& insteti ut i q̄oe fci refert se con
suluisse Bar. i l. ticia s̄ usuras dele
ga. ii. & in. l. mora. ff. de usu. Fa
ciat etiā glo. ualde solen. in c. cū ex
litteris de i integ. resti. quae dic q̄
si iudex ē i peditus multitudinē cau
sarū uel cōmissionū & ideo n̄ expe
diuit cām meā & cucurrit quadriē
niū q̄ ego debui restitui i integrū
& est glo. similis glo. in preal. l. se
natus cōsul to licet Ange. allegaue
rit illā p̄ sing. & etiā Lode. ro. i re
pet. x. ce. ff. de arbi. i. iii. col. possēt
tū saluari uidelicet ut sit singu. de
iure civili faciat bellissimū dictū
Bal. in p̄ia consti. ff. s̄ itē q̄r ubi li
cet snia nō possit ferri de nocte ut
i s̄ sedebūt in aut. de iudi. & no. in
.l. more roāno. ff. de fer. & i c. con
suluit de offi. dele. q̄ nihilominus
si iudex ē i peditus multitudinē cau
sarū poterit ferre snia de nocte &
allegat ibi Bal. glo. in. d. l. senatus
q̄r p̄edit q̄n erat iur̄dictō i die se
quēti p̄tura ar. eius quod sing. di
xit Bar. i. l. seius & augerius. ff. ad
.l. fal. q̄ si in die sequen. iur̄dictio
ē p̄tura pōt hodie iudex ferre sen
tētiā ex officio suo p̄tibus n̄ instan
tibus. Faciat etiā elegās dictū do.

Domi. in c. plectis. xxv. di. ubi dic
q̄ sacerdos fatigatus multitudine
cōfiteiū pōt uocār extraneū sacer
dotē ad audiēdas cōfessioēs & sic
p̄pter multitudinē actuū relaxatur
uigor iuris fac̄ tex. ualde sin. i aut.
d̄ tab. s̄ sed neq̄ questus ubi notari
us pōt cōpelli ad acceptādū rogati.
cōtractus nisi esset fatigatus mul
titudinē cōtractuū & ad hoc pōdera
uit illū tex. Bar. in. l. i. s̄ i. ff. furti
aduersus nautas & ibi p̄batur per
illū tex. q̄ hospes n̄ tētur hospitare
q̄n ē grauatus multitudine hospi
tatiū i hospicio q̄r est ual. & si. Et
p̄pter ista uidet̄ mihi cōcludēdū q̄
hoc cāu notariū excusabit̄ aliter
secus. Quid si solennitas uel si
gni uel alterius de supradcis eo ca
su quo ē cois oībus sequētibz i p̄i
tur scripta i cohopta libri notariū
n̄ aut i aliquo cōtractu puta notari
us i cohoptorio libri scribit hic est
liber cōtractuū & rogationū scrip
torū p̄ me talē notariū Ang. & Bar.
i cōmēto d̄ s̄ si iniciū dicit̄ i p̄piciē
da esse uerba illius scripture aut
enī cōcepta sūt hoc mō In noīe do
mini amē. anno dñi. M. ccc. lli. idi
ctioē. xliii. t̄p̄e Nicolai pape q̄nti
tertia die mensis february hic ē li
ber rogationū & cōtractuū scripto
rū p̄ me talē notariū & tunc sine
dubio tales solēnitates n̄ sunt cōū
nes sequētibz instr̄is rō ē q̄r non
respiciunt aliquē cōtractū particu
larē siue instr̄m sed totū librū &
impoit finē toti libro q̄ sit notariū
& q̄ sit ab eo scriptus nō tñ dicit̄
de tēpore alicuius contractus sed
text. in d̄ s̄ si iniciū requirit̄ q̄ in ali
quo actu deat̄ esse dies cū d̄fc ini
cium tabularum ergo. Si uero
uerba dicerēt hoc mō hic est liber
inceptus scribi p̄ me talē notariū
sub tali anno die & cōsule & tūc ui
detur q̄ referat̄ ad primū instr̄m se
cus si in eo n̄ sunt solēnitates unq̄
si dicamus illā talē cohoptā esse
de libro sin̄ dubio ad sequēs instru
mentū refertur q̄r tūc librū scribe
re incepit. Si uero dicamus nō cō
tineri appellatione libri nec ēē de
libro & tūc Bar. putat idē q̄r si in

Sacerdos fatigatus multi
tudine p̄fiteiū pōt
uocār extraneū sacer
dotē ad audiēdas cōfessioēs

q̄r multitudine actuū
relaxatur rigor iuris

hospes n̄ tētur hospita
re q̄n ē grauatus multitudine
hospitiū i hospicio

Quid si solennitas uel si
gni uel alterius de supradcis
eo casu quo ē cois oībus
sequētibz i p̄i tur scripta
i cohopta libri notariū

ut p̄b dignatione a
suprad motum

pondera delicti
p̄ notariū p̄
impeditū mult
tudine q̄r

p̄pter impeditū
multitudinē n̄ po
tuit expediri
cām meā &
p̄pter hoc
instātia ē pempta
q̄ tūc debeo
istitui i integ.

8
sua nō pot
ferri de nocte

8
sua pot
ferri de nocte
causa

quocūq; alio loco scripsit q̄ cepit
scribere illū librū die tali ille ē di
es priē scripture illius libri & sic
primi instrū. nihil enī interest qd
sit per se certū uel per flati. ad ali
ud l. si ita. ff. de condi. & de. Nec
ob. d. si in iū dū dicit q̄ dies de
bet cōtineri i libro ut intelligatur
i sequētib; repetitus q̄ fatet hoc
uerū qn de sequētib; instris agit
sed qn agit de prio instrō sufficit
scriptura predcā secundū eū Et ex
istis late hēs materiā signi. Adde
elegātē text. in l. stigmata C. de fa
bricen. li. xi. quae secundū Bar. pro
bat ibi unā solēne praticā Si que
rat i iuditio de aliquo hoīe cogno
scendo utrū sit iste qui tali tēpore
fuit i studio uel q̄ fecit aliqd & te
stis diceret se cognoscere quia ui
dit & inspexit faciē eius ualet dī
ctū eius arg. l. cū in diuersis. ff. de
relig. & sūp. fune. Sed pone ut
de facto accidit inuenitur hō mor
tuus cuius facies ē adeo deuastata
ut p̄ eā cognosci n̄ pōt certe deuei
endū ē ad alia signa corporis unde
si testis dicat se cognoscere q̄ talis
est ex aliqua cicatrice quā habet i
aliqua parte q̄ talis testis recte p
bat casus ē ualde not. ibi secundū
Bar. quē rex. dicit ibi Bart. esse no
tādum ad animalia ut ex signis co
gnoscat̄ Et ideo de consuetudinē
inuētū est secundum eū ut equi &
multa alia signēt̄ cert. signis
q̄bus recognoscāt̄. Et adde text.
sing. secundum Bar. in l. si quis uxo
ri & apud la beonē. ff. de furti. ubi
q̄ excusatur si credidit signo dato
a partib; & ista mēti cōmenda &
ad illud quod dixi de die appōdo
i cōtractu uel instrō dic q̄ pōt esse
duplex dies. i. dies cōtractus & di
es solutiois. dies cōtractus n̄ est ps
cōtractus sed dies solutiois est ps
cōtractus. tex. ē in l. i. & editiones
ff. de eden. & ibi dixit Bald. q̄ ali
quas ptes habet instrū que non di
cuntur partes cōtractus tñ partes
esse instrū ut iuditio cōsul & simi
les qd dicit esse mēti tenēdū q̄ nō
hēs tex. alibi qui melius doceat te
hoc cognosce q̄ illū secundū Bald.

ibi & bēmerito secundū Ange. ibi
qr per diē & plus & minus debet.
Est enī plus & minus t̄p̄e l. i. C. de
plus petiti. insti. de act. & t̄p̄e. Sic
ergo hic q̄ i stipulatiōe deducitur
ē pars stipulōis ita & dies solutio
is n̄ tñ dicitur ps substācialis nec
solēnizatiua instrū uel stipulōis sed
qualificatiua. casus est i. l. ex duo
bus. ff. de duo. re. de quo per Bart.
in l. ita stipulatus i. i. col. ff. de uer.
obli. sequitur Ang. i d. & editiones & i
quantū superius dixi an de sbā pri
uate scripture sit q̄ appoatur dies
& locus Adde Ang. i aut. de instru.
cau. si. ubi dīc q̄ si loqmur in legi
timatione filiorū pōi debet. allāt
d. & quātū i aliis uero caib; si que
rimus an sit de sbā quoad obligati
ois i bām & dīc q̄ nō qr sine die &
certo loco cōtrahi pōt obligatiō ne
utrū eīm ē de sbā quoad obligatio
nē. l. obligatiōnū fere & penū. ff. de
act. & obli. l. cū tabernā & idē ques
it. ff. de pigno. aut querimus an sit
de sbā quoad pbatioēm prioritat.
tēporis & tūc dies ē de substantia
Nā cū prioritas cōsistat i tēpore n̄
pōt pbari si tēpus nō adest l. credi
tor C. qui po. i pign. habe. aut queri
mus an sit de substantia quoad pro
batōnē debiti & tūc sufficit sic die
l. publica. ff. de pōiti secundū Ange.
ibi requit & subscriptō notarii ita
dicit glo. i. l. gnali C. de tab. lib. x.
Idē tenet Bar. i. l. ii. C. de cōue. fis.
debito. eo. li. sequitur ibi Bal. q̄ dicie
q̄ p cōsuetudinē pōt ista solēnitas
subscriptōis remitti allāt tex. i au
tē. ut prepo. no. impa & si que uero
sicut & ecōtra auget cōsuetudo so
lēnitatē istri allāt. l. fi. C. & diuer.
offi. li. xii. & ibi dicit Bal. q̄ si d̄bi
tor fisci soluit collectori bona fidē
& hoc cōstat nō tñ p instrū legiti
mū ex eo qr illud instrū non fuit
subscriptū a notario ideo nō dicit
instrū & sic tale instrū nō ē suffi
ciēs pbatō contra fiscū nisi quan
tū ad hoc ut fiscus prius discuciat
colectorē & i hoc dicit illam glo.
fore singu. & non alibi & idē Bal.
in l. non aliter. ff. de adop. dicit q̄
subscriptio instrumēti debet esse

uer obpar f qui die
q̄ dicit d̄ ḡmud

quid p homo in domo
de ruy fances & adeo de
vassalū ut q̄ cany q̄ p̄
in pot quid fances p̄
ut h̄yogor

equi & alia animalia
multa p̄gunt & p̄
signis ut q̄yogor

duo & dies p̄ dies
q̄ tractu & dies p̄tōis

plus & minus
d̄i tēp̄e

Solū d̄i
p̄s qualificati
supra

8 d̄i d̄i

disponit nota

q̄mendo an
solū p̄tōis
supra

ceteris peractis & sic debet esse in fine iustitiae n̄ in prin. uel i medio & sic dicit duo q̄ subscriptio notarii ē appōnda. secūdu ē q̄ debet apponi i fine & idē dixit Bal. in. l. si q̄s ex argētariis & si initium. ff. de eden. q̄ subscriptio notarii pōnda ē in fine & uidi eūde Bal. in cōmēto gice C. eo. in. xv. col. ubi dicit. Tertiū ē i instrumēto q̄ notarius se subscribat cū signo. & idē uoluit idē Bal. in. l. ii. C. qn̄ fisc. uel priua. Et idē tenēt oēs scribentes in c. i. j. eo. Et uide Ang. in aut. de tab. s. glo. que incipit caue tibi ubi dicit q̄ instrūm̄ esset cautius cū multa signa & subscriptiones i eo apponūt & diuersorū tabellionū & docet ibi Ang. cautū debet esse procuratorē ut cū fit contractus cū aliquo forēsi & tu hēs mittere instrumētū ad p̄ces peregrinas seu extraneas ut sēper facias dictū instrumētū scribi per tabellionē publicū & subscribi per tres tabellioēs hōstos & signari eorū signis ad hoc ut n̄ possit ngari instrūm̄ esse scriptū manu tabellionis tene menti q̄r in practica ē ualde notādū. Sed an requiratur subscriptio testiu glo. in d. l. gnali tenet q̄ sic & etiā requiritur subscriptio partiū secūdu glo. ibi. Sed doc. cōiter concludūt q̄ licet testes & partes possit se subscribere ar. c. inter de re. iudi. non tam hoc uidet̄ necessariū in scriptura publica q̄r nullibi p̄batur sed potius inuit cōtrariū i autē. de instrum. cau. & fide s̄ sed si instrū & ibi gl. hoc tēt aperte. dicit tñ i hoc seruāda consuetudinē & aperte sētit Inno. in c. i. de his que fi. a prela. ubi dicit q̄ nūq̄ ē necessaria nisi i casibus in iure exp̄ssis facit c. ii. j. eo. in uer. testes inscripti c. cū a nobis de testi. Et ideo sufficit q̄ notarius illos i scribat in instrō nisi aliud hēret consuetudo ut olī fuit in priuilegiis rōanorū pōtificū i q̄bus cardinales se p̄pria manu subscribebāt & uidi multa ātiqua priuilegia tēpore Alexātri tertiū cōcessa ferrariensi ecclīe in q̄bus Cardinales p̄p̄riis manibus se subscripserāt &

etiā fac̄ ōg hētur in c. cū redēptor. xii. q. ii. hodie aut̄ hoc n̄ seruatur in palatio aplīcō in priuilegiis cōcessis p̄ rōanos pontifices uide Io. An. in addi. Spec. in eo. ti. & instrūm̄ in addi. quae incipit dic Accursius ubi dicit q̄ testes n̄ tenētur se subscribere in scriptura publica tabellionis sed in scriptura priuata est secus q̄r testes in ea se subscribunt. l. scripturas C. q̄ po. i pigno. habe. & refert d. abb. in c. i. j. eo. elegans & singu. dictū Spe. in eo. ti. q̄ si instrumētū fit i publico plamētoco rā populo q̄ n̄ requirūtur testes ar. l. oium C. de testa. & l. p̄nti C. & his qui ad eccle. cōfu. & l. i. C. de lat. lib. tol. & fuit originalē dictū Vbe. de bob. Tu allega in simili sin. dictū Io. an. i addi. Spe. in ti. de assesso. s̄ officiū i prin. ubi dicit assessores electos a populo p. l. hēre iurisdictionē ordinariā sed electos a p̄tate hēre delegatā. l. i. C. qui pro sua iurisdī. l. a iudice C. de iudi. l. diē fūcto. ff. de offi. assess. Subdit postea q̄ si p̄tās eligit assessores in publico plamēto seu i publica arēga a populo cōfēciete inordinarios hēbūt ordinariā hodie aut̄ statuta ciuitatū dāt eis ordinariā secūdu eū ibi. Quid si instrumētū fiat i papiro an ualeat Spec. tenet q̄ sic in eo. ti. & instrumētū uer. itē q̄ scriptū est i papiro licet facilius corrūpatur & quo uibe Bar. Bal. & Gul. de cu. i. l. i. cōmodato s̄ sicut. ff. cōmod. & p̄ Bar. in. l. i. ff. de bo. pos. secūdu tab. Ita etiā posset scribi i tabulis cereis uel ligneis uel marmoreis ut hētur p̄ Bart. in d. l. i. & quod hētur in. l. monumētōrū C. ad exhiben. Sed an possit scribi in chartis rasis publicū instrumētū uidetur q̄ non per id quod hētur i. l. si. C. de edic. diui. adri. toll. sed in cōtrariū ē text. cū glo. i. l. charte. ff. de bo. pos. secūdu tabu. Nec ob. d. l. si. q̄r est intelligēda qn̄ apparet rasura in certa parte secus qn̄ ē de eadem littera & uniformiter tota charta scripta ē sed de cōsuetudine hoc nō seruatur. Ita dixit Bar. i d. l. charte sequitur do. meus Io. de

testes in tenent se sub
scribere in scriptura publica

assessores qui per aliam
apopulo dunt hunc or
dinariū iurisdictionem

Instrumētū factū i papiro
an ualeat aut hunc

An instrumētū possit fieri
in chartis rasis

Subscriptio
notarii
in fine

Subscriptio
notarii
in fine

Notarius
in fine
in fine

In fine
in fine
in fine

In fine
in fine
in fine

In fine
in fine
in fine

ubi ha apparcat de
not Gupre qm pt
tempo de hupre
suppo

notas de priede et
tepe tuo y notas
ut pgra tancid
de alternandibz que
possut alterare glos

no plā pauptad v3
esse mada p et car:
tha magna parit

no limitary

alio quid scribit ad
e pueris talis scri
bit ad e pueris

lami & àtramēti qñq; chartē mu-
tatio inducūt dissimilitudinē litte-
rarū q̄r ppter hoc instrā nō presu-
mūtur falsa aut de falsitate suspe-
cta quod ē bene notandū secundū
Ang. ibi & uidi dubitari in qōe fci
cū legerē ferrarie. Quia testōr
ueronēsis scripserat ī pte testamē-
tum suū & dedit id notario & roga-
uit notariū illū ut illud complet
qui notarius illud cōpleuit p̄pria
manu & sic testamētū erat scriptū
ī pte manu testōris & ī parte māu
notariū fuit ardua qō in cītate ue-
rone. & cōsului in fauorem testī &
ita late & copiose cōsuluit doctor
excellētissimus cū accidisset ī scō
tp̄e suo. Ang. in cōsilio īcipiente
In dei nōie & sue matris uirginis
marie amē. Ex themate de acti. pa-
tente p̄icipālī reuocati. ī dubium
& ē ī ordine cōsiliōrum. cclxxiiii.
ubi bellissime loquitur uide ibi
oīo & sic tēpera & limita dictum
Gul. Bal. Requiritur etiā q̄ sit confe-
ctū instrumētū p̄ notariū qui fue-
rit cōstitutus tabellio ab hñte ptā-
tem creādi tabellionē. Quis autē
possit creare tabellionē plenissimū
habet per oēs post Inno. ī c. cū. p. ta-
bellio. i. eo. & circa hoc dubitatur
qd si non cōstat illū qui scripsit ī-
strumētū hūisse hāc ptatē tabellio
natus a supiore & sic negatur illū
fuisse notariū. Io. an. in c. i. i. eo. re-
citāt d. Inno. ī c. ueniens de uer. sig.
li. vi. & ponit Spe. in ti. de p̄ba. si.
ad fi. uer. uerū licet p̄batio cū uer-
si. sequen. ibi tñ Inno. prosequitur
duo mēbra primū qñ est qō inter p-
tes cū ipso notario & tūc habet ipē
plene probare cū debebat esse de
scō suo certus secundū q̄ facit ad
propositum nostrū qñ de hoc est in-
ter ptes contētō. & Inn. circa hoc
secundum ponit tres praticas p̄bā-
di quē tabellionē. prima ē ut pro-
betur p̄ instrumētū uel testes offi-
cium tabellionatus fuisse sibi cō-
missū p̄r superiorē. Secunda
pratica est si probari poterit per
testes q̄ eo tempore quo factū fuit
instrumētū de quo est qō īter par-
tes ille talis publice fūgebatur ta-

testator
 appeared
 & moving
 illud
 Gas
 testator
 last

no gulldet
a bal.

quid quid
posse recte
habellione

scia puer p
phar^{is} aliqu
novam int
bellio

no 2a pte

bellionatus officio. ff. de offi. pte
ar. l. barbarius & in l. ii. ff. ad ma
cedo. Tertia practica e que effe
ctualiter incidit q̄ in idē licet ua
rietur in scō si appareāt multa in
strumēta & diuersa iter multas p
sonas per manus eiusdē cōscripta
quae firma maneāt & sine contra
dictione ab oībus tanq̄ publica reci
piātur. Et quot instrā sufficiāt
ad hoc relinqtur iudiciū arbitrio
secūdū Hosti. de quo per Spec. in
eo. ti. §. restat uer. & scias & uer. il
lud. Sed Spe. i. eo. ti. uer. sed quid
si is q̄ nō est notarius & uidet sen
tire cōtrariū quo ad secūdā & ter
tiā practicā. dicit enī q̄ cōis error
n̄ potuit facere illū notariū nec in
strumēta ualere ex quo n̄ hūit po
tatem a superiore secus si habuisset
ptatē sed ex aliquo defectu nō ua
lisset illa cōmissio puta quia erat
seruus & hoc ignorabāt & ita loq̄
d. l. barbarius latius aut̄ rāssumit
hoc Io. an. in prealle. uer. & scias
ubi refert Mar. de sill. disputasse
& terminasse q̄ oportet uere proba
re officiū tabellioātus sibi fuisse
cōmissū nec possessio r̄leuat ab oē
re pbādi nisi forte instrū produce
retur de longinquo & ibi etiā dicit
q̄ licet aliq̄ sit descriptus i. matri
cula notariorū non tñ ppter hoc p
batur esse notarius l. herēnius mo
destinus. ff. de decuri. do. An. in. c.
. i. eo. putat q̄ si sciēte & patiente
superiore sit possionē i. gressus suffi
ciat ar. c. cōsultatōibus de iure pa
tro. & cū hoc tēperamēto dīc se in
telligere Spec. in ti. de probat. §. i.
uer. itē etiā & Io. an. in addi. Spe.
in. d. §. restat uer. qd si producat̄
Sed do. Abb. hic dīc se credere
q̄ sola patiētia & scia superioris non
heret prodesse si constāt postmo
dū de usurpa. offi. cū ex parte sup
ioris nō interueit aliq̄ actus posi
tiuus cū reqrāt collatio officii seu
creatō ar. c. cū iā dudū i. fi. de pre
ben. & quod no. per gl. & doc. i. cle.
si roānus ponti fex de sen. exco. &
q̄ hētur in c. ad decimas de resti.
spo. li. vi. hoc idē uidet uelle Inno
in. c. nihil de elec. Nec ob. d. c. con

sultatōibus q̄ loq̄tur de poss. bo.
fide q̄ta alias n̄ ualeret p̄fētatio
ut ibi no. & plenius no. per Innoc.
in c. ii. de i. integ. restit. Sed si non
cōstat de usurpatōe officii sed so
lum reuocat̄ in dubiū de ptate pro
ut pprie loq̄tur Innoc. putat dictū
Inno. esse uerū & elegāter dixisse
cū hoc tñ tēpamento uidelicet ut
p̄betur q̄ longo t̄p̄e fuerit palam
& publice in possessiōe tabelliona
tus. Nā ex hoc presuīt hūisse titu
lū q̄ n̄ ē uerisimile q̄ tāto t̄p̄e fu
erit sine titulo tabellioātus & hoc
dīc p̄bari per not. in. c. illud de pre
supt. & per Inno. in. d. c. ii. allegat
etiā quod hē i. c. cū ecclia sutrina
de cā. pos. & ppri. & si diceremus
contrariū infinita instrā perirent
tractu tēporis cū moriātur notarii
& pdātur instrā collatiōis officii
& durū ē haec oīa rep̄ire iuxta no
ta. i. c. qm̄ cōtra de probat. Dic
etiā q̄ si producat̄ instrū i. forma
publica maxie de longinquo & ne
mo apparet cōtradictor neq̄ i. ali
qua pte ē suspectū q̄ stādū erit i. l.
li. istrō ar. l. fi. C. de edi. diui. adr.
toll. quod dictū posuit Io. an. i. pre
alle. addi. & Gul. de cu. i. l. cōpatio
nes C. eo. & ita residet do. Abb. in
hoc elegāti passu i. preal. c. i. Tu
uero uide Bar. i. l. actuarios. C. de
actuar. li. xii. ubi dicit p̄ illū text.
q̄ licet aliq̄ hēatur & reputet̄ pro
publico officiali & re uera n̄ sit q̄
n̄ fuit legitime ordiatus uel repu
tetur aliq̄ tabellio cū n̄ sit uel re
putetur iudex cū n̄ sit q̄ oīa acta p̄
eū sūt nullius momēti & ipse faci
ens puitur. Nec ob. l. barbarius p̄
alle. q̄ q̄q̄ q̄s est electus solenni
ter tñ propter defectū p̄sone n̄ pōt
esse & tūc p̄ eū scā ualēt ppter pu
blicā utilitatē ut ibi. quandoq̄ q̄s
pōt esse & nō ē electus secūdū for
mā debitā tūc facta p̄ eū nō ualēt
ut ibi est casus & ita dicit tenere
Gul. de cu. i. d. l. barbarius & i. hac
cōclūsiōe acquieuit Bart. ibi. et
sic sequitur q̄ gesta per eū qui nō
est tabellio sūt ipō iure nulla et
sic uidetur contradicere doctrine
Innocen. Sed idem Bart. in d. l. bar

no dicto Inno. et vni
publita lūm tardue

qui longo tempe fuit
palam & publice i
possione tabellionatu
p̄fuitur tabellio

q̄m dīc de dīc
Hr plura

no de mpro produ
de longinquo

q̄m aliquis d̄putat
p̄ publico officiali
ad hoc nō p̄t legitime
dīcari ut d̄putat̄ a
tabellio nō nō p̄t d̄
nō p̄t oīa acta
fuit nullig mōdi

q̄ dīcū h̄c gesta
et qui nō ē tabellio
fuit ipō mō nulla

(d)

de eo qui gessit
officiu tabellionatq
in id no fuit pnt
quid nup

quodores pntuacis
sine lura pntuacis
ergo no possit

long profang nullo
tempore pntuacis
in pntuacis

no pntuacis
sine lura pntuacis
data 19 tessa

quid de illo qui dicit
notariu / notariu ab alio
no hnt pntuacis
notarios ad pntuacis
nup pntuacis

barius ad fi. dicit pōe q̄ aliquis ges
sit se diu pro tabellione & multa in
strā & acta confecit postea apparet
ipsū n̄ fuisse tabellionē q̄r nō habe
bat priuilegiū an scā p̄ eū ualeant
& dicit no. i. d. l. barbarius esse ar.
q̄ ualeant. Sed Ia. de ra. & Guli. de
cu. dnt cōtrariū q̄r hoc casu debēt
concurrere duo. s. publica utilitas
& auctoritas eius q̄ potuit hūc ta
bellionē creār & ista cessāt allegāt
d. l. actuarios Bar. uero ibi dicit in
strā ualere tenēdo opi. Pe. & allāt
tex. i. aut. de tab. s. i. & ad. d. l. actua
rios rñdet q̄r ibi loq̄t in certis exa
ctoribus pecunie publice q̄r sine li
centia p̄cipis exigere nō possent
& ita dicit illā. l. intellexisse Guli.
de cu. in. l. nō aliter. ff. de adop. &
ita residet ibi Bar. & sic uidetur
sibi contrarius & miror q̄ nemo
scribētū hāc cōtrarietate Bart. ad
dixerit Bal. uero in. l. i. C. de emā
cipa. lib. i. ii. col. dīc q̄ locus profa
nus nullo t̄p̄e p̄scribitur i sac̄rū
& qui nō est sacerdos nullo t̄pore
p̄scribit se sacerdotē & si mille
annis exerceat officiū sacerdotale
nec tabellio p̄scribit tabelliona
tū longo cursu t̄p̄is i modo de falso
punitur. l. eos. s. qui se. ff. de fals.
Ita etiā nemo p̄scribit m̄rioniū
. l. qua in p̄intia s. diuus. ff. de ri
tu. nup. fāc in simili glo. sin. in. l.
nemo. ff. de usuca. proleg. ubi legi
timatō uel ingenuitas nullo t̄pore
p̄scribitur & sic Bal. cōcludit q̄
acta & gesta p̄ eū sunt nullius mo
mēti. Sed idē Bal. in. l. i. C. de fide
icom. i. iiii. col. i. uer. mō pōn q̄ q̄
dā gessit se pro notario tribus ānis
uel āplius & postea subdit dicens
uel dic q̄ p̄suītur inter cōtrahē
tes de uolūtate eorū alias nō allāt
. l. optimā. C. de contrahē. stip. &
sic cōcludit q̄ inter cōtrahētes de
uolūtate eorū ualēt gesta. sed idē
Bal. i. d. l. barbarius in. x. col. i. uer
si. & p̄dca multas dirimūt q̄ones
Quidā tanq̄ tabellio lōgo t̄p̄e cō
fecit instrā postea apparet q̄ non ē
tabellio q̄r creatus a nō hntē pote
statē a P̄cipe uel a rege certe ipse
nullus ē & instrā sua nulla sūt q̄r

Enō sūt scā publicā p̄sonā licet fa
ciāt aliquā p̄sūptionē ar. no. in. l.
ouaedā s. numularios. ff. de eden.
Sed pone iqt q̄ bene fuit creatus
sed tunc erat excoīcatus ideo n̄ ua
luit creatio uel pone i heretico q̄
lōgo t̄p̄e instrā cōfecit iter ignorā
tes certe ualent instrā tanq̄ publica
ut. d. l. barbarius si illa excoīcatio
uel bānitio erat occulta secus dīc
si manifesta. Sed p̄ce sic i q̄oe facti
refert se uidisse ep̄s eū cōdēnaue
rat de falso secrete in camera sua
& iste postea iter ignorātes cōfec
instrā querit an ualeāt & uidetur
q̄ nō cū sit degradatus & nullus. i.
cōtrariū uidet q̄ nō desinit oīo esse
tabellio. l. si pluribus. ff. de aucto.
tur. Itē q̄ sntia legis si nō ē decla
rata ab hoīe nō priuat ab exercitio
ut no. i. aut. de tabel. s. pe. ergo idē
i occulta sntia hoīs p̄ errorē ar. c.
si. ut ecclīastica bñficia Nā sntie &
bēt legi publice non i camera. l. cū
sntiā p̄sidis C. de sētētis & iter
lo. o. iudi. Et ideo i fert cōsuluisse
instrā ualēt. subdit postea ibi Bal.
quali p̄betur q̄ q̄s fuit tabellio &
rñdet q̄ instrā ātūquis de q̄bus pōt
esse fama sufficit i ueterata fama
allegat Inno. in. d. c. uēiens de uer
bo. signi. & si esset adeo antiquū
q̄ de tabellione nēēt fama sufficit
q̄ repantur plura sua instrā in lo
cis auctoritat. puta in archiuo pu
blico i aut. ad hec C. eo. ti. Itē suf
ficit matricula quia p̄suītur p̄
matriculato. l. pen. de testa. mili.
& ita residet ibi. Adde eūdē Bald.
in. l. i. C. de testis in uer. vi. quero
i. v. col. ubi querit an illa. l. hēat lo
cum i tabellione putatiuo ut eius
instrumēta iter ignorātes confcā
ualeāt ac si esset iustus tabellio &
uidet q̄ sic quia licitū ē arguē de
teste ad tabellionē. l. hac consultis
sima s. fi. C. q̄ testa. fa. pos. Itē
quia tabellionatus ē publicū offi
cium ergo cōmunis error fāc ius.
allegat. d. l. barbarius. Item si diu
gessit officiū uidet ipsū p̄scripsis
se ar. l. uiros C. de diuers. offi. li.
xii. Item q̄ longa possessio p̄ueri
tate habet ut no. i. l. i. C. de serui.

de quid de ill
qui bnd pnt
reccat q̄r
reccat pnt
quidat

de quid de ill
qui bnd pnt
reccat q̄r
reccat pnt
quidat

de quid de ill
qui bnd pnt
reccat q̄r
reccat pnt
quidat

de quid de ill
qui bnd pnt
reccat q̄r
reccat pnt
quidat

de quid de ill
qui bnd pnt
reccat q̄r
reccat pnt
quidat

de quid de ill
qui bnd pnt
reccat q̄r
reccat pnt
quidat

Item ex quo est munitus possessio
ne officii non debet queri de p[ro]p[ri]e
tate quia presumuntur omnia so
lenniter acta allegat q[uod] no[n] i[n] dicto
c. ueniens. Itē quasi possessio trāf
fert onus p[ro]bandi in aduersarium
i. l. non ignorat C. qui accu. nō pos
Sed impossibile est q[uod] aduersari
us probet negatiuam ergo instrumē
ta erunt utilia. Postea Bald. allāt
in contrarium q[uod] non ualeant quia
ille qui non est notarius gerendo
se pro notario committit falsū ut
dicta l. eos s. qui se ergo non ualēt
sua instrumenta. Item officium nō
presumitur nisi per litteras p[ro]bet
unde cū sit data certa forma probā
di a iure scilicet per instrumentum
decernens officium probare qua
si possessionem nihil operatur. l.
i. C. de mandat. principū. l. decer
nimus C. de sacro sanc. eccle. l. pro
batorias C. de diuers. offici. li. xii.
l. h[er]n[us] modestinus. ff. de decu.
Item quia nunq[uam] fuit tabellio exer
cuit officium mala fide ideo quasi
poss. ex tali exercitio inducta nihil
potest operari quia est iniusta &
clandestina quae nihil operatur i[n]
his quae iur[is] sunt iuxta not. per In
nocenci. in. c. nihil de elec. Item so
lus princeps confert tabellionatū
uel habens auctoritatem ab eo nō
usus priuatorum ut tenet Innocē
ti. in. c. cum. p. tabellio. Item hoc
tenet Azo in summa i[n] aut. de istr.
cau. & fide. Non ob. d. l. barbarius
qr ibi iteruenit decretū supioris
rōe decreti. Soluit postea Bal.
qōnē hoc mō aut nūq[uam] quis fuit cre
atus tabellio aut fuit creatus & &
poitus aut depoñdus nō tamē depo
ñtus p[ri]o cāu nō ualēt instrā per
eū confcā p. l. & rōes p[er] hac parte i[n]
ductas qr eius officiū nullū ē nec
hēt originē ueritat. Secūdo ca
su siml[is] nō ualēt instrā sua p[ro]pter
suā depoñōnē p[er]didit auctoritatem
l. ii. s. miles. ff. de his q[uod] no[n] i[n] fa. l.
iudices C. de digni. li. xii. l. nullus
C. de diuers. offici. eo. li. & hoc est
uerum nisi eius depoñō sit occulta
tūc enī licet de rigore actus nō ua
leat de eq[ui]tate tñ ualēt ut no[n] i[n] aut.

de tabelli. s. p[er] q[uod] adhuc reliq[ue] re
māserūt ar. l. si pluribus i[n] glo. ff.
de auc. tuto. Tercio cāu ualent
instrā qr licet aliq[ui]s sit ab officio
deponendus tñ ante q[uam] depoñatur ab
ipō ualēt quaecūq[ue] fuit pretextu
officii. Oīa enī tollerātur p[ro] offici
um quod admīstrat donec sit lata
f[er]tia depoñōnis uel spoliatus sit i[n]
signis uel nō sit i[n] famia uel per l.
nominatim sit priuatus officio ut
i[n] aut. credētes ad fi. C. de hereticis
& no[n] per Innocē. i. c. qualiter ad
fi. de accu. & facit l. ii. C. si seruus
ad dignitatē decurio. aspira. lib. x.
& l. si quis ex argentariis s. i. ff. de
eden. & ita ibi residet. Adde idem
Bal. in. l. ii. C. de sen. & interlo. o.
iudi. in. ii. col. uers. quero quid si
aliquis reputatur tabellio & nō ap
paret q[uod] fuerit cōstitutus tabellio
ubi dixit q[uod] siquidem aliqua sunt
indicia ut quia est i[n] matricula ta
bellionū sua instrumenta ualent ex
presūptiō quia matricula induc
presūpti. incorporat. & inuestit. ut
fin. no[n] in. l. eos C. & officio magi.
mili. Si aut nō sunt alia indicia &
fuit i[n] longa possessione. i. i[n] lōgo
exercitio tabellionatus tunc ualēt
instrumenta ar. l. post mortē. ff. de
adopt. Nā cum incidenter tractet
de officio p[ro]pter aliud. i. inter p[ar]tes
non ut indicetur de officio p[ro]nci
paliter ex longa possessione & con
suetudie publica presumitur titu
lus. l. cū de in rem uerso de usur.
l. si quis diuturno. ff. si seruitus
uen. Sed uidetur q[uod] sufficiat mius
tēpus ut no[n] in. l. sicuti s. si q[ui]nerat
eo. ti. Sed ibi loquitur i[n] seruitute
quae per frum naturā acquiri pōt
sed officiū tabellionis non potest
acquiri per rerum naturā sed solū
auctoritate principis ut no[n] Inno.
in d. c. cum. p. tabellio. Postea
subdit quid diceret i[n] qōne facti
Episcopus i[n] camera sua & i[n] secr
to damnauit quendam notarium
de falso. populus hoc ignorans cō
fluebat ad eum ad instrumenta con
ficienda p[ro]pter iustum errorē & p[ro]
pter primordiū ueritat. qui assuit
naturā a primeua origine ueri

no[n] q[uod] aliquid ab offi
p[ro] deponend[um] i[n] aut[em]
deponat[ur] ab ipō ualēt
q[uod] p[ro]p[ri]e

Per q[uod] p[ro] aliquid d[icitur]
tabellio t[ame]n apparet
q[uod] p[ro]p[ri]e tabellio

matricula induit p[ro]p[ri]e
matricula t[ame]n inuestita

quis p[ro] q[uod] i[n] can
p[ro]p[ri]e t[ame]n p[ro]p[ri]e da
q[uod]da notari[us] de f[er]t
p[ro]p[ri]e hoc ignorat

notus de gradatu ab hunc
magis pot. offere d.
pant

publice de fieri sua
tuo in loco p. cetero

no ibi d. p. magis p. illa

no ibi dicto p. magis

no p. magis d. p. p. ma

p. r. de cetero p. magis
facto a magis p. magis
p. p. ma

rat. si qdē ē & gradatus a lege ppter
delictum occultum ualent instru
mēta allegat glo. singul. in. d. & pe
nul. in aut. de tabel. sed qn est de
gradatus ab hoīe nūq̄ potest cōfi
cere instrumētū. l. si aliquid C. de
suscepto. li. x. & no. i. aut. de armis
& fi. & in l. iudices. C. de dignitat.
libro. xii. tamen in questione pre
posita refert se consuluisse cōtra
riū q̄r talis sntia i p̄iudiciū publi
cū nō ualeat cū non fuerit lata pre
sētibus officialibus nec hoēstis ui
ris publice enī debet ferri sentētia
nō in loco secreto ut dicta. l. cum
sententiam presidis. Adde eundē
Balduū in. l. ad testium & condi
tio. ff. de testamentis ubi querit an
idem sit in tabellione qui cōmuni
opinione reputatur tabellio & nō
erat sicut ibi dicitur de teste & dī
stinguit aut fuerat tabellio sed fu
erat priuatus & tunc aut eius pri
uatio fuit occulta aut publica &
notoria primo casu ualent instru
menta cōfecta per eum allegat gl.
in. d. & pe. aut priuatio eius erat no
toria & tunc non ualent instrumēta
allegat glo. ordinariā in. d. l. ii. &
miles. ff. de his q̄ no. in fa. aut nun
quā fuit tabellio & tūc refert aut
hoc constat & tūc non ualēt instru
menta sua quia ē funditus falsus
allegat d. l. eos & qui se. aut non cō
stat & tūc refert. aut loquimur quo
ad exercitiū. l. & ista instrumēta
non ualent. aut loquimur quo ad
presūptionem iudicis & tūc refert
Innocen. dicere q̄ ex quo publice
exercuit officiū presumitur q̄ fuit
tabellio quae presūptio transfert
onus probandi negatiuā in aduer
sarium secundum Innocen. in. d.
c. ueniens Azo in summa de fide i
strumētōrū dicit similī q̄ instrumē
ta non ualent aut iste tabellio non
est funditus falsus sed ē inhabilis
quia beñ fuit creatus tabellio sed
non tenuit creatio illa & isto cau
ualent sua instrumēta propter pu
blica m. utilitatem & cōm. errorē
ut. d. l. barbarius. Sed ipē Bal.
dicit q̄ propter decretum superioris
tenet factū a minus legitima per

sona. l. i. & idem p. m. p. o. ff. q̄ fal
tu auct. Quid ergo dic ibi Bal.
si iste tabellio nunq̄ confecit nisi
unicū instrumētū nō uidetur uale
re quia cessat publica utilitas cū
officiū sit publicū auctoritate &
utilitate & i quolibet particulari
non reputat publicā utilitatem ut
ipē dixit in. l. i. ff. solu. matri. alle
gat. d. l. ii. C. de sen. & interlo. o.
iudi. & quod no. Ci. in. l. si solēti
bus C. eo. p. lo. an. in. c. i. & eo. i. no
uella & ibi dicit Bal. quare i tabel
lione ultra cōmunem opinionem re
gitur auctoritas superioris & in te
ste sufficit sola cōmūis opinio rñ
det q̄ officiū testis ē decretū a le
ge. l. i. ff. de testibus. nō aut offm
tabelliois ut uoluit Innocē. i. d. c.
cū. p. tabellio. Adde eundē Balduū
in. l. nihil. C. de manumissis uin
dicta ubi refert Oldradum ter
minasse p. illam. l. qōnem de eo
qui creatus ē tabellio & postea de
positus ab officio q̄ nō potest denuo
recreari per comitem palatinum
Est & alia ratio quia illa priua
tio non debet esse ludibrio. l. cum
nō solum & pe. C. de bo. quae lib.
etiam si per principem esset resti
tutus ad famā non tamen ad offi
cium. Et idem dicit in sacro baptis
mate q̄ licet baptizatus sit factus
hereticus & Papa ei indulgeat tñ
rebaptizari nō pōt quia nō est qd
reiterabile ut dicit ibi glo. & per
hoc dicit ibi Bal. q̄ si notarius est
cōdemnatus de falso & iuit ad p
tes remotas ubi dicta condēnatio nō
erat nota & multa fecit instrumēta
q̄ illa instrumēta ibi facta sūt nul
la quia mandatum conficiendi in
strumentū quod hēbat ex officio
erat funditus reuocatum. unde cū
auctoritas cōficiendi instrumēta
sit res ipsius principis non potuit
circa rem illam aliquid disponere
ut. l. eius qui i prouincia. ff. si cer
tum pet. Non ob. d. l. barbarius se
cundum eum quia quidam sunt i
statu inualido qui tamen possūt
ualidari sicut & seruus qui potest
ad libertate m. prouenire & ad q̄
possessionem libertatis & tunc lo

q̄r quid
p. tabellio
et magis
magis

q̄r i tabellio
l. i. q̄r magis
dicit auct.
p. p. ma

no aliam
rationem

baptizatus factus
hereticus & papa
indulgeat tñ
rebaptizari nō pōt

no quidam sunt
p. p. ma
qui nō possunt
ualidari

quitur ibi ut cōmunis error & publica utilitas ualiditatem gestorū inducat. Quidam uero sunt i statu prohibito ita q̄ nec i iur nec quasi in possessione esse possūt si cut ē notarius quōdam publice ex auctoratus per sentētiā qui nun quā rponi potest in possessionē tabellionatus imo quotiens se ingerit totiens falsum cōmittit ut d.l. eos. & qui se. Nec ob. quod nota. in aut. de tabellio. & penul. in glo. que incipit hic est ar. quia ibi loq̄r q̄n tabellio perdit officium per sēcētiā. l. & ita residet ibi Bal. Adde Ang. i. l. i. C. de testamētis ubi trā sit cum dicto Bal. ibi. Adde eundē Ang. in aut. de hī. & fal. & hinc nobis in. ii. col. sup. gl. ibi dicit q̄ q̄n instrumētū publicum negatur & sic negatur quē esse tabellionem quod p̄batur per iuramentū ipius tabellionis iurando se esse tabellionem cū comparatiōe litterarum per quam appar̄t ipsū plura publica instrumēta fecisse & secūdum hoc in dubio dicit standū esse publico instrumēto licet non constet illum qui scripserit esse tabellionem quod procedit secūdum eum quādo testes scripti in instrumēto non dicūt contrariū eius q̄ dictat instrumētū. Adde eundē Angel. in aut. de tabellio. in. ii. col. ubi querit an sufficiat q̄ tabellio sit in q̄ possessione officii tabellioatus p̄ supposito q̄ non ostēdat instrumētum tabellionatus dicit q̄ sic allegat Innoc. in. c. cū dilectus. & eo. & Spec. in. d. ti. & postremo uers. qd. si tabellio & idem Ang. in fi. in eo aut. dicit q̄ si priuatus ē officio p̄pter causā quae reddit ipsū ihabilem & incapacem officii prout contigit q̄n cōdemnatus de falso & tūc instrumēta confcā per eum non tenēt nisi cōiter reputetur capax q̄a sua cōdemnatio esset occulta. Nā tunc rōne cōmunis erroris & publice utilitat. instrumēta si i eo loco conficiebat in quo poterat concedi officiū tabellioatus ualēt & ita dicit se intelligere d. l. barbarius. Si autem priuatus officio p̄

p̄ter causā quae non reddit ipsum incapacem officii ut cōtingit i exēplo pōito ibi p̄ glo. tunc instrumēta condita per eū ualent & tenent Adde eundē Bal. i. l. i. C. ad mace. & Ange. in. l. iii. ff. ad macedo. ubi refert Innoc. i. c. i. & eo. allāre tex. id. l. iii. ad hoc uidelicet q̄ quem fuisse notariū p̄bat si testes dicūt q̄ publice utebatur officio notariatus q̄ plura instrumēta confecit quibus fides data est. Allegat. d. l. barbarius & d. l. i. C. de testamēt. Adde realē doc. Sali. bon. i. d. l. i. C. de testis in. ii. col. i. uer. quinto quero de tabellione qui cōfecit testamētū & cōmuni opione reputabatur tabellio sed re uera nō erat an p̄betur testamētū per suā scripturam aut p̄cunq̄ aliud ab eo confectū & dicit q̄ licet haec questio sit multum dubia ipse uero disti guit hoc modo aut querit de instrumēt. cōfectis nulla de eo fca mētiōe ante creationē suā. aut queritur de confectis post eius creationem primo casu aut queritur de cōfectis ante eius cōdicionē detectam & tunc dicit instrumēta per eū confecta nō ualere de iur rigo re quia ab incōpetenti facta & ius cōficiendi non habente arg. l. i. de mandat. principū & l. consulta diualia C. de testamēt. & per totū ti. C. si a nō compe. iudi. & per d. l. actuarios & sic per dictū Sali. uidetur posse saluari contrarietas Bar. quia in. d. l. actuarios dixit nō ualere instrumēta ut procedat de iuris rigore & ita intelligat dictū Gul. de cu. & in quantū in dicta l. barbarius Bar. dixit contrariū itelligat & equitate. Subdit postea ibi Sali. dubitari tamen potest quid de equitate & quadam iuris fictione prop̄t errorem cōmunē & utilitatem gestorum & forsan dicet quispiam ualere ar. dictē. l. barbarius & d. l. ii. C. & sen. Sed ista non sunt multum similia secūdū Sali. quia in eis error cōmunis iuuatur & a iure naturali in ciuili quorum presūpt. quilibet nascit & presumitur bone fame & liber

no addit ut quid p̄bat
notariū & quid p̄bat
dicit q̄ p̄re uelbat
officiū notariū

quid de tabellione
p̄fecit testamētū &
opinione reputabatur
tabellio & re uera
an p̄betur testamētū
p̄ scripturam

bar dixit nō uale
infra ut p̄cedat de
rigore

quid aut de equitate
quadam iuris fictione
prop̄t errorem cōmunē
& utilitatem gestorum

no p̄bat dictū &

quid p̄bat
p̄hibito ita q̄
ut iure uer
q̄ p̄ possessione
q̄ p̄ possessione
re hōm

quid p̄bat
p̄bat & negat
quid p̄bat
p̄bat & negat
quid p̄bat
p̄bat & negat

no addit

quid an sufficiat
q̄ tabellio sit in
quasi possessione

no p̄bat

no p̄bat de
tabellione

natiuitate cū seruitus & infamia
pueniant per accidens ut plurimū
non natura & sic i his casibus nō
potest dici error supinus sed in qō
ne proposita totum ē ecōtra quia
error cōmūis causat a scō ex acci
denti pueniente & non a iur natu
rali uel ciuili quod spugnat huic
errori cū non nascatur quis tabel
lio sed p accidens causatur a prin
cipe uel ab alio habente potestātē
ab eo ut pulchre dixit Inno. in. d.
c. cū. p. tabellio unde error etiā si
sit communis uidet supinus alle
gat Bal. in. l. ad testiū & condi. ff.
de testamēt. & maxime qz uerita
tis informatio de facili potuit ha
beri per inspectionē matricule &
sic sentit ibi Salic. qz per inscripti.
matricule probatur qz tabellio &
idem uoluit Bal. i locis supius al
legatis. Contrariū tñ tenuit Mar.
fil. ut superius retuli quis iustius
dixerit apparebit ex inferius dicē
dis. unde subdit ibi Salic. erranti
bus nō debet opitulari. ff. de legi.
l. q. non rōne. l. nec supina. ff. de
iur & fac. igno. & ideo uisa est sibi
hec cōsultatō satis dura. Quid
igitur est dicendū iquit Sali. mo
re impatorio locutus est influa t
nobis altissimus & saluator nř de
eius ore omē rectū prodit iudiciū
& sic ut quilibet fidelis christia
nus ab ipso deo optio maximo in
cepit exordiū nec frustra quia re
cte aperuit sibi intellectū quantū
ad hoc bene facit illud quod scrip
sit hyeronimus trāsūptiue habet
in. c. reuertimini. xvi. q. i. Et ideo
cōcludit ibi Sali. aut primates no
rariorū ut sunt correctores & con
sules eorū in citate bonon. ad quo
rum officium spectat hoc scire &
non pmittere se corrigere sciebāt
istū publice officiū tabellionatus
exercere & tollerabāt putat tamē
instrumta interi cōfecta ualere
& tenere quia error cōmunis tunc
nō est supinus qz causatus a titu
lo uerisimiliter psumpto. l. si fi
lius. C. de petiti. here. bene facit l.
qui in aliena. ff. de acqui. hered. p
hoc dicit esse quasi casū in aut. &

tabel. si. ibi & ipis documentant
etiam tales primates huius rei n
erant sciētes uel nulli erāt ordia
ti in loco ubi sic publice officium
exercebat & tunc si tm tēpus acē
eius detectā conditionē transiuit
p eius titulus & creatio presumi
potest & tunc etiā cōcludit istrā
ualere ar. l. cum de in rem uerso
ff. de usur. & d. l. si filius. & pon
dera bene quia dictū do. Al. i. d. c.
i. eo. qz superius recitauit fuit di
ctū Sali. licet ipse non allegauerit

Pondera etiā qz Sali. non decla
rat quātum tempus debuit trāsīr
sed per. d. l. si filius uidetur suffi
cere spaciū. x. ānorū & hoc tetigit
Bal. in locis superius allegatis. aut
haec oia cessant & tunc concludit
Sali. instrumēta non ualere quia
decretum & auctoritas uera & p
sumpta deficiunt allegat. d. l. actu
arios & sic error iste cōmunis nō
sufficit quia nullā causam habet
pro fomento unde habetur pro su
pino & affectato. si autem loqui
mur de instrumētis cōfectis post
detectā eius conditi. non ualēt sic
si essent facta a quolibet priuato

Secundo casu quando querit
de cōfectis post eius creationem
uerā & legitimā tunc si nullo tem
pore fuit priuatus tabellionatus
officio questio non habet dubium
ualent enī instrumēta & testamē
ta. Si autē fuit priuatus forte pro
pter falsum per eū cōmissū & tūc
ante sententiā priuationis ualent
quia q diu tolleratur i officio te
nent in aut. de tabellio. si. in fi. &
ita dicit debere itelligi glo. ibi po
sitam. Cōfecta autem post priua
tionem non ualent ut. d. l. si aliqd
C. de suscepto. li. x. & d. l. iudices
C. de dignitat. li. xii. & quod dixit
ante sententiam intelligit etiam
si lex dicat ipso facto sit priuatus
Nam licet sit priuatus tamē haec
priuatio esset occulta & non noto
ria & ideo cōmunis error habebit
tunc pro ueritate ideo q diu tolle
ratur in officio & non priuatur &
facto uel per sententiā declato
riam priuationis quā lex facit te

error quibz causatur
a facto ex accidenti
pueniente tunc a
fure uult ut iusti

si iunior error quibz
causatur a facto ex
accidenti

qz tenet in illa pilla

erroribz nō dīz qz pilla

omne rectū pde pilla
de ore Saluatoris

qz qz pilla Salic
pilla qz pilla

error nō dīz quibz
causatur a facto ex
accidenti

pondera hie lo
Salicet

error quibz
causatur a facto ex
accidenti

qz 20 msi
qz qz de
qz pilla
qz pilla

qz qz pilla
qz pilla

nebunt instrumenta ar. aut. c. den-
tes coniuncto prin. c. si. C. de hi.
Est eni iste error comunis iustus
& non supinus quia causatur a iu-
sto uicio non sic post sententiam
publicam & manifestam priuatio-
nis repertus est publica instrumē-
ta conficere in eadē ciuitate ubi
sententia transiuit in notoriū qd
ex quo non est restitutus per prin-
cipem licet instrumēta publica cō-
ficiat non ualent instrumēta quia
error non potest dici iustus stāte
illa sententia sed erit supinus &
affectatus & ideo non prodest. Ita
dicit Salic. se in contingentia fci
consuluisse i ciuitate pensanti &
hec ubi creatus tabellio fuit liber
homo. Si autem fuisset seruus cō-
opinionē liber tunc dicit qd ppter
decretum & auctoritatem consti-
tuentis ualerent instrumēta ar. d.
l. barbarius & d. l. ii. licet alias ser-
uus non possit esse tabellio ut. d.
l. generali C. de tabul. lib. x. in ca-
su autem illius. l. i. C. de testamē-
tis etiā si error fuisset sin. licet te-
stamentum non teneret ut publi-
cū teneret tamē ut a priuato scri-
ptum. Nā & seruus potest scribere
testamētum. l. seruus. ff. de testa-
mētis & ita bellissime do. Salice.
determinauit istum passum i pre-
allega. l. i. & in. d. l. ii. remissit ad
dicta per se in prelegata. l. i. Adde
do. Gasp. de cald. in consiliis suis
in ti. de fide instrumen. consilio
secundo ubi refert questionē fuis-
se de facto spurius notarius cōmu-
niter additus pro confectōne in-
strumentorum ut legitimus nota-
rius queritur an instrumēta per
eum confecta ualeant & uidetur
qd non possit esse notarius quia ui-
dentur tales esse infames ar. c. ino-
tuit de elec. Qui nīmo appellatur
degeneres ut est tex. no. in c. si gēs
anglorum. l. vi. di. & tales lex mo-
sayca detestatur ut in. c. per uene-
rabilem ad si. qui filii sint legi. &
lex canonica repellit ab ordinibus

per totum de filiis p̄sbyterorū
& lex ciuilis a successione repellit
& prohibet illos alimētari i aut.
qui. mo. na. effi. sui. §. ii. in aut. ex
complexu C. de incest. nup. igitur
& a notariatu repelluntur ut i gu-
la infamibus li. vi. & notariatus
est dignitas C. de mandati. princi-
pum preterea notarius uidetur
testis quidam. l. domitius labeo
ff. de testamētis. c. ut circa de ele-
cti. li. vi. Sed infamis testificari
non potest. l. iii. ff. de testi. c. licet
ex quadam & c. testimonium eo.
ti. Item infamis nedum repellit
a dignitatibus sed etiam ab omni
officio publico. c. p̄terea de testi.
no. in. l. ii. §. miles de his qui no. i
fa. ff. Postea uero subdit qd istis n̄
obstantibus contrarium putat ēē
uerius de iure in casu isto uideli-
cet qd instrumenta ualeant facta
per istum & secundum Oldra. no-
rariatus non est dignitas sed uile
officium quia libertus potest esse
notarius. l. uniuersos. C. de decu-
rioibus li. x. ubi no. Accu. qd aduo-
catus non debet officium notari-
atus exercei licet Mediolani secus
fiat. Ad idem. l. i. C. de tabell. eo.
lib. Facit etiam quia dicit seruus
publicus. l. non aliter. de adop. c.
q̄q̄ & ibi glo. de usu. lib. vi. a qua
denominat. licite arguitur insti. de
donat. §. est & aliud unde Barto. in
l. eadem §. hac. l. ff. ad. l. iul. ipe.
dicit qd notariatus est munus & n̄
dignitas l. fi. in prin. cum glo. sua
C. qui mili. non pos. li. xii. & l. i.
C. de mandati. principum loquitur
de notario principis assumpto ad
scribendum eius negocia quia tūc
bene ille dicitur esse i dignitate
ex quo infertur qd infamis tale of-
ficium notariatus quod habet in
se dignitatem exercei non posset
sed si a partibus uolentibus assūi-
tur ad conficiendum publicum i-
strumētum nihil est quod etiam
infami repugnet quoniam est mu-
nus publicum ē etiam seruus pu

Spurium f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

notariatus dignitas

no infamis repellitur
no pot

Infamis repellitur
a iudicari a iudicari off
publico

Spurium f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

adnotari no debet
officiu notariatus ex

notariatus dignitas
no dignitas

no de infamato nota-
rius pot esse officiu

error quid est
et ius q. nūle
a iudicari

no Salic. f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

Spurium f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

Spurium f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

Spurium f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

Spurium f. ius nūle
p̄hibetur a iudicari

Quod an tales possunt
esse arbitri sic infamati
et apud assumentur

quod si quis non
habuit iudicium
fore iudicium
infamatus

de his qui non
sunt iudices

pene non dicitur
tamen si

infamatus infamia facta
non repellit nihil

si quis infamatus repellitur ab
omni officio publico per

blicus quod infamibus non remittitur sed competit sic etiam tales possunt esse arbitri qui similiter a partibus assumuntur. iii. questione. vii. § tria & c. infames. Item possunt esse procuratores infra de exceptioni § si licet hoc sit dubium igitur tacitus & expressus consensus partium istum talem uolentium uel rogantium conficere instrumenta operatur ualiditatem consensus enim partium non excipit tunc facit ualere iudicium iudicis infamis non in c. suscitatus de rescriptis & in Specula. co. titu. § excipitur uersicu. item nunquid pius & infamis preterea dicit se non putare illegitimum fore infamem de iure licet infamis posset dici infamia facti. Est enim potius nature defectus quam criminis ut in aut. qui. mo. na. effi. sui § opponitur & per predicta dicit patere responsionem ad iura in contrarium allegata. Illa enim iura non dicunt eum infamem licet puniant propter delictum partium quae pene non debent excedere casum suum de peni. di. i. § pene. cum si imo dignus est uenia qui alieno uitio laborat C. de natura. lib. l. legem & secundum Cano. nihil est imputandum ipsis filiis. lvi. di. c. non quod & c. nasci. & c. undecumque ad id quod dicitur de testimonio potest dupliciter responderi. primo quod infamia facti non repellit in civili ut dici solet in dicto. c. testimonium. secundo aliud est in teste qui ab una parte producit sed hic de testimonio quod consensu utriusque partis fit quia ab utraque parte rogatur notarius. ad id quod dicitur quod infamis repellitur ab omni officio publico dicit illud procedere in officio preeminentie & dignitatis. item

cum communi consensu adiretur & reputaretur communiter notarius & in tali possessione fuerat per x. annos continuos ratione communis tolerantie ualent enim gesta allegat dictam. l. barbarius & dictum § tria. iii. q. vii. Item propter commodum possessionis talis officii. viii. q. iiii. c. nonne. c. consultationibus de iure patroatus & dicit hoc uoluisse Innocentium. c. fraternitatis de hereticis & subdit quod licet putet uerum quod dixit Iohannes Andre. in additionibus Speculato. in titulo de instrumentorum edictione § istat super uersiculo & scias ubi dicit quod ratione possessionis tabellionatus non creditur eius scripta. quia ibi loquitur de illo qui nunquam fuit creatus sed dicitur indignus Indignus autem promotus potest administrare donec remoueat dicto capitulo nonne & quod notant doctores in capitulo nihil de electi. & in capitulo cum nostris de concessione prebende & sic concludit istum tabellionem posse esse & tabellionatus officium posse exercere. & ita concludit in preallegato consilio dominus Gaspar de calderis. Adde Iohannem Andre. in preallegata additione ubi refert Martinum de filli. disputasse istum passum & tenuisse quod ex longa quasi possessione officii tabellionatus & longo exercitio quis non presumatur tabellio & mouetur quia allegas de corroboratione instrumenti confitentem illum fuisse tabellionem allegat factum & solemnitatem ergo ipsam probare tenetur. l. quecumque § i. ff. de publicana. l. sciendum. ff. de uerborum obligationibus. secundo quod licet per

nota per quod
possunt te
officij tolli
infamatus

Ioh an 4
Operantur

Indignus quod
potest administrare

et longa quasi
possessione officij
tabellionatus &
longo exercitio quis
non presumatur
tabellio § tenetur
probat

sumptio sit pro allegante propter lon-
 geam quasi possessionem officii
 i tabellionatus in uideamus quod pre-
 sumptio que est paduersario tras-
 fert onus probandi in possidente
 uel quasi. l. siue possidet. C. & pro-
 ba. & hic pro negante illum esse
 tabellionem est presumptio quia
 tabellionatus est qualitas officii
 & qualitas non presumitur nisi p-
 betur. l. non ignorat. C. qui. accu.
 non pos. Et ideo dixit glo. sing. in
 .c. si forte de elec. li. vi. q. quis non
 presumitur sciens. Lo. Ro. in. d.
 .l. i. C. de testa. reducit opi. ad con-
 cordiam uidelicet si principaliter de-
 ducitur in iudicio an quis sit tabel-
 lio uel non puta quia accusatus di-
 cens se tabellionem pena falsi quod non
 sit tabellio ut. l. eos. §. qui se. ff. de
 fals. & tunc procedat opi. Mar. de
 sil. & Io. an. per rationes eorum &
 per. d. l. hincius modestinus & per
 illud quod not. in. l. si prius. ff. de
 ope. no. nunc. ubi dicit quod quando
 quasi possessio non concordat cum
 naturali & primeuo statu ipsius re-
 i nunquam transfert onus probandi i
 aduersarium sed i casu nostro ista
 quasi possessio tabellionatus non
 concordat cum primeuo & natura-
 li statu hominis quia a natura quod
 non nascitur tabellio. Aut deduci-
 tur in iudicio incidenter utrum quis
 sit tabellio uel ne ut quia pars p-
 ducit instrumentum & aduersari-
 us negat conficietem fuisse tabel-
 lionem & tunc ex quasi possessione
 officii presumitur quis tabellio
 allegat in fili quod dicitur de do-
 mio principaliter uel incidenter de-
 ducto in iudicio. l. i. ff. fam. herc.
 .l. quidam in suo de condi. instr.
 & ita ibi residet. Facit quod not.
 Io. de imo. in. d. l. ad testium §. con-
 dic. ff. de testa. & ista distinctio do-
 Lo. satis colligitur ex opin. relati-
 superius. Quid igit dicendum
 inter tot illustrissimos uiros iuris
 patres qui in tot uarias & longe di-
 uersas opi. uota sua in hoc dubita-
 bili passu diuiserunt. Illud in me-
 dium afferam quod Virgilio uenit
 in mentem in bucc. A loxe princ.

iouis. o. ple. muse trahunt ut e gl
 in. c. sedes aplice de rescriptis. Illa
 opi. tenens quod si sciente & patiente
 superiore longo tempore quis ges-
 sit se pro notario exercendo nota-
 riatu officium quod auctoritate superi-
 oris fuerit constitutus non consti-
 tuto & usurpato officii uidetur ue-
 rior & de iure sustentabilior quam
 secutus fuit. Sali. d. An. & d. Abb.
 ut sepius accumulate relatum fu-
 it primo moueor ex eleganti dicto
 Inno. quod communiter reputatur
 sing. positum in tribus locis. s. in
 .c. ex parte decani de rescriptis. & in
 .c. cum in iure peritus de offi. de
 lega. & in. c. in nostra de procur. ubi
 dixit quod si quis asserit se procuratorem
 meum & agit tanquam procurator me-
 us & ego scio & patior quod uideor da-
 re sibi mandatum pro quo dicto li-
 cet per quosdam non leuis auctori-
 tatis doct. reprobetur. est casus in
 .c. si. de iuriur. li. vi. ubi procurator
 generaliter constitutus non cesset
 habere mandatum ad delinquendum
 nec ad obligandum dominum ad penam. l.
 .iii. §. si procurator. ff. qd. qsq. iur.
 .l. i. §. si procurator. ff. si quis ius dice-
 ti non ob. cum si. Sed patientia cum
 scientia domini habet notitiam procurato-
 re ab eo constitutum in iudicio de-
 linquere uel agere ex quo uenit pe-
 na inferenda & ipsum male gestum
 factum a procuratore reddit ualidum
 ut est ibi casus ualde not. si er-
 go. scientia domini cum patientia
 inducit mandatum & actum in-
 validum firmat ita dicemus in eo
 qui longo tempore sciente & pati-
 ente superiore gessit se pro nota-
 rio exercendo officium notariatus
 quod ex illo tacito consensu presuma-
 tur constitutus tabellio. Secun-
 do moueor per text. l. qui in aliea
 §. sed & si non adierit. ff. de acqui.
 hinc. ubi presumitur quod filius adue-
 rit hereditatem sibi delatam ius-
 su patris precedente si longo tem-
 pore sciente & patiente patri posse-
 dit & est casus formalis in. l. si fi-
 lius. C. de peri. here. nec sunt alibi
 illi duo text. & pulchre dixit. Ang.
 in. d. §. si. & si non adierit quod si pre-

Salutem + do ablatum

Inno

quid assidit se pcuratorem
tamen tanquam pcuratorem
tunc pro pcuratore
debet per dare mandatum

procurator generaliter constitutus
non cesset habere mandatum
ad delinquendum nec
ad obligandum dominum

Sciendum in parat
de iudicium modum
tamen

Inno 20 no
ad pcuratorem probandum

sumptio sit pro allegante
propter longeam quasi possessionem
officii i tabellionatus in uideamus
quod presumptio que est paduersario
trasfert onus probandi in possidente
uel quasi.

qualitas non
presumitur nisi p-
betur

an quis sit
tabellio ut no
quis & bene

quod si possit
transfere onus
ad aduersarium
in casu nostro
ista quasi possessio
tabellionatus non
concordat cum
primeuo & natura-
li statu hominis

Inno de iur. iudic.

Inno de no
procuratore

epus pot pete ad
pbi mndu bnfici
abuficatio t hoc de
posfione etiam perus
de posfione aliqua

longa posfio in paa
t paa fupior opat
in paa opat
alia paa

de paa de

filij qui pnt pcep
p xx annos apre
pcepit emancpaty

ad dos qui tenent
actum p pl. annos
pot tū regi ab
epifopo q alit p
hū posfionis

latus fuit in possessione prelature
longo tēpōr presumitur institutus
auctoritate superioris & idem di
xit Bal. in. l. siue possideris. C. de
proba. q licet epūs possit petere e
di sibi nullū beneficium a benefi
ciato ut in. c. i. de reg. iur. i. vi. &
in. c. ordinarii de offic. ordi eo. li.
procedit secūdū eū in possessione
recenti secus in possessione ātīqua
sciente & patiente diocesano quia
tūc presumi tur institutus in be
neficio allāt Inno. & Io. an. i. c. il
lud de presūpt. facit quod uoluit
Hosti. in. c. licet ely. de simo. mō
si in beneficiis ecclesiasticis lōga
posfessio cum sciencia & patiētia
superioris opati. institutus ad be
neficiū quanto magis opabitur i
tabellione qui longo tēpōr exer
cuit officiū tabellionatus sciēte &
patiente superior presumetur cō
stitutus notarius propter publicā
utilitatem ar. d. l. barbarius & ide
opulchre dixit idem Bal. i. d. l. si
filius illā. l. esse in ar. q si electus
diu stetit in possessione beneficii
sciente eo ad quem spectat confir
matio presumitur confirmatio pre
cessit & ibi etiam dicit statutū
disponit q filius non possit cōtra
here sine expressa licencia patris
modo quidam filius uendit mī
hi quandā rem & diu eā tenui pa
tre patiente & sciēte nec alit appa
rer de patris licencia q nihilomi
nus presumitur q licencia preces
serit. faciat illud q dixit idē Bal.
in. l. post mortem. ff. de adop. ubi
uoluit q si filius uixit seorsum a
patre per. xx. annos habitādo & ne
gociando & dicit se emancpatum
q presumitur emancpatus ar. l. ii.
. C. de prescript. lon. temp. que. p
lib. & idem ibi dicit i cū su. x. ā. o
rū & hoc idem uoluit idem Bal. i.
l. i. C. de priā potesta. licet idem
Bal. in. l. male agitur. C. de pīscri
pti. xxx. ann. dixerit q si sacerdos
tenuerit ecclesiā. xl. ānis q episco
pus poterit eum cogere ut osten
dat titulum sue possessionis quia
non est bene dictum & in contra
riū facit. d. l. si filius faciat etiam

sing. dictum. Archi. in. c. nemo ec
clesias de consecra. di. i. ubi est ca
sus q quis non pōt edificā capel
lā & similes sīe auctoritate epī &
in. c. nobis de iur. patro. & in. c. cū
olim el. ii. de priuile. xiii. q. ii. ubi
cunq. xviii. q. ii. quidam modo ē
peri ē capella quedā edificata tū
non apparet an iteruenerit aucto
ritas epī sacerdos ibi publice cele
brabat an presumatur an iterue
nerit auctoritas epī. dic ibi Arch.
q si interuenit diuturnitas tēpīs
& publica diuinorū celebratō pre
sumitur q auctas intēuerit ar. c.
q iterogasti xxvii. di. & quod not.
Hosti. in. sū. de reli. do. §. i. uer. uid
tur q uer. dicit autem & istud est
melius quod posset allegari i ista
materia. Si ergo notarius lōgo tē
pore gessit se pro notario & pluriā
confecit instrumenta exercendo
officiū tabellionatus superiore
sciēte & patiēte presumit aucto
ritate superioris cōstitutus & sic
dicatur q auctoritas ē iterponēda
expresse & non tacite. l. i. §. mutus
. ff. de tut. un. Bal. in. l. ii. C. de le.
hīdi. uī ex toto & funditus dele
precedentē doctrinam. Querit
enim ibi utrū bonorū posfess. p pa
tientiam longi tēpīs probetur legi
tīe corā pretore agnita & decidit
q non et mouetur quia patientia
n pōt adaptari pītori. et idē dicit
q ex posfessione longi tēporis pa
tifica et sine ulla conditione facta
nō presumitur facta īsinuatio do
natiois quia nihil commūe habet
auctoritas pretoris cū posfessione
. l. papi. exuli. ff. de minori. l. eum
actum. ff. de nego. gest. Et subdit
etiam ibi idem Bal. se affirmare
q si statutū requirit certas persoās
adesse contractui mulieris uel mi
noris q ex diuturnitate tēpīs et lō
ga patientia nō pīsumeretur eorū
iterēntia. l. nō hoc. C. unde cognā.
quia ista non obstat pīrio qā. Ang.
tenet contrarium i. d. §. q si nō ad
ierit dicit q presumit decretū su
perioris iteruēnisse tēpore cele
brate uenditionis & propter diut
nam posfessionem. et longam pati

quid in pot
edificand
pella p
unde q

diuturnitas
inductum
tempus t
diuturnitas
pella p
inductum

auctoritas ep
inductum
expresse & in
tacite

in bonorū
posfessio p
patientiam longi
temporis probetur
legitime corā
pretore

in pīrio
pīrio

Ang. b. g. d.

entiam et contra dictum. Bal. uidetur tex. i. l. si p̄ naturalis. ff. de ad opti. ubi auctoritas potest interponi nutu et firmat hoc ibi Bal. nec ob. l. i. §. minus de tutel. quia ē speciale in pupillo ut auctoritas interponatur uerbis expressis & ista pars uidetur de iur. uerior et sustentabilior. Verum autē instrumentū illius de quo dubitat an sit notarius faciat fidem puta quia instrumentū factum est in partibus longinquis & adest una lra officialis loci que attestatur illū esse notariū an sit fides adhibenda & sunt tres opiniones. Prima cū producitur instrumentū factum in partibus longinquis per illum cuius noticia nō habet & qui negatur esse notarius & testes etiam ibi descripti sunt ignoti & siquidē producēs sit hō bone fame qui non consuevit cōmittere falsitates & instrumentū sit i bona & publica forma non abolutū nec cancellatum & iudex tenet illi in instrumento adhibere fidē non obstante contradicōe partis nisi ille qui negat illū esse notarium hoc probet & allat Insti. de inuti. stipu. & itē uerborū & si scriptū & Insti. de fideiur. §. si. & in aut. de instru. cau. & oportet at. & hac opi. tēt ibi Azo. i. si. quā etiā tēuit magne auctoritatis doc. Fran. tig. de p̄sis alias enim esset processus alias pcedere in infinitum si producēs haberet probare illum notariū quia si produceretur instrumentū notariatus filii negaretur & ille qui cōfecit esset notarius & sic nunquā posset probari notariatus p̄ instrumentū etiā iniquum. Secūda opi. ē e contra & iudex nullam fidē debeat adhibere nisi producens probet illum esse notarium quia testio nia documētōrū dnt esse nota. C. ubi de ratio. agi. opor. l. ii. i. fi. unde si cū non creditur ignotis sigillis ita nec ignoto notario ar. & cle. ri. peg. c. i. & ii. Tercia opi. ē ut distinguatur aut ille contra quē producitur negat illum esse notariū & tunc oportet ipsū probare notarium per testes uel instrumentū nota-

riatus uel q̄ ita publice se gerebat ar. l. qua in provincia §. diuus. ff. de ritu. nup. Aut nō negat illū ēē notarium & tunc si agitur de magno p̄iudicio & ille cōtra quem producitur sit absens debet illi iudex adhibere fidem recepto tamē prius iuramēto a pducēte & instrumentum sit uerū & a publica psoā factum ar. §. si uero moriantur & §. si uero nihil in aut. de instru. cau. & fide. presumitur enim p̄producente q̄ sit mēor sue salutis & q̄ nō cōmittat falsitatē. i. q. vii. scimus alias si agatur de modico p̄iudicio uel pars sit p̄sens indistincte illi stetur ar. eius quod no. Inno. in. c. iii. & cle. pereg. Et hec opi. colligit ex dict. Specu. i. ti de instru. edic. & restat uer. quid si probat & uers. illud autē bene facit quod not. in. c. cum olim de do. & contuma. & in. c. cupientes de electi. li. vi. per Io. an. q̄ statatur decreto electionis si non apparet cōtradictor. De lra autem testimoniali potestatis illius loci an sufficiat ad probationē uidet q̄ nō quia dicto unius quāta cū dignitate p̄siduali p̄fulgeat non credit. c. cum a nobis de test. l. iururandi. C. eo. l. ne in arbitris. C. de arbit. Item talibus lris testimonialibus cū sint narratiue de eo quod non pertinet ad officium iudicis & cum agitur de p̄iudicio magno non credit ar. l. si. C. si p̄ uim uel alio modo & no. per. Gul. de cu. C. de episco. & cle. l. si qua per calūniam i. fi. & per. Arch. i. c. ut circa de elec. li. vi. per Inno. in. c. i. eo. & i. d. c. cum a nobis p̄ Io. an. i. c. possessionem de proba. non enim testimonis sed testibus credendum est. l. iii. §. idem diuus. ff. de testi. nec debet plus credi lris alicuius quā uoci in aut. de testi. §. si quis hoc autem q̄ iste iudex testificat non pertinet ad officium suū. non enim ad hoc eligē p̄as. Item quia importat magnum p̄iudicium Item quia nec de p̄tate nec de suo sigillo noticia habet cum sit i partibus ualde remotis ergo non datur tibi fides etiā si de modico p̄-

huc pot tū adhibē fidem
hinc iuramento recepto
a producente

no Inno

no Io an

dicto vniū q̄ntitadē
p̄fulgeat dignitate
no credit

no em testimonis
testibus credendum est

no ad magis magnum
fundum tale iuramentum
ad no habet de not
p̄gelli no dat ei fide

notarius pot
interponi nutu

huc vbi p̄p̄m
illig de quo du
bitat an sit
notarius faciat
fidem

de illa q̄ntitadē
3 opinionēs
fuit

huc opi. tenet
no p̄p̄m

2a opinio est
quia q̄ iudex
nulla fidem
debeat adhibere

3a opinio est
p̄b quā dā dī
tunc

no paul de castro
opilio suo

Jo an in addi. Specu. in eo. ti. & re
stat uer. quid si producitur & do.
An. in. c. i. eo. & ibi Io. de imo. di
cit q inoleuit practica q appor
tantur lre testimoniales ptatis uel al
terius illius loci ubi confectum est
instrumentum habens sigillum au
ctenticum in quibus sit attestatio
q talis e notarius & ad ipsu tanq
notariu publice recurritur & eius
instrumentis plena fides datur &
autum est etiam q contineat in
clris q talis scripsit tale instrum
tum super tali facto & inter tales
personas quod incipit sic & finit
sic qa licet ps ad uisa cofiteret illu
notariu posset negari e scripsisse ac
io ad tollendu dictum dubiu bona
est cautela predicta uide. Ang. in
auten. de tabel. super. glo. que in
cipit caue tibi q instrumentum es
set cautius cum multa signa in eo
apponuntur & diuersor tabellionu
ubi. Ang. docet cautu debere esse
qui facit contractum cum aliquo
forensi & habet instrumentu mit
tere ad partes extraneas ut semp
faciat scribi dictu instrumentu per
tabellionem publicum & subscri
bi per tres tabellioes honestos &
signari eorum signis ad hoc ut no
possit negari instrumentu esse scri
ptum manu tabellionis per dictu
superius allegatum & isto modo
temperes consilium do. Pau. Et i
quatum. Bal. superius uoluit q si
notarius comuniter coi opi. repu
tatus pro notario fecit unicum i
strumentu posito q plura instrum
ta facta per eu ualerent propu
blicam utilitate ualebit illud uni
cum instrumentu ut ipse dixit i. d.
.l. ad testiu & condictio. Inno. i.
.c. cum dilecta de rescrip. uidetur
affirmare contrariu. dicit enim q
si barbarus tulisset unica senteci
am dumtaxat non tenuisset quia

de illa cautela
pau. aug.

cautela ut ang adhibea
fides iuxta publicu
no quis finit tres
tabelliones signat
suo signis

Inno. v. affirmat
q trauit

in unica sentecia non uersatur pu
blica utilitas sed tantu priuata un
de cessat ratio. d. l. barbarus Ita di
camus in unico instrumento con
fecto ab eo qui publica opinioe ha
bet p notario. dictu Bal. uidet ue
rius per tex. sing. i. l. ii. C. de sen.
& inflo. cu. om. audi. qui extendit
.d. l. barbarus etia quando unica
setecia dumtaxat lata fuisset. nec ob
stat ratio Inno. quia i. d. l. barbari
us no erat unica sola ro uidelicet
publica utilitas sed etiam erat au
ctoritas superioris constituet. illum
barbaru que factu a mius legitima
persona tuet & defendit. l. i. & ide
pompo. ff. q fal. tut. auc. licet eni
cesset una ro non tamen cessat ali
a ro remanet ergo legis dispo fir
ma. l. liberoru & notant. ff. & his q
no. infra. & propu hoc uidet q Bal.
uerius dixerit. pdera tamen quia
hoc dictum procedit & e ueru i ca
su. d. l. barbarus quia ibi interue
nit auctoritas superioris uer & ex
presse & ideo nimiru si unicus a
ctus gestus ab illo pretor tenuerit
propu auctoritate superioris uere
interpositam licet in illo actu no
uerfet publica utilitas sed in casu
nro constat q auctoritas superio
ris non interuenit uel si iteruenit
intuenit presumptiue & patienti
a & sciencia superioris ut dictum
fuit & ideo uidet q auctoritas pr
supra quo ad unum actum dumta
xat gestu non operetur illud quod
auctoritas uere pstita. & ideo pu
to q si fecisset solum unicu instru
mentu non ualeat tene meti quia
no e tactu per aliquem & inquantu
Bal. i. locis superius relatis dixit q
eo ipso q aliquis e descriptus i ma
trricula notarioru presumitur & p
batur esse notarius quia matricu
la importat incorporati. & inuesti
turam Io. an. in. d. & restat uersi. &
scias refert Mar. de sil. disputado
tenuisse contrarium per. l. hinius
modesti. ff. & decurio. & p. l. scrini
arios. C. de testa. mili. Lo. Ro. i. l.
in illa. ff. de uer. obl. tenet contra
rium & i. d. l. scriniarios & mirat
longe de Mar. de sil. & de Io. an. &

de illo paul
de dicto bal.

q unis aliqui
pat vna rati
hincet ad
legi dispo

vincit actus
gestus aphe
valz per autu
superior q
qfremat

autas pppia
q. o. ad vnu
actus d. l. op
p. p. no op
illud q aud
v. p. p. p.

ignus de pppia
G. m. d. p. l. a
t. d. d. p. p. p.
q p. p. p. p.

max de pilla
disputado h. p.

sola scriptura
 in fide quā
 tabellione

dicit q̄ illa iura probāt q̄ sola scri
 ptura nō facit quē tabellionē sed
 nō dicūt q̄ matricula nō p̄bet quē
 tabellionē unde ista stāt simul so
 la scriptura non facit quē tabellio
 nem & tamē scriptura probat iā
 factum ponit exemplū sola cōfes
 sio extraiudicialis nō facit actōnē
 oriri tamen probat tam ortā. l. pu
 blia. §. si. ff. de positi & contra eos
 allegat tex. i. l. matriculam. C. de
 prepo. agē. in rebus li. xii. dicit tñ
 in. d. l. scriniarios q̄ propt̄ imperi
 tiā assessores non auderet consulerē
 contra Io. an. & sequatiū Bal. uero
 in. d. l. scriniarios dicit q̄ i dubio
 presumitur pro matricula que cō
 fert quasi possessionē per no. in. l.
 si solennibus. C. de fide. instrum.

Tu pondera tex. i. d. l. hñius qui dicit sola salarii prescriptio mē decurionem factum qui secundū .l. decurio creatus nō est unde uidetur inferre illa lex q̄ constabat q̄ aliquis non erat creatus in albo decurionū & propt̄ hoc nō ī merito illa .l. probat q̄ matricula nō probat quē tabellionē quādo cōstat q̄ nō ē tabellio. d. l. scriniarios loqui ē etiam eo. mō ī cau certo quādo constabat illos esse notarios & non milites & ideo non ē mirādū si descriptō ī matricula militum non probat illos milites & sic ille due leges loquūt ī casu certo sed in cau dubio ut est questio nra nō loquūt Bar. uero in. d. l. hñius dicit per illam. l. q̄ si aliquis probat aliquem fecisse plura instrumenta ut tabellionem & solut. r̄cepisse ut tabellionē & exercuisse officiū tabellionatus nō tñ propter hoc probat q̄ sic notarius & re uera hoc nō dicit ille tex. & quod peius ē glo. dicit contrariū eius quod ipse dicit si subtiliter ponderet īquātū allegat. d. l. barbarius & .l. qua in provincia s̄ diuus. ff. de rit. nupt. Sali. in. d. l. scriniarios dicit q̄ descriptō in matricula probat in dubio ut ibi & onus probandi contrarium incumbit neganti quia confert descriptō quasi possessio ī allegat. d. l. si solennibus & ad. d. l.

seriniarios in det. p. loquitur i cau
certo qa constabat illos nō ēē mili
tes & ideo dicit q̄ descriptus i ma
tricula ut talis si non repit esse ta
lis qualis debet esse descriptō illa
sibi non prodest ut ibi. Sed re ue
ra Bar. i. d. l. matriculā determina
uit & posuit gladium ad radicem
huius hesitatiois. dixit enī illum
tex. fore not. ad probādū quē esse
officialem cois quia probatur per
matriculā registri i qua registran
tur oīa nōa officialiū. Si ergo
nomina tabellionū describunt in
matricula notariorū probatur ēē
notarius quis secūdo faciat. c. con
tumaces i uer. rescripti in matri
cula. l. di. ubi dicit q̄ r̄sus a matri
cula clericorū presumitur deposi
tus si postea r̄scribatur a matricu
la probatur gradum suum r̄cepis
se. Tercio faciat. c. nomen. ii. q. i.

Quarto faciat. l. si. uers. locū
 is qui iuxta matricule ueritatē se
 q̄ obtineat. C. de off. prefec. urb.
 ubi uidetur casus formalis q̄ ma
 tricola probat ueritatē. Quin
 to faciat contrariorū eadem est di
 sciplina. l. i. ff. de his. qui. sūt sui
 uel alie. iur. sed per cancellati. &
 matricula probatur illa negatiua
 tu non es notarius tu non es banni
 tus. l. i. C. de exac. trib. li. x. & q̄
 no. Bal. in. l. si. de iur. iur. Bar. i. l.
 hii qui. C. de appell. facit. l. si. in
 uer. sciat se de matriculis aduoca
 torum penitus esse delendū. C. de
 offi. assessoris faciat etiā. l. petic.
 C. de aduoc. diuer. iudi. & l. eos
 & glo. ibi sing. C. de offi. mgrī mi
 li. & iudicō meo ista uidē ueritas
 & procedūt istaq̄ matricula ē pu
 blica secus si esset priuata & pōde
 ra ē tex. in. d. l. hñius dū dic sola
 salarii prescript. quia si interue
 nisset descriptō matricule & sciēci
 a & tollerātia superioris posito q̄
 cōstaret illū nō ēē creatū decurio
 nē uel tabellionē nihilominus q̄
 nō est sola descriptō sed iest pati
 ētia & tollerātia superioris quod
 ex hoc pbabit decurio uel tabelli
 o & iō iur. consultus cū ministerio
 posuit etiam illud uerbū sola ten

descriptio pinnatula vt
 si no xp̄i et tal qu
 debet et descripte ulla
 no prodest

us p^r nomen tabellionum
describit^r sⁱ matricula
tard^r p^rbat^r et nota^r
quod p^r inuent^r ibid^r

no quinto

maternula pbat vntem
no qvito qvnd

videtur & traditur illa quae
matricula & publica
per si esset finita

sola gressio
 iudicialis no
 fit aucto videri
 no pbat in
 octauy

bat. die q in
 dubio p^{er}son
 e yello q q^{ue}
 matura' p^{er}phy

de preceptis & mo-
rumbus in l-
no probat

S. D. Baker

descriptio yfeti
quasi possou

bar in qdum dpe

nyro. alger

an vtracumqz acty
p pona un no

quid p notarij qz
qdumqz de fclp
an infra qfcta
pud valant

an notarij infamij
possit qfied infamij
qz pmissio ut laudu

an vltas + infamia
notarij videret infamij

meti qd mihi e nouu & iqtu supi
us allai aliqua elegatia dca p itel
lectu. l. si qs exargeti. & si iiciu. ff. &
ede. atebuendo illa Bar. rpeteti. d. &
si iiciu. re uera illa rpeti. fuit excel
let. doc. Nico. alexadri q fuit genr
Bar. ita rfert do. Jo. & pla. i. l. gna
li. C. de tabu. li. x. & iqtu tetigi u
tru rtractato actus sit pe a an non
uid gl. i. c. cognoscetes de costi. in
cle. i. de rscrip. & i. c. cu no deceat
de elec. li. vi. Quid at si notari
us e codenatus de flo an istra cofe
cta p eu ualeat post codenatonem
uid Bar. i. costi. icipiete qf an notari
us codenatus & i costi. icipiete ser
Iohes de tuderto & i. l. eade. ff. ad
l. iul. rpe. & i. l. ii. & miles. ff. & his
q no. infra. & i. l. si qs exargeti. & i.
ff. de ede. Bal. i. l. cuctos pplos. C.
de su. tri. i. viii. col. i. fi. i. uer. sed
i ifaia tabelliois & ibi dixit sing.
q posito q notarius adhuc no eet
codenatus & ifaia sua eet notoria
q istra facta p eu no teneret & ita
cosului hoc ano i curia uide eude
Bal. i. l. iubemus. & sane. C. & sacr.
fanc. eccl. & i. l. i. exercendis. C. de
fide istru. i. vii. viii. & ix. col. & i
bi quesuit qd si ca eet coclusa &
p eude i. l. i. C. & testa. & i. l. ii. C.
de sen. & iflo. o. iudi. & i. c. i. & i. de
lege coradi & ibi querit an notari
us ifamis possit coficer istrm cop
missu & laudu uide eude i. l. cassi
us. ff. de senato. ubi apliffie loqe
& i. l. ipator. ff. de sta. ho. & in. l.
barbarius. ff. de offi. preto. i. xi. &
xiii. col. & i. d. l. si qs exargeti. &
. i. & i. d. l. ii. & miles Inno. in. c. sci
scitatus de rescript. & ibi p Pe. &
Anch. & alios p eude Inno. i. c. fra
nitat. & hrt. & ibi p. d. An. & d. Ab
ba. p Vinc. i. c. testiom de testibus
Ang. i. d. l. si qs exargeti. & i. & in
. d. l. ii. & miles & do. Pau. de ca. in
cosiliis suis i costi. icipiete in facto
pprio & an uilitas & ifaia notari
i uiri et istra uid p eude. d. Pau. i
cosil. icipiete sup. i. dubio dicedu
e & limita nisi duo notarii essent
simul adhibiti ad coficiedu unu i
strm & unus e priuatus officio ta
bellioatus alr uero e notarius au

teticus q nihilofus ualet utruqz i
strm pp illu notariu q e auteticus
istud fuit elegas dcm Bal. i. d. l. i.
por. ff. de sta. ho. i. iiii. col. uer. no
ta et q utilis ploa pp iutile no ui
tiae qd dic ee nota. ad mlti & io
eet optia cautela sep adhibere du
os notarios. ide uoluit ide Bal. in
. d. l. si qs exargeti. & coget uer. qd
eni ubi phoc dco e caus sig. facit
qd no. ide Bal. p illu tex. i. l. p rscri
pt. C. si contra ius uel uti. pub. fct
sile qd dixit Ang. costi. suis costi. i.
pillu tex. i. uer. qd. n. q si sut pls
testes pducti contra aliquem & int il
los e unus testis doesticus q rpe
ctu alioz sustetabit dcm testis do
mestici & ita cosuluit i fcto & et i
uer. qd. n. dixit ide Ang. q licet di
cto testis uilis & deplorati n sit cr
dedu tn si fcm pbat p alios testes
q credetur dco illius nisi eet ex to
to ihilis ad testificadu ut ibi p eu

Facit i sili elegas dic. Bal. i. c.
. i. q. mo. fe. ait. i. iiii. col. q si duo
fres hnt feudu a dno & unus uiri
lit defedit dnm i bello alr uero fr
aufugit q contuacia istius susteta
bit pp uirilite alterius & non p
det feudu facit tex. si. secudu Dy.
& Bar. i. l. si is q duos. ff. de lib.
leg. ubi si filius bastardus contra
xit societate bonoru cu aliquo &
pr instituit illu hrdet q iste bastar
dus capiet medietate hrdit. pp
psona socii. facit quod no. Sal.
& Bal. in. l. societatem in ult. col.
. C. pro socio. Et quia hora est tar
da & reueretie uestre nimis lasse
sunt sine imponam huic scolasti
co documeto ad laude & gloriam
optimi clemetissi dei & sue mats
uirginis gloriose & beati Bernardi
totiusqz curie triumphantis ac sa
crofante romane ecclesie in hoc
famolissimo studio bonon. xix. m
sis february m. cccclii. Laus deo
clementissimo

Clarissimi iuris utriusqz Monar
ca ac Serenissimi Regis Aragonu
& Nobilis consiliarii. D. Andrex
Barbatia Siculi: de fide. istru. so
lenis Repetitio Bonoia est ipressa
Caledis Februa. M. cccc. lxxiii.

uile ppon
p r m vltas
in m m m

bal.

aug

duo fcti hnt
feudu a dno
& unus uiri
lit defedit dnm
aufugit q
contuacia istius
sustetabit
pp uirilite
alterius & non
p det feudu
facit tex. si.
secudu Dy.
& Bar. i. l. si
is q duos. ff.
de lib. leg.
ubi si filius
bastardus
contra xit
societate
bonoru cu
aliquo &
pr instituit
illu hrdet
q iste bastar
dus capiet
medietate
hrdit. pp
psona socii.
facit quod
no. Sal. &
Bal. in. l. so
cietatem in
ult. col. C.
pro socio. Et
quia hora est
tar da & re
ueretie uestre
nimis lasse
sunt sine im
ponam huic
scolastico
documeto ad
laude & glori
am optimi cle
metissi dei &
sue mats uir
ginis gloriose
& beati Bernar
di totiusqz cu
rie triumphant
is ac sacrosan
cte romane ec
clesie in hoc
famolissimo
studio bonon.
xix. m. sis fe
bruary m. ccc
clii. Laus deo
clementissimo

32
(less)



Dynus
de Regulis Iuris
Andr. Barba.
de fide Instrumenti
Petr. Anchar.
de Foro competen.
Barth. Capolla
de Re Militari.
— de Contract. em.
— de Servitutib.
Prædiorum urbanorum
A. 1474. 75. & 76.

